

Kuva: Tanja Marjala

Talousarvio 2023 Taloussuunnitelma 2024-2025

Kaupunginhallitus 1.12.2022

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022

Sisällys

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	3
YLEISET KEHITYSNÄKYMÄT.....	4
Yleinen taloudellinen tilanne.....	4
Kuntatalous vuosina 2021 – 2026	6
Kuntien verotulot 2019 – 2025	6
Kuntien valtionosuudet	7
Oman talousalueen kehitys.....	10
RAAHEN KAUPUNGIN VUODEN 2023 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2024 – 2025 TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT JA SISÄLTÖ	13
Kaupunkistrategia Raahen kaupunkini.....	13
Talousarvion tavoitteet.....	16
Organisaatorakenne 2023	16
Taloudelliset lähtökohdat	17
Talouden tasapainottamisohjelma	18
Toimintatulot.....	20
Verotulot	20
Valtionosuudet	22
Menot.....	23
Konsernin tavoitteet.....	24
Talousarvion sitovuus	24
Talousarvion käyttöohjeet ja tietojen vertailtavuus	25
TULOS-LASKELMA.....	26
RAHOITUS-LASKELMA	28
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	29
Käyttötalous yhteensä	30
10 Keskusvaalilautakunta.....	31
12 Tarkastustoimi	33
14 Kaupunginvaltuusto	35
16 Kaupunginhallitus	38
160 Johtaminen ja omistajaohjaus.....	42
164 Hallintopalvelut.....	46
168 Talous ja rahoitus	50
180 Tietohallinto	51
20 Kehittämislautakunta.....	54
205 Hallinto.....	58
200 Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys.....	60

220 Kaavoitus	64
280 Raahen seudun kehitys	68
30 Tulevaisuuslautakunta	71
320 Varhaiskasvatuspalvelut	74
330 Opetuspalvelut	77
350 Kulttuuripalvelut	81
360 Vapaa-aikapalvelut	84
50 Rakennetun ympäristön lautakunta	87
510 Hallinto	93
520 Kuntatekniikka	95
530 Liikuntapalvelut	97
540 Tilahallinta	100
550 Ateria- ja puhtauspalvelut	102
560 Maankäyttö ja mittaus	105
580 Rakennus- ja ympäristövalvonta	107
INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2023-2025	109
YHTEENVETO VUODEN 2023 MÄÄRÄRAHOISTA JA TULOARVIOISTA	113
KONSERNIYHTEISÖJEN TAVOITTEET VUONNA 2023	115
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	122

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Kulunut vuosi 2022 on ollut monessa suhteessa hyvin poikkeuksellinen. Koronapandemia osoitti loppukeväällä ja kesällä jo lientymisen merkkejä, mutta uusien muunnosten ilmaantumisen myötä epidemia on syksyllä ollut jälleen kiihtymään päin. Korona ei ole hävinnyt keskuudestamme, sen kanssa on vain pitänyt oppia elämään.

Venäjänsä hyökkäyssota Ukrainaan on raakuudessaan ja julmuudessaan horjuttanut uskoamme ja käsitystämme ihmiselämän kunnioittamisesta, rauhanomaisesta eurooppalaisesta yhteisöstä ja itsenäisen valtion alueellisen koskemattomuuden arvostamisesta. Ukrainan sota on näyttänyt pahuiden kasvonsa ja sillä on jo tänä vuonna ollut mittavat vaikutukset yhteiskunnan eri osa-alueille puhumattakaan moninaisista ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista.

Talousarvio vuodelle 2023 on laadittu aikana, jota siivittää suuret muutokset, mutta myös monet epävarmuustekijät. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde aloittaa toimintansa vuoden 2023 alusta. Sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtyessä hyvinvointialueen järjestettäväksi kaupungin rooli alueensa ja kuntalaistensa elinvoiman lisääjänä tulee entisestään korostumaan. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi keskeisistä tehtävistä myös tulevaisuudessa. Raahen kaupungin talousarvio vuodelle 2023 sisältää kaupunginvaltuuston hyväksymät talouden tasapainottamistoimenpiteet. Talouden tasapainottamisohjelma on laadittu vuoteen 2030 saakka. Kaupungin talouden tasapainoon saamiseksi tarvitaan tulevina vuosina myös päätöksiä palveluverkon tiivistämisestä, toimintojen tehostamisesta ja uudelleen organisoimisesta, jotta kaupungin lainamäärä vähennee suunnitelmallisesti kohti valtakunnan keskiarvoa ja jotta myös tulevina vuosina kaupungin talous on reilusti ylijäämäinen.

Raahen kaupungin uusi strategia on valmistunut ja sen painopisteinä ovat lasten ja nuorten Raahen, yritysten Raahen, osaajien Raahen ja hyvinvoinnin Raahen. Lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet on talousarviossa huomioitu kaupunkistrategian pohjalta. Maaliskuun 2023 loppuun mennessä laaditaan erillinen toimenpideohjelma, jossa strategiaan kirjatut tavoitteet avataan konkreettisiksi toimenpiteiksi myös asukkaiden ja eri toimijoiden näkemykset huomioiden.

Raahella on myös tulevaisuudessa kaikki menestymisen edellytykset. Kaupungin nopea reagointi alueemme yritysten tarpeisiin on ensiarvoisen tärkeää. Tulevan elinvoimatoimikunnan myötä yhteistyötä yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa tiivistetään entisestään. Kaivostoiminnan käynnistyminen, SSAB:n ja Raahen sataman tulevat hankkeet sekä merituulivoimainvestoinnit synnyttävät tulevina vuosina lisää elinvoimaa koko seudulle. Monet kaupunkikehittämistä lisäävät kaava-hankkeet etenevät hyvässä myötätulessa, korkeakoulu-yhteistyö jatkuu tiiviinä myös tulevana vuotena ja uusia koulutusaloja suunnitellaan tarvelähtöisesti.

Leena Mikkola-Riekkinen

kaupunginjohtaja

YLEISET KEHITYSNÄKYMÄT

Yleinen taloudellinen tilanne

Vuosi 2020 alkoi synkästi Covid-19-pandemian levitessä maailmanlaajuisesti ja haastoi ihmisten terveyttä ja terveydenhuoltoa. Koronatautiin kehitettiin nopealla aikataululla rokotteita ja nopeasti rokotekattavuuden lisääntyessä alettiin välttyä taudin pahimmalta muodolta. Tauti vaikutti myös talouteen maailmanlaajuisesti lukuisten sulkujen vuoksi. Tällä hetkellä näyttää siltä, että koronatauti jää keskuuteemme ainakin toistaiseksi, mutta sekä terveydelliset että taloudelliset vaikutukset ilmenevät lievinä.

Kuluva vuosi alkoi synkissä merkeissä, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan ja sota jatkuu edelleen. Tällä on ollut maailmanlaajuiset vaikutukset myös taloudellisesti, puhumatkaakaan ihmiselämän ja ihmisarvon kunnioittamisesta sekä valtavasta omaisuuden tuhoamisesta.

Maailmantalouden näkymät ovat synkentyneet Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen, nopean inflaation ja Euroopan energiakriisin takia. Geopoliittiset jännitteet suurvaltojen välillä ovat kasvaneet ja Venäjän estäessä Ukrainan viljatoimitukset kehittyviä maita uhkaa ruokapula. Maailmantalouden kasvun ennakoidaan hidastuvan viime vuoden 6,3 prosentin kasvun jälkeen 2,7 prosenttiin vuonna 2022 ja 2,5 prosenttiin vuonna 2023.

Euroalueen näkymät ovat synkät Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen ja energiakriisin takia. Inflaation kiihtyminen jatkuu ja kuluttajien luottamus on heikkoa. Erityisesti Saksan talousnäkymät ovat haasteelliset, kun taas eteläinen Eurooppa on hyötynyt koronasulkujen poistumisesta. Tulevasta talvesta odotetaan energian saatavuuden takia Euroopassa erittäin vaikeaa. Euroalueella kokonaistuotannon kasvu hiipuu vuoden 2021 5,6 prosentin kasvusta 2,1 prosenttiin vuonna 2022 ja 1,3 prosenttiin vuonna 2023. Venäjän talous supistuu 7,0 prosenttia vuonna 2022 hyökkäyssodan takia.

Bruttokansantuotteen (BKT) arvioidaan kasvavan Suomessa 1,7 prosenttia vuonna 2022. Alkuvuonna talouden tuotanto on kehittynyt hyvin ja työllisyys on jatkanut nopeaa kasvua. Talouskasvun ennustetaan kuitenkin hidastuvan loppuvuonna ja jäävän 0,5 prosenttiin vuonna 2023. Kuluttajahintojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi loppuvuonna ja vuoden 2023 alkupuolella. Vuosina 2024–2026 BKT:n kasvun arvioidaan olevan vuosittain noin 1,4 prosentin luokkaa.

Heikko talouskasvu vähentää työvoiman kysyntää ja työllisten määrä hieman supistuu vuonna 2023. Työllisyyden kääntyminen laskuun lisää työttömyyttä etenkin jalostus- ja palvelualoilla. Työttömyysasteen ennakoidaan hieman kohoavan vuodesta 2022. Talouden kasvun elpessä vuonna 2024 työllisyysaste kohoaa 74,1 prosenttiin, ja samalla työttömyysaste laskee 6,5 prosenttiin. Työmarkkinoiden toimivuuden esteeksi voi muodostua työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat, jossa työvoiman saatavuus alueittain tai ammateittain hankaloittaa työllistymistä.

Inflaatio on korkeimmillaan kuluvan vuoden loppupuolella ja sen ennustetaan olevan 6,5 prosenttia vuonna 2022. Inflaatio on nopeaa vielä vuoden 2023 alkupuolella,

mutta sen ennustetaan hidastuvan ja olevan keskimäärin 3,2 prosenttiin vuonna 2023. Erityisesti sähkön hintojen oletetaan markkinahintojen kehityksen perusteella nousevan edelleen ja pysyvän korkealla vuoden 2023 alkupuolelle saakka. Energian hintoihin on odotettavissa jopa maltillista laskua vuoden 2023 loppupuolelta alkaen.

Julkisen talouden merkittävimmät riskit liittyvät edelleen yleiseen talouskehitykseen. Venäjän hyökkäys Ukrainaan sekä siitä seuranneiden hintapaineiden vaikutukset voivat heijastua julkiseen talouteen niin yleisen talouskehityksen kuin myös tilanteen vaahtiman varautumisen tai kansalaisille osoitettujen kompensatioiden kautta. Myös covid-19-epidemian mahdolliset uudet aallot sekä kertynyt hoitovelka voivat vielä rasittaa julkista taloutta. Kuluva vaalikausi päättyy ensi vuonna ja uuden tulevan hallituksen päätökset voivat suunnata julkista taloutta puoleen tai toiseen.

Seuraavassa taulukossa on esitetty keskeisiä talouden ennustelukuja.

Keskeiset talouden ennusteluvut					
Muuttuja	2020	2021	2022	2023	2024
(%-muutos)					
Tuotanto (määrä)	-2,2	3,0	1,7	0,5	1,4
Ansiotasoindeksi	1,9	2,4	2,6	3,5	3,0
Reaalinen ansiotaso ¹	1,6	0,2	-3,9	0,3	1,2
Keskiansiot ²	1,9	2,2	3,1	3,4	3,3
Työkustannukset tuoteyksikköä kohti koko kansantaloudessa ³					
Työlliset	-1,5	2,4	2,3	-0,2	0,3
Inflaatio	0,3	2,2	6,5	3,2	1,8
(%-yksikköä)					
Työttömyysaste	7,7	7,7	6,6	6,7	6,5
Vaihtotase/BKT	0,6	0,9	-0,5	-0,7	-0,4
Julkiset menot/BKT	57,2	55,5	53,9	54,7	54,1
Veroaste/BKT	41,8	42,9	42,4	41,9	41,4
Julkinen rahoitusjäämä/BKT	-5,5	-2,7	-1,4	-2,2	-2,2
Julkinen velka/BKT	74,8	72,3	71,2	72,7	74,1
Euribor 3 kk, %	-0,4	-0,5	-0,1	1,3	1,5
10 vuoden korko, %	-0,2	-0,1	1,4	1,8	2,0

1) Ansiotasoindeksi jaettuna kuluttajahintaindeksillä.

2) Laskettu jakamalla koko kansantalouden palkkasumma palkansaajien tehdyillä työtunneilla. Lukuihin vaikuttavat kansantalouden rakennemuutokset.

3) Palkansaajakorvaukset jaettuna bruttoarvonlisäyksen volyyymilla perushintaan.

Taulukko 1. Keskeiset talouden ennusteluvut. Lähde: VM Taloudellinen katsaus, syksy 2022.

Kuntatalous vuosina 2021 – 2026

Vaikka kuntien kulutusmenojen kasvu hidastuu vuonna 2022 covid-19-menojen pienentyessä edellisvuodesta, sen rahoitusasema heikkenee yli miljardi euroa alijäämäiseksi (eli 0,4 % suhteessa BKT:hen) kun yhteisöveron korotetun jako-osuuden ja valtionosuuslisäysten kaltaiset tukitoimet päättyvät. Kulutusmenojen kasvua ylläpitävät vuonna 2022 palvelutarpeen kasvun lisäksi hoito- ja palveluvelan purkaminen sekä pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset, joissa kustannukset nousevat vuosittain. Lisämenoja aiheutuu myös Venäjän hyökkäyssotaa pakenevien ukrainalaisten maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja mm. opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Kesällä 2022 tehdyllä kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntien kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat niiden suurimman kuluerän. Kunta-alan palkkaratkaisun sopimuskorotukset nousevat kolmen vuoden aikana yhteensä 8,50 prosenttiin ja työnantajille niiden työvoimakustannuksia korottava vaikutus on korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Tämän lisäksi tulee erillinen palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä uudistava viisivuotinen kehittämisohjelma, joka nostaa kunta-alan palkkojen yleisen linjan mukaista sopimuskorotusta keskimäärin noin prosentilla vuosittain. Sopimuskauden palkankorotukset sisältävät 2023–2024 sopimuskorotusten ohella myös palkkaohjelman korotukset.

Kuntatalouden alijäämän arvioidaan pysyvän n. 0,4 prosentissa suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Kuntahallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa sen nimelliselvelkaa vuoteen 2023 saakka. Sote-uudistuksen seurauksena kuntataloudesta siirtyy noin 5,1 mrd. euroa velkaa hyvinvointialueille vuonna 2023. Kuntatalous jää painelaskelmassa yli miljardin alijäämäiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen vuonna 2023. Vaikka väestön ikääntymisestä aiheutuvat menopaineet helpottuvat sote-uudistuksen myötä, jää tulojen ja menojen välille edelleen pitkään jatkunut epätasapaino. Kuntatalouden alijäämän ennustetaan kasvavan 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2026. Alijäämän kasvun tasaantuminen näkyy kuitenkin velkasuhteen kasvun hidastumisena viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvaa vuonna 2022 lähes 24,76 miljardiin (24,16 miljardia vuonna 2021). Vuonna 2023 lainamäärä tilapäisesti hieman laskee, mutta lähtee jälleen kasvuun vuodesta 2024 lähtien. Kuntatalouden lainamäärä on kasvanut tasaiseen tahtiin koko 2000-luvun ajan. Tällä vuosituhanella asukaskohtainen lainamäärä on lähes viisinkertaistunut.

Kuntien verotulot 2019 – 2025

Kunnat ovat olleet merkittävä veronsaajaryhmä, mutta vuodesta 2023 lähtien se rooli siirtyy hyvinvointialueille. Kuntien saamista verotuloista merkittävä osa siirretään valtion kautta hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseen. Kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentit laskevat lainsäädännön nojalla 12,64 prosenttiyksiköllä vuonna 2023 ja vastaavasti valtionverotus kiristyy. Samoin kuntaryhmän osuus yhteisöveron tuotosta pienenee yhdellä kolmasosalla, mikä myös siirtyy hyvinvointialueille. Kiinteistöverot ohjautuvat edelleen kokonaisuudessaan kunnille.

Vuosina 2020 ja 2021 kuntien osuus yhteisöveron tuotosta oli poikkeuksellisesti yli 40 prosenttia. Valtio korotti tilapäisesti kuntaryhmän osuutta 10 prosenttiyksiköllä, joka oli yksi valtion koronatukipaketti kunnille. Koronaepidemiasta elpyminen kasvattaa reippaasti kuntien saamia kunnallis- ja yhteisöverotuloja vuonna 2022.

Seuraavassa taulukossa on esitetty kuntien verotulot vuosina 2019 – 2025, jossa näkyy selkeästi kuntien verotuksen muuttuminen vuodesta 2023 alkaen. Kuntien saamat kunnallisverot laskevat reilusti alle puoleen nykyisestä. Vuoden 2023 kertymään arvioidaan sisältyvän noin 1,2 – 1,5 miljardia euroa vuonna 2022 vuoden 2022 tuloveroprosenteilla perittyjä kunnallisveroja, jotka Verohallinto tilittää kunnille vuoden 2023 puolella. Tämä huomioituna kunnallisveron tuotto laskee reilusti alle 9 miljardin euron vuonna 2023. Yhteisöverotuotto laskee kolmanneksella ja kiinteistöverotus pysyy nykyisellä tasolla.

Kuntien verotulot vuosina 2019 - 2025, mrd €							
Verolaji	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kunnallisvero	19,24	20,22	20,71	21,69	10,08	9,33	9,54
Yhteisövero	1,91	1,97	2,86	3,05	2,05	1,87	1,94
Kiinteistövero	1,87	1,75	1,97	2,11	2,08	2,10	2,12
Verotulot yhteensä	23,01	23,94	25,54	26,85	14,21	13,30	13,60
Muutos, %:							
Kunnallisvero	2,6	5,1	2,4	4,8	-53,5	-7,4	2,3
Yhteisövero	2,8	3,0	45,4	6,7	-32,8	-8,8	3,7
Kiinteistövero	3,1	-6,6	12,9	7,0	-1,4	1,0	1,0
Verotulot yhteensä	2,6	4,0	6,7	5,1	-47,1	-6,4	2,3
Tuloveroprosentti, keskim.	19,88	19,97	20,01	20,00	7,38	7,37	7,38
Yhteisöveroprosentti	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Osuus yhteisöverosta, %	31,30	42,13	44,34	33,76	23,91	23,67	23,67

Taulukko 2. Kuntien verotulot. Lähde: Kuntaliitto.

Kiinteistöverouudistus siirtyy: Valtiovarainministeriön 2.9.2022 antaman tiedotteen mukaan kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaa hallituksen esitystä ei anneta eduskunnalle tällä hallituskaudella. Hallitus on arvioinut, ottaen huomioon myös asumisen kustannusten yleisen nousun, että nykyisessä tilanteessa ei ole syytä antaa eduskunnalle uudistusesitystä, joka väistämättä lisäisi taloudellista epävarmuutta.

Kiinteistöverouudistuksen tavoitteena on uudistaa kiinteistöverotuksen arvostamisperusteet vastaamaan nykypäivän kustannus- ja hintatasoa sekä alueellisia hintaeroja ja siten parantaa tasapuolisuutta ja neutraalisuutta. Hallitusohjelman mukaan uudistus ei saa johtaa kohtuuttomiin muutoksiin kenenkään kiinteistöverossa.

Kuntien valtionosuudet

Valtionosuusrahoitus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannus- ja tarve-eroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät.

Kuntien verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on toinen peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvä kuntien tulopohjaa tasaava osa. Tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, joka lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Tasauksen perusteena olevaan kunnan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, joten yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ei ole vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään.

Kuntien valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta; valtiovarainministeriön hallinnoimasta kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta. Alla olevassa taulukossa kuvataan kunnan valtionosuusrahoituksen muodostuminen.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM):

+ Kunnan peruspalvelujen laskennallinen kustannus sisältää perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä taiteen perusopetuksen laskennalliset perusteet (ikärakenne, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristo ja koulutustausta)

– kunnan asukaskohtainen omarahoitusosuus

= valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta

+ lisäosat (syrjäisyys, saamelaiden kotiseutulisä ja työpaikkaomavaraisuus, HYTE-kerroin ja väestönkasvu)

+/- valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset

+/- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus

= Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)

-/+ Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (OKM)

= Kunnan valtionosuusrahoitus

+ veromenetysten korvaukset

= Kunnan valtionosuus ja veromenetysten korvaukset

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri. Ennakkotiedon mukaan vuonna 2023 kunnan asukaskohtainen omarahoitusosuus on 1.359,93 euroa. Vuonna 2022 asukaskohtainen omarahoitusosuus on 4.291,05 euroa. Euromääräiset omarahoitusosuudet eivät ole vertailukelpoisia, koska kunnan valtionosuusrahoituksesta iso osa jää pois ja se ohjautuu hyvin-

vointialuiden rahoitukseen. Peruspalvelujen valtionosuusrahoitus laskee 1,5 prosenttiyksiköllä ja on 22,09 prosenttia ja näin kuntien omarahoitusosuus on 77,91 prosenttia.

Vuonna 2023 peruspalvelujen valtionosuus on yhteensä noin 2,7 miljardia euroa, mikä on noin 5,2 miljardia euroa pienempi kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa. Muutos johtuu pääosin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksesta, jonka yhteydessä valtionosuutta siirretään 5,36 miljardia euroa hyvinvointialueiden rahoitukseen. Uudistus aiheuttaa myös merkittäviä muutoksia yksittäisten kuntien valtionosuuksiin

Vuonna 2023 kuntien valtionosuutta kasvattaa 3,8 prosentin indeksikorotus, mikä lisää valtionosuutta noin 89 miljoonalla eurolla. Kustannustenjaon tarkistusta ei lain siirtymäsäännösten mukaan tehdä vuonna 2023. Valtionosuusprosentin muutoksessa on otettu lisäyksenä huomioon 0,12 prosenttiyksikköä, joka liittyy uusien ja laajenevien tehtävien toteuttamiseen. Niissä valtionosuusprosentti on 100. Uusina ja laajenevina tehtävinä on otettu huomioon:

- oppivelvollisuuden laajentaminen (1,0 milj. euroa),
- varhaiskasvatuksen tuki (8,75 milj. euroa),
- turvallinen opetukseen palaaminen opetuksesta epäämisen jälkeen (0,35 milj. euroa),
- alueelliset opiskeluhuollon yhteistyöryhmät (0,27 milj. euroa),
- kuntien opiskeluhoitosuunnitelmat (0,06 milj. euroa),
- sitouttava koulu yhteistyö (3,33 milj. euroa),
- juomavesidirektiivin toimeenpano (1,28 milj. euroa) sekä
- varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat (0,376 milj. euroa).

Lisäksi valtionosuusprosenttia kasvattaa yhteensä 0,33 prosenttiyksikköä eräiden määräaikaisten valtionosuuden lisäysten muuttaminen pysyviksi.

Valtionosuusprosenttia laskevat vuonna 2023 valtionosuusjärjestelmässä käyttöön otettavat uudet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja syrjäisyyden lisäosat, joiden rahoitus toteutetaan valtionosuusjärjestelmän sisällä valtionosuusprosenttia pienentämällä (-1,61 prosenttiyksikköä). Lisäksi osana hallituksen kehysriihessä päättämiä uudelleenkohdennuksia kuntien valtionosuuksien tasoa alennetaan pysyvästi 33 miljoonalla eurolla (-0,34 prosenttiyksikköä).

Lisäksi hallituksen esitykseen sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vuonna 2023 kohdistuvia määräaikaista vähennyksiä. Niitä ovat pitkäaikaistyöttömien eläketuen menojen vähennys 0,18 euroa asukasta kohden (1,0 miljoonaa euroa) sekä kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmän päättymiseen liittyvä 10 miljoonan euron vähennys 1,81 euroa asukasta kohden. Valtionosuuteen ei enää tehdä määräaikaista vähennystä, joka koskee lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan rahoitusta.

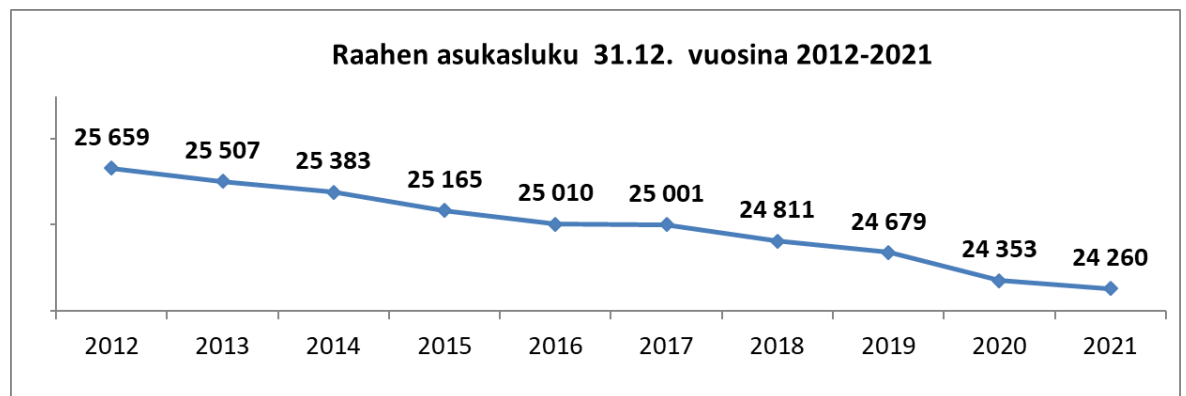
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiseen valtionosuusrahoitukseen sisältyy koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yksikköhintarahoitus. Näiden lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus, pidennetty oppivelvollisuus ja

joustava perusopetus) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (kansalaisopisto, musiikkiopisto, liikunta, nuorisotyö ja museo).

Oman talousalueen kehitys

Raahen kaupungin alueella näkyy koronavirusepidemian tuomat vaikutukset myös alueen kehittymisessä. Elinkeinoelämän ja rakentamisen positiivinen vire on hieman hiljentynyt, mutta hankkeita viedään eteenpäin.

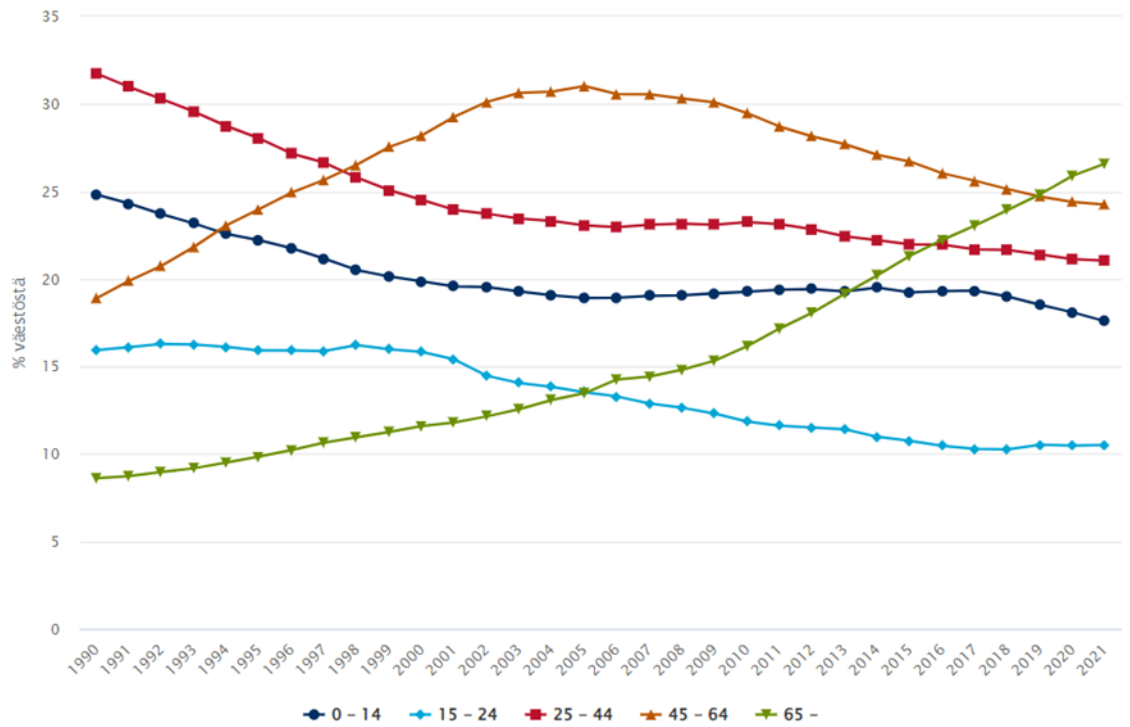
Raahen työpaikkaomavaraisuus on lähes 115 prosenttia, mutta siitä huolimatta asukasluku laskee ja työttömyysaste kasvaa.

Yllä olevasta kaaviosta voidaan todeta, että Raahen asukasmäärä on esitetyllä tarkastelujaksolla vähentynyt 1 399 asukkaalla. Asukasmäärä on jatkanut laskuaan myös vuonna 2022 niin, että lokakuun lopussa asukkaita oli 24 156 eli 104 vähemmän kuin vuoden 2021 lopussa. Asukasmäärän vähentyminen johtuu suurelta osin muuttotappiosta, mutta osittain myös negatiivisesta luonnollisesta väestökehityksestä.

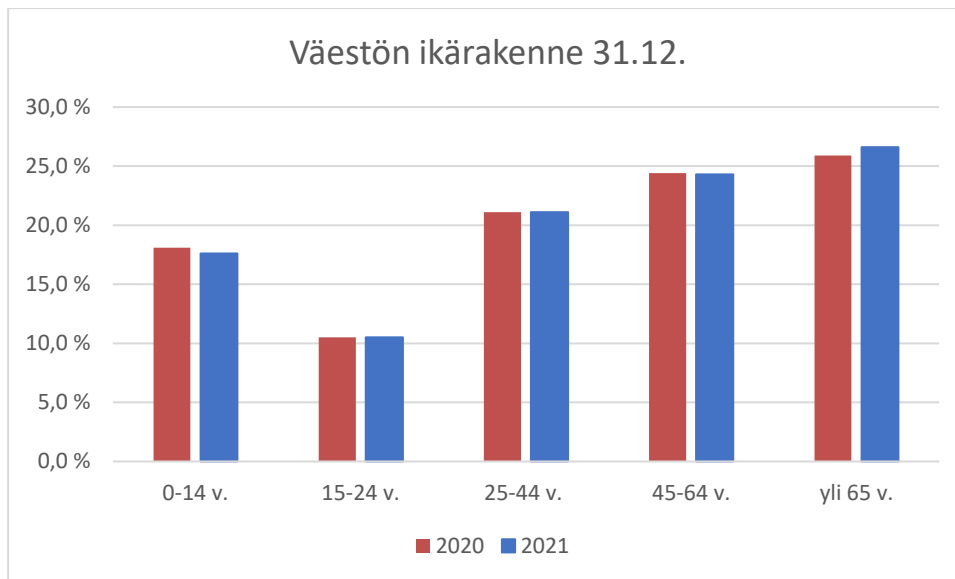
Seuraavista väestön ikärakennetta kuvaavista kaavioista näkyy selkeästi väestön ikääntyminen. Pitkän aikavälin (1990 – 2021) tarkastelussa yli 65-vuotiaiden osuus on noussut suurimmaksi ikäluokaksi vuonna 2019, kun se oli pienin ikäluokka vielä vuonna 2004. Vastaavasti nuorempien ikäluokkien osuus on vähentynyt.

Väestön ikärakenne Raahе 1990–2021

Kuntaliitto

Väestön ikärakenne 31.12.

Väestön ikärakenne 31.12.

Vuosi	0-14 v.	15-24 v.	25-44 v.	45-64 v. -	yli 65 v.
2020	18,1 %	10,5 %	21,1 %	24,4 %	25,9 %
2021	17,6 %	10,5 %	21,1 %	24,3 %	26,6 %

Taulukko 3. Raahen kaupungin väestön ikärakenne.

Raahen työttömyysaste oli vuosina 2019 ja 2020 poikkeuksellisen korkealla lähinnä koronapandemian vuoksi. Tuolloin lomautettujen määrä nosti työttömyysastetta. Vuonna 2021 työttömyysaste laski merkittävästi, jolloin vuoden lopussa työttömiä oli 1 108 (1 623 vuonna 2020) eli 515 edellisvuotta vähemmän. Vuoden 2021 työttömiä työnhakijoista lomautettuja oli 85 (405 vuonna 2020).

Lokakuun 2022 työllisyyskatsauksen mukaan Raahen työttömyysaste oli lokakuussa 10,2 prosenttia (10,1 vuonna 2021). Työttömiä työnhakijoita oli 1 019 (1 023 vuonna 2021), joista lomautettuja oli 52 (85 vuonna 2021). Lokakuussa työvoiman määrä oli 10 023 henkilöä (10 122 vuonna 2021). Avoimia työpaikkoja oli 387 (426 vuonna 2021). Raahen seutukunnassa lokakuun työttömyysaste oli 9,5 (9,7 vuonna 2021), Pohjois-Pohjanmaalla 9,3 (10,0 vuonna 2021) ja koko maassa 8,8 prosenttia (9,8 vuonna 2021).

Raahen työttömyysaste %, 31.12.			
2018	2019	2020	2021
9,6 %	13,4 %	15,8 %	10,9 %

Taulukko 4. Raahen työttömyysaste.

RAAHEN KAUPUNGIN VUODEN 2023 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2024 – 2025 TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT JA SISÄLTÖ

Kaupunkistrategia Raahe – Minun kaupunkini

Raahen kaupunginvaltuusto on 31.10.2022 hyväksynyt Raahen kaupunkistrategian ja siihen liittyvän mittariston vuosille 2022 – 2027. Lisäksi maaliskuun 2023 loppuun mennessä laaditaan toimenpideohjelma, jossa strategiassa esitetyt tavoitteet määritellään konkreettisiksi toimenpiteiksi. Strategia ja toimenpideohjelma jalkautetaan koko organisaatiossa ja niiden toteutumista seurataan vuosittain säännöllisesti.

Visiomme: Paras omille, kaunis vieraille, hyvä kaikille

Arvomme: Rohkeus, vastuullisuus, tasapuolisuus, yhteisöllisyys

Raahen kaupunkistrategia muodostuu neljästä sisältöteemasta; yritysten Raahe, lasten ja nuorten Raahe, osaajien Raahe ja hyvinvoinnin Raahe. Sisältöteemoja läpileikkaavia teemoja on kolme; tasapainoinen talous, yhteisöllinen toiminta ja vihreä siirtymä. Kaiken toiminnan keskiössä on ELINVOIMAINEN RAAHE.

Sisältöteemat:

Yritysten Raaha

- ❖ Hyvinvoinnin perustana on menestyvä yrityselaämä, jota tuemme omilla toimenpiteillämme.
- ❖ Vihreä siirtymä tarjoaa Raahen alueen yrityksille useita mahdollisuuksia. Haluamme olla edistämässä vihreän siirtymän tuomien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämistä.

Tavoitteet:

- Raaha on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
- Raaha on yksi Suomen johtavista vihreään siirtymään perustuvan yritystoiminnan kaupungeista, joka hyödyntää siirtymää elinkeinorakenteensa monipuolistamisessa.

Lasten ja nuorten Raaha

- ❖ Olemme lapsiystävällinen kaupunki, jossa hyvinvoivista lapsista ja nuorista kasvaa hyvinvoivia aikuisia.
- ❖ Toimivat palvelumme muodostavat lapsi- ja nuorisoystävällisyyden perustan.
- ❖ Palvelujen varmistamiseksi teemme yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Tavoitteet:

- Toimintamme edistää lasten ja nuorten hyvinvointia.
- Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus hyviin palveluihin ja monipuolisiin harrastuksiin asuinalueesta riippumatta.
- Lapset ja nuoret voivat yhä enemmän vaikuttaa itseään ja kotikaupunkiaan koskeviin asioihin.

Osaajien Raaha

- ❖ Laadukas perus-, toisen- ja korkea-asteen koulutus on yksi kaupungin pitovoimatekijöistä.
- ❖ Vahvistamme oman henkilöstömme osaamista turvataksemme laadukkaat ja toimivat palvelut ja prosessit.
- ❖ Toimimme aktiivisessa vuorovaikutuksessa yritysten kanssa varmistaksemme osaavan työvoiman saatavuuden.
- ❖ Ennakoimme ja reagoimme nopeasti muuttuviin tarpeisiin.

Tavoitteet:

- Rakennamme yhdessä Suomen 'korkeimman' toisen asteen koulutuskokonaisuuden, joka tarjoaa sujuvat koulutuspolut ja optiomahdollisuudet myös korkea-asteelle.
- Varmistamme henkilöstömme osaamisen ja kehittymisen hyödyntämällä eri koulutuspolkuja.

Hyvinvoinnin Raaha

- ❖ Raahella on merkittävä rooli asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

- ❖ Kehitämme kulttuuria, liikuntaa, paikallisia miljöitä sekä luontoympäristöjä hyvinvoinnin edistämiseksi.
- ❖ Huolehdimme, että kulttuuri-, liikunta- ja muut harrastusmahdollisuudet ovat kunnossa.

Tavoitteet:

- Laajat hyvinvointipalvelut säilyvät tulevien vuosien julkisten palveluiden muutosten jälkeenkin.
- Hyvinvointialueiden aloittaessa kehitämme Raahelle jääviä toimintoja erityisesti hyvinvoinnin lisäämiseksi ja terveyden edistämiseksi.

Läpileikkaavat teemat:

Tasapainoinen talous

- ❖ Kaupunkimme menestymisen edellytyksenä on, että talous on pitkällä aikavälillä jatkuvasti ylijäämäinen ja velkamäärä on valtakunnallisella keskitasolla.
- ❖ Varmistamme tulevaisuuden menestyksen hillitsemällä menojen kasvua ja panostamalla elinvoimaisuuteen.
- ❖ Seuraamme ja suunnittelemme taloutta ennakoivasti.

Tavoite: Raahen kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.

Yhteisöllinen toiminta

- ❖ Toimintamme perustuu ihmisiin ja ihmisten väliseen vuorovaikutukseen. Olemme aktiivisesti vuorovaikutuksessa: organisaation sisällä, paikallisesti kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.
- ❖ Kehitämme organisaation toimintatapoja järjestelmällisesti ja tavoitteellisesti.

Tavoitteet:

- Raaheta tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahen aluetta kylineen.
- Tavoitteena on toimintakykyisempi, tuloksellisempi ja tehokkaampi työyhteisö, jossa ihmisten on hyvä olla ja työskennellä.
- Asetamme Raahen edun toiminnassamme ykkössijalle.

Vihreä siirtymä

- ❖ Yhteiskunta on siirtymässä pois fossiilisten energialähteiden luomasta kasvusta kohti vihreisiin ratkaisuihin nojaavaa kasvua.
- ❖ Vihreässä siirtymässä tartutaan lähes kaikkiin yhteiskunnan toiminnan osa-alueisiin kuten teollisuuteen, energiatuotantoon, ruoantuotantoon, liikkumiseen ja luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen.
- ❖ Raahen kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa.

Tavoite:

- Raahen kaupunki toteuttaa omassa toiminnassaan ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden periaatteita sekä hyödyntää vihreää siirtymää.

Elinvoimainen Raah

- ❖ Raahen kaupungin tekemisen perustana palveluhalukkuus sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys.
- ❖ Maankäyttö, asuminen ja liikenne (MAL) luovat perustan elinvoiman vahvistamiselle.
- ❖ Raahen kaupungin strategian osa-alueiden toimenpiteet tähtäävät elinvoiman vahvistamiseen.
- ❖ Menestyminen tulevaisuudessa edellyttää suvaitsevaisuutta, ennakkoluulottomuutta ja kansainvälisyyttä.
- ❖ Yhteisöllisyys tukee kaupungin palveluita ja hyvinvointia.
- ❖ Raah

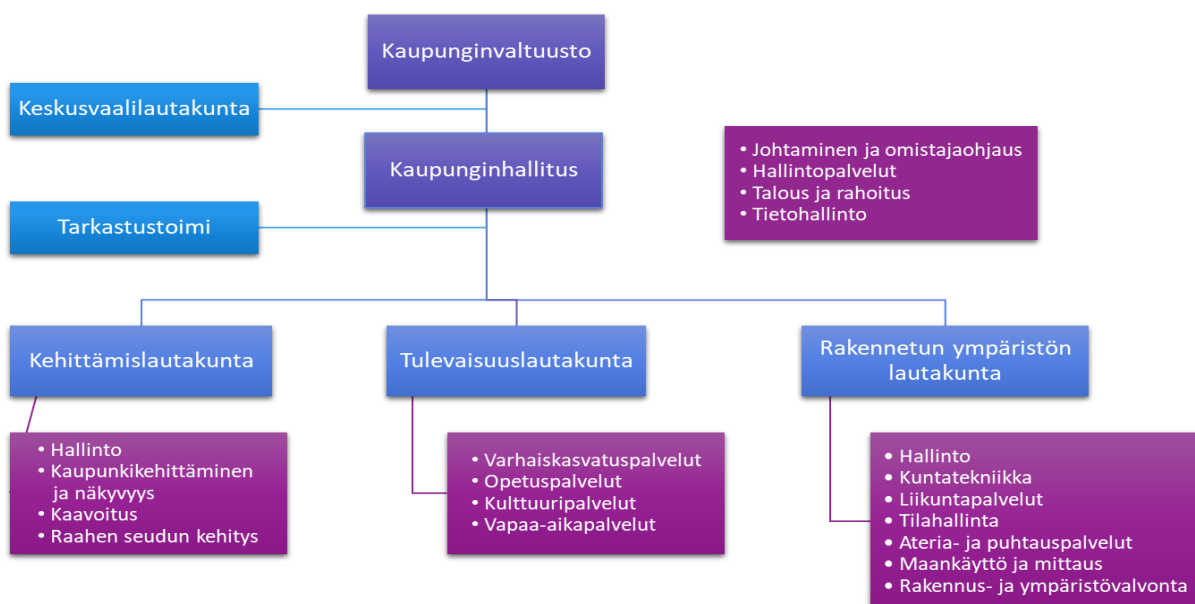
Tavoitteena tasapainoinen talous, toimivat palvelut sekä positiivinen aluekehitys.

Talousarvion tavoitteet

Talousarviossa esitetyt tavoitteet on tullut asettaa kaupunkistrategiaan pohjautuen. Niiden on tullut kattaa kunkin tehtäväalueen perustehtävät ja niiden tulee olla toteutettavissa niihin osoitetuilla resursseilla. Tavoitteiden on tullut olla selkeitä ja mitattavissa olevia sekä painottaa toiminnan tuottavuutta.

Talousarvion käyttötalouso-sassa on tullut antaa toimielin- ja tulosaluetasolla palvelutoiminnan kuvaus sekä strategiasta johdetut, koko taloussuunnitelmakaudelle ulottuvat keskeiset toimintaa ohjaava tavoitteet. Näihin, sekä strategiaan pohjautuen on tullut asettaa talousarviovuotta 2023 koskevat tarkennetut tavoitteet ja tavoitteiden mittarit/tunnusluvut sekä niiden tavoitetasot. Toimielintason tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia ja tulosaluetason tavoitteet ovat sitovia toimielimeen nähden.

Organisaatiorakenne 2023

Talousarvioesitykseen sisältyvät rakenteelliset muutokset

Kehittämislautakunnan toimialan tulosityksikkö osallisuus ja kansalaistoiminta on siirretty kaupunginhallituksen alaisen toimialan hallintopalvelujen tulosalueelle uudeksi tulosityksiköksi. Työllisyydenhoidon tulosityksikön kustannuspaikka Kotiapu Kissankello on siirretty hallintopalvelujen tulosalueelle uudeksi tulosityksiköksi.

Rakennetun ympäristön lautakunnan kuntatekniikan tulosalueella yhdistetään liikennealueet ja ympäristönhoito tulosityksiköt uudeksi tulosityksiköksi kunnossapito ja rakentaminen. Talousarviossa on lisäksi ennakoitu nykyisen Raahen Liikuntahalli Oy:n toimintojen siirtyminen kaupungin toiminnaksi vuoden 2023 alusta lukien.

Sosiaali- ja terveystalouden (ml. sairaanhoitopiiri) sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu ja siten niiden kustannukset siirtyvät kunnilta hyvinvointialueelle 1.1.2023. Näiden toimintojen siirtyminen näkyy Raahen kaupungin talousarviossa vastaavien kunnan maksuosuuksien poistumisena. Kaupungin toiminnoista hyvinvointialueelle siirtyy sote-ateriatuotanto, kuntouttava työtoiminta sekä koulupsykologit ja -kuraattorit. Hyvinvointialueelle siirtyvät nettokustannukset ovat 101,9 milj. euroa vuoden 2022 tassa, mikä on huomioitu kaupunginhallituksen asettamassa raamissa.

Henkilöstösuunnitelma

Talousarvioon sisältyvässä henkilöstösuunnitelmassa on esitetty vakinaisen henkilöstön määrä toimialoittain/tulosalueittain henkilötyövuosina (htv) vuosina 2021 – 2025. Suunnitelmassa on vuodesta 2023 alkaen huomioitu hyvinvointialueelle siirtyvä henkilöstö, yhteensä 41 vakinaista henkilöä. Näiden lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy myös 6 määräaikaista henkilöä. Hyvinvointialueelle siirtyy koulukupsykologit ja -kuraattorit sekä kuntouttavan työtoiminnan ja sote-ateriapalveluja tuottava henkilöstö.

Taloudelliset lähtökohdat

Raahen kaupungin taloussuunnitelman laadinnan taloudelliset lähtökohdat ovat aikaisempia vuosia hieman paremmat, johtuen taseen 21,0 milj. euron ylijäämästä. Huomioidavaa on, että suurin osa ylijäämästä on syntynyt kertaluontoisista eristä, kuten omaisuuden myynnistä ja koronakorvauksista. Vuoden 2022 tilinpäätösennusteen mukaan alijäämää syntyy noin 2,9 milj. euroa. Taloussuunnitelman 2023 – 2025 mukaan vuosi 2023 on noin 3,5 milj. euroa ylijäämäinen, mutta vuodet 2024 ja 2025 ovat alijäämäisiä. Tilinpäätösennusteen ja taloussuunnitelman mukaan taseen ylijäämä supistuu 17,2 milj. euroon.

Raahen kaupungin lainamäärä pienenee 6,7 milj. eurolla vuonna 2023, joten lainamäärän ennakoidaan olevan 163,7 milj. euroa vuoden 2023 lopussa. Koko suunnitelmakaudella velkamäärä pienenee yhteensä 2,9 milj. eurolla ja on suunnitelmakauden lopussa vuonna 2025 lainamäärä on 167,5 milj. euroa.

Raahen kaupungin taloudellinen tilanne jatkuu haasteellisena lukuun ottamatta vuotta 2023, joka on 3,5 milj. euroa ylijäämäinen. Seuraavat vuodet ovat alijäämäisiä ja kaudelle 2023 – 2030 alijäämää kertyy 6,9 milj. euroa. Työllisyys on kehittymässä parempaan suuntaan, mutta asukasmäärä laskee edelleen. Talouden tasapainottamistoimia ja palveluverkon kehittämistä palvelutarpeen mukaisesti tarvitaan.

Talouden tasapainottamisohjelma

Kuluvan vuoden aikana on valmisteltu talouden tasapainottamisohjelma, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.10.2022 § 120, poislukien kouluverkkoon esitetyt toimenpiteet. Tältä osin asia käsitellään ja päätetään erikseen kaupunginvaltuustossa talousarviokäsittelyn yhteydessä. Hyväksytyin tasapainottamisohjelman toimenpiteiden vaikutus tilikausien tulokseen vuosille 2023 – 2030 on yhteensä +12,8 milj. euroa. Kouluverkkoon esitettyjen toimenpiteiden vaikutus on yhteensä 5,0 milj. euroa. Käyttötalousvaikutusten lisäksi tasapainottamisohjelman mukaan nostetaan sijoitussalkusta vuosittain 1,5 milj. euron vuosituottoa vastaava summa, joka pienentää lainannostotarvetta. Tasapainottamisohjelman toimenpiteiden vaikutukset on sisällytetty talousarvioon ja taloussuunnitelmaan.

TOIMENPITEET: (1 000 €)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Kum. €
(+ etumerkki= tulolisäys tai menosäästö / -)									
Tuottojen lisäys sijoituksista	500	500	500	500	500	500	500	500	4 000
Kiinteistöveroprosenttien nosto	908	908	908	908	908	908	908	908	7 264
Yhteensä:	1 408	1 408	1 408	1 408	1 408	1 408	1 408	1 408	11 264
Lisäksi:									
Osinkotuotot omista yhtiöistä pid. ennallaan (sisältyy nyk.talousarvioon)	743	743	743	743	743	743	743	743	5 944
Kotiutetaan sijoitussalkusta varoja (vaikutus näky rahoituslaskelmassa)	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	12 000
Keskushallinto:									
Työterveyshuollon sopimuksen laajentaminen (huomioitu Kela-korvaus)	-278	-278	-278	-278	-278	-278	-278	-278	-2 224
- Tavoitteena sairauspoissaolojen vähentymisen 10 %:lla (säästö sijauskustannuksissa, ei kohdenneta talousarviossa)	(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(1 000)
(poissaolojen vähentymisen johdosta työssäolopäivien määrä lisääntyy)									
Henkilöstön lisäys, controller	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-560
Henkilöstön vähennys vuonna 2022, 2 henkilöä	95	95	95	95	95	95	95	95	760
Keskushallinto yhteensä:	-253	-253	-253	-253	-253	-253	-253	-253	-2 024
Kehittämisen lautakunta:									
- Ei toimenpiteitä									
Rakennetun ympäristön lautakunta:									
Hallinto, taksojen korotukset 10 %	25	25	25	25	25	25	25	25	200
Kuntatekniikka:									
- Venepaikkamaksujen korotus 10 %	5	5	5	5	5	5	5	5	40
- Kuorma-auton vaihto uuteen	10	10	10	10	10	10	10	10	80
- Sijoitusluvut ja kaivuluvat maksulliseksi myös konserniyhtiölle	10	10	10	10	10	10	10	10	80
= Kuntatekniikka yhteensä	25	25	25	25	25	25	25	25	200
Tilahallinta:									
Ruskatien kiinteistöistä luopuminen	30	30	30	30	30	30	30	30	240
Kummatin koulun lämmittämisen lopettaminen	50	50	50	50	50	50	50	50	400
Valaisinjärjestelmien uusimisinvestointien jatkaminen vuosittain	25	25	25	25	25	25	25	25	200
Tilahallinta yhteensä:	105	105	105	105	105	105	105	105	840
Rakennus- ja ympäristövalvonta:									
Siikajoki-sopimuksen päivittäminen	25	25	25	25	25	25	25	25	200
Taksojen korotus 5 %	10	10	10	10	10	10	10	10	80
Rakennus- ja ympäristövalvonta yhteensä:	35	35	35	35	35	35	35	35	280
Rakennetun ympäristön lautakunta yhteensä:	190	190	190	190	190	190	190	190	1 520
TOIMIALAT YHTEENSÄ:	1 345	1 345	1 345	1 345	1 345	1 345	1 345	1 345	10 760

TOIMENPITEET: (1 000 €)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Kum. €	
Elinvoimapanostukset:										
Merituulivoima:										
- kiinteistöverotuotto 1,7 M€/vuosi ja koko käyttöiän aikana n. 50 M€							500	500	1 000	2 000
- toteutus ja mahdolliset tulot painottuvat 2020-luvun loppuun ja ja 2030-luvun alkupuoliskolle.										
Raahen satamahankkeet:										
-Raahen kaupunki edistää osaltaan Raahen Satama Oy:n hankkeiden eteenpäin viemistä. Jokainen yksittäinen hanke ja kaupungin osallistuminen hankkeeseen käsitellään ja päätetään myöhemmin erikseen.										
TOIMENPIDEOHJELMA, KAIKKI YHTEENSÄ	1 345	1 345	1 345	1 345	1 345	1 845	1 845	2 345	12 760	

Toimintatulot

Vuonna 2023 toimintatuloja arvioidaan kertyvän 23,4 milj. euroa. Kun vuoden 2022 talousarvion mukaiset toimintatulot oikaistaan hyvinvointialueelle siirtyvien erien osalta ovat tulot 22,0 milj. euroa (24,3-2,3), joten vuonna 2023 tulojen arvioidaan lisääntyvän 1,4 milj. eurolla.

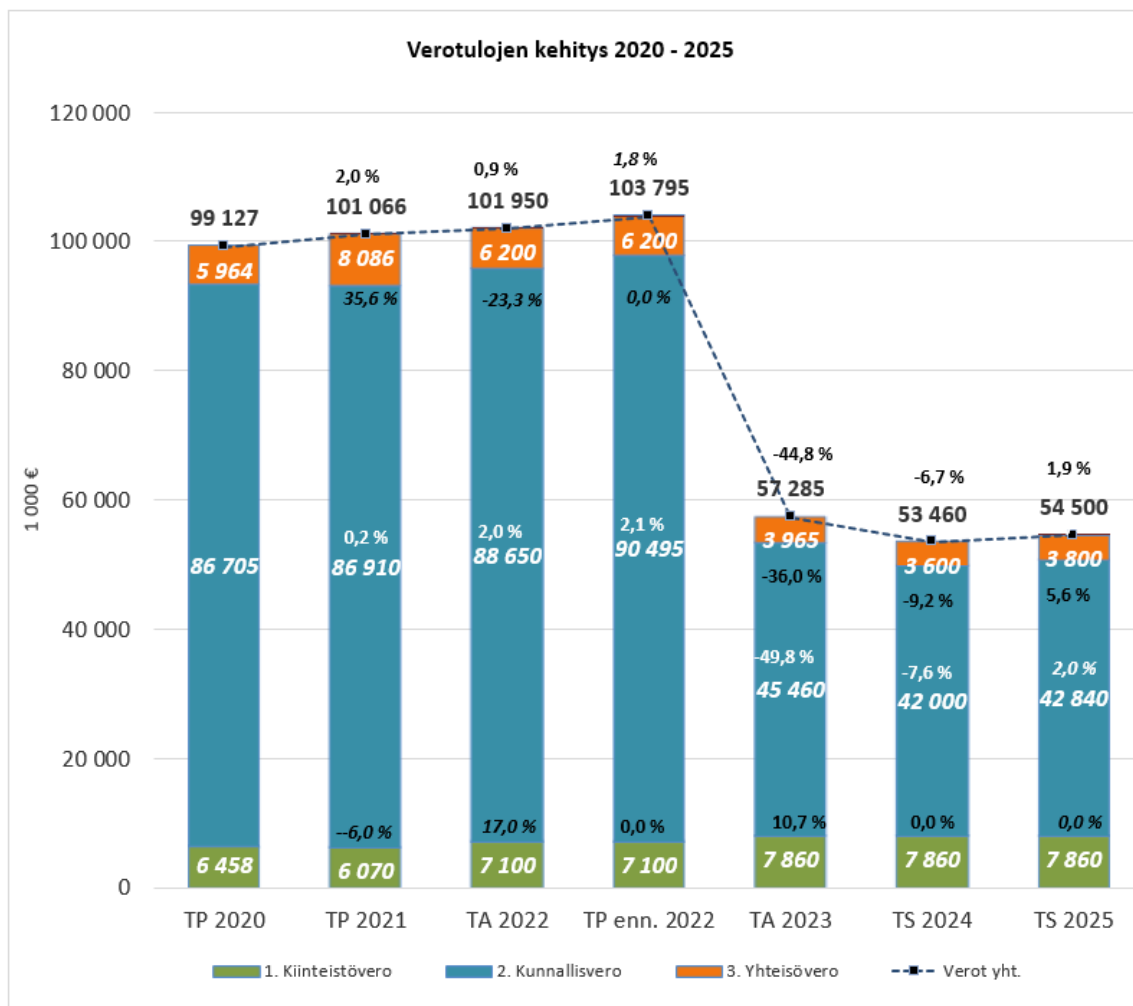
Verotulot

Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja siten niiden kustannukset siirtyvät kunnilta hyvinvointialueelle 1.1.2023. Tämän vuoksi kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehdään tuloverotuksen kautta. Tämä toteutetaan niin, että sillä on mahdollisimman vähän vaikutusta verovelvollisten tuloverotuksen tasoon. Näin ollen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennetaan yhtä paljon: 12,64 prosenttiyksikköä. Tämän vuoksi kuntien tulee määrätä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Raahen kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2022 on 21,25. Kun tästä vähennetään 12,64 prosenttiyksikköä, jää Raahen tuloveroprosentiksi 8,61.

Raahen kaupunginvaltuusto on 14.11.2022 (§ 136 ja 137) määrännyt vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 8,61 sekä kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

<u>Kiinteistön käyttötarkoitus:</u>	<u>vero-%</u>
- vakituiset asuinrakennukset	0,55 %
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,20 %
- rakentamaton rakennuspaikka	3,00 %
- yleinen kiinteistöveroprosentti	1,20 %
- yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %
- voimalaitokset	3,10 %

Seuraavassa kaaviossa on esitetty Raahen kaupungin verotulojen kehittyminen vuosina 2020 – 2025.

Vuonna 2023 kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 45,5 milj. euroa. Vuoden 2023 kertymään sisältyy vuonna 2022, vuoden 2022 tuloveroprosentilla (21,25) perittyjä veroja, jotka Verohallinto tilittää kunnille vuoden 2023 puolella. Tämän vuoksi kunnallisverokertymä on vuonna 2023 merkittävästi suurempi kuin suunnitelmavuosina.

Hyvinvointialueen rahoitusmalliin sisältyy myös yhteisövero, sillä yksi kolmasosa kunnan osuudesta ohjataan hyvinvointialueen rahoitukseen. Myös yhteisöveron vuoden 2022 tilityksiä tulee kunnille vuoden 2023 puolella. Yhteisöverokertymään ennakoidaan hieman laskevan suunnitelmakautena vuoden 2022 tasosta.

Raahen kaupunginvaltuusto korotti vakinaisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttia 0,05 prosenttiyksiköllä sekä yleistä ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttia 0,20 prosenttiyksiköllä. Nämä lisäävät vuoden 2023 kiinteistöverotuloja noin 0,9 milj. eurolla. Vuonna 2023 kiinteistöverotuloja arvioidaan kertyvän 7,9 milj. euroa. Kiinteistöverotuloihin hyvinvointialueelle ohjatulla rahoituksella ei ole vaikutusta.

Veroennusteisiin liittyy epävarmuustekijöitä, kuten hyvinvointialuiden rahoituksen lopullinen taso, työllisyyden ja kokonaistalouden kehittyminen sekä valtion toimet, mm. verolinjaukset.

Valtionosuudet

Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun ja niiden kustannusten siirtyminen hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta lukien vähentää merkittävästi kunnan verotulojen lisäksi myös kunnan valtionosuuksia.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Raahen kaupungin valtionosuuksien kehitys vuosina 2021 – 2023.

Valtionosuudet vv. 2021 - 2023					
(1.000 €)	2021 TP	2022 Päätös	2023 TA	Muutos 23/22 € %	
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus:					
+ Ikärakenne	93 883	103 627	40 462	-63 165	-61,0
+ Sairastavuus	40 255	44 920	0	-44 920	-100,0
+ Muut laskennalliset kustannukset	5 253	5 835	4 365	-1 470	-25,2
= Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä	139 391	154 381	44 827	-109 554	-71,0
- Kunnan omarahoitusosuus:					
-3 747,29 €/asukas x 24 679 as. (vo-% 25,63)	-92 479				
-4 291,05 €/asukas x 24 353 as. (vo-% 23,59)		-104 501			
-1 359,93 €/asukas x 24 260 as. (vo-% 22,09)			-32 992	71 509	-68,4
= valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta	46 912	49 880	11 835	-38 045	-76,3
+ Lisäosat	1 278	1 340	1 316	-24	-1,8
+/- Voiteen tehtävät vähennykset ja lisäykset, netto tästä, - Sote-uudistuksen muutosrajoitin - Sote-uudistuksen järjestelmämuut.tasaus	-1 815	-1 220	1 696 2 016 1 338	2 916	-239,0
+/- Verotulotasaus	10 241	9 607	7 136	-2 471	-25,7
+ Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	2 000				
1. Peruspalvelujen valtionosuus yhteensä	58 616	59 606	21 983	-37 623	-63,1
2. Opetus- ja kulttuuritoimen muut vo:t	-1 355	-907	-757	150	-11,1
= Kunnan valtionosuusrahoitus	57 261	58 699	21 226	-37 473	-63,8
+ Veromenetyksen korvaukset	9 905	11 399	3 500	-7 899	-69,3
Valtionosuudet yhteensä	67 166	70 098	24 726	-45 372	-64,7
Valtionosuudet euroa/asukas	2 722	2 878	1 019	-1 859	-64,6

Taulukko 5. Valtionosuudet vuosina 2021-2023.

Ennakollisten tietojen mukaan Raahen kaupunki saa valtionosuutta noin 24,7 milj. euroa, mikä on 45,4 milj. euroa (64,8 %) vähemmän kuin vuonna 2022. Asukaskohtainen valtionosuus on 1.019 euroa ja valtionosuusprosentti on 22,09.

Vuoden 2023 alusta lukien valtionosuuksiin on tullut paljon muutoksia. Laskennallisista eristä jää pois sairastavuuteen liittyvä laskennallinen kustannus, joka siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialuiden rahoitusosuuteen. Samoin sillä on ikärakenteen laskennalliseen kustannukseen merkittävä vaikutus, sillä yli 16-vuotiaiden laskennallinen kustannus on vain noin 63 euroa/asukas. Vuonna 2022 se vaihtelee yli 16-vuotiaiden eri ikäryhmissä (5 kpl) 1.157 – 22.359 euron välillä.

Uutena hyvinvointialueen ja kunnan valtionosuuden tasausmekanismina on otettu käyttöön sote-uudistuksen muutosrajoitin ja järjestelmämuutoksen tasaus. Muutosrajoittimella tasataan sote-uudistuksesta kunnalla aiheutuvaa hyötyä tai tappiota. Jos

kunnan menot vähenevät enemmän kuin tulot, sen valtionosuutta pienennetään. Jos kunnan tulot puolestaan vähenevät enemmän kuin menot, valtionosuutta lisätään. Sekä pienennyksen että lisäyksen suuruus on 60 prosenttia muuttuneiden menojen ja tulojen erotuksesta. Raahen osalta tulot vähenevät menoja enemmän ja valtionosuutta lisätään 2,0 milj. euroa.

Järjestelmämuutoksen tasauksella talouden tasapainotilanteen (mitattuna vuosikatteella poistojen jälkeen) muutos rajataan +/- 60 euroon asukasa kohti viiden vuoden aikana. Tasaus takaa sen, että uudistuksen vaikutus kunnan talouteen esimerkiksi tulo-veroosuuteen suhteutettuna rajautuu maksimissaan 0,6:een prosenttiyksikköön siirtymäaikana. Raahen kaupunki saa tasauksella lisää valtionosuutta 1,3 milj. euroa.

Lopulliset hyvinvointialueen rahoituksen vaikutukset kuntiin tiedetään, kun vuoden 2022 tilinpäätökset ovat valmistuneet ja tiedetään hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen lopulliset kustannukset. Joten muutoksia tulevien vuosien valtionosuuksiin voi vielä tulla myös tästä johtuen.

Valtiovarainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö antavat päätöksensä valtionosuusrahoituksesta joulukuun lopussa.

Menot

Vuoden 2023 toimintamenot ovat yhteensä 94,9 milj. euroa. Kun vuoden 2022 talousarvion menoja on 192,7 milj. euroa ja niitä oikaistaan hyvinvointialueelle siirtyvien erien osalta 104,2 milj. euroa, jää menoksi 88,5 milj. euroa. Menot lisääntyvät arviolta 6,4 milj. eurolla.

Henkilöstömenojen on arvioitu olevan 50,2 milj. euroa eli ne pysyvät vuoden 2022 tasolla, vaikka 47 henkilöä siirtyy hyvinvointialueelle. Eläkemenoperusteiset maksut jäävät pois, mutta tilalle tuleva tasausmaksu on samaa 2,0 milj. euron luokkaa.

Vuoden 2023 käyttötalouden toimintakate on -71,1 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi muodostuu 3,5 milj. euroa.

Vuoden 2023 investointimenot ovat 8,7 milj. euroa. Kun investointitulot ovat 0,8 milj. euroa, ovat nettoinvestoinnit 7,9 milj. euroa. Suunnitelmakauden 2023 – 2025 nettoinvestoinnit ovat yhteensä 29,2 milj. euroa, joten keskimääräinen investointitaso on 9,7 milj. euroa vuodessa.

Konsernin tavoitteet

Talousarviossa asetetaan tavoitteet sekä koko konsernille, että konserniyhteisöön kuuluville merkittävimmille yhtiöille ja säätiöille. Yhtiö- ja säätiökohtaiset tavoitteet on esitetty erikseen talousarviokirjan lopussa.

Koko konsernille asetetut tavoitteet						
Tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Konsernin toimintatuotot toimintamenoista %:a	45	47	50	50	52	55
Konsernin vuosikate poistoista %:a	159	142	100	105	105	105
Konsernin omavaraisuusaste %:a	22	23	20	28	30	32
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus %	118	115	130	110	110	105
Konsernin korolliset lainat/asukas, €	11 574	11 880	12 197	10 284	10 219	10 034

Taulukko 6. Konsernin tavoitteet.

Talousarvion sitovuus

Käyttötalouden määrärahojen sitovuus valtuustoon nähden on toimielimen menojen ja tulojen erotus, netto eli toimintakate. Toimielimille ja konserniyhteisöille asetetut tavoitteet ovat sitovia valtuustoon nähden. Käyttötalouso- sassa on toimielinten lisäksi esitetty tulosalueiden tavoitteet sekä määrärahat muodossa; tulot, menot, netto. Tulosalueiden tavoitteet sekä tulojen ja menojen erotus, netto eli toimintakate ovat sitovia toimielimeen nähden. Tarvittaessa toimielin hyväksyy toimielimen sisällä tehtävät määrärahojen siirrot tulosalueelta toiselle.

Talousarvion ulkoisessa tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulot ja valtionosuudet sekä rahoitustuottojen ja -kulujen erotus, netto. Tuloslaskelmaosan tavoitteet ja tunnusluvut ovat valtuuston nähden sitovia.

Talousarvion rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset ja lainakannan muutokset sekä tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot.

Investointiosan sitovuus valtuustoon nähden on pääsääntöisesti hankkeen meno. Tuloja sisältävien hankkeiden sitovuus on määritelty investointiosassa sekä määrärahojen yhteenvetotaulukossa sivulla 113.

Valtuustoon nähden sitovat erät on talousarviossa merkitty: = valtuustoon nähden sitova.

Talousarvion käyttöohjeet ja tietojen vertailtavuus

Rahoitusosassa on antolainauksen muutoksessa 150 000 euron vuosittainen varaus antolainauksen lisäykseen. Laina on tarkoitettu paikallisten yhdistysten ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien hankkeiden tilapäiseen rahoittamiseen hankkeen aikana, koska hankkeisiin saadut avustukset tulevat hankkeen toteuttajille jälkikäteen toteutuneitten kustannusten perusteella. Lainaa voidaan myöntää paikallisille yhdistyksille myös silloin, kun yhdistys työllistää palkkatuella henkilön/henkilöitä, koska palkkatuet maksetaan työnantajalle jälkikäteen. Kaupunginhallituksella on oikeus päättää lainan myöntämisestä em. tarkoitukseen talousarvion puitteissa edellytyksellä, että lainan hakijalla on hankerahoituksesta tai palkkatuesta myönteinen päätös.

Tarkemmat määräykset ja ohjeet talousarvion käytöstä annetaan kaupunginhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa sekä toimielinten vahvistamissa käyttösuunnitelmissa.

Käyttöomaisuuden poistoperusteina käytetään kaupunginvaltuuston 29.3.2010 § 14 ja 29.3.2010 § 15 hyväksymää poistosuunnitelmaa.

Tietojen vertailtavuus: Hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen 101,9 milj. euron nettokustannukset on vähennetty vuodelle 2023 annetusta raamista. Siirtyviä toimintoja ovat Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän ja Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen maksusuudet, kuntouttava työtoiminta ja sote-ateriatuotanto sekä koulukuraattorit ja koulupsykologit. Siirtyviä henkilöitä on 47.

TULOSLASKELMA

ULKOINEN 1.000 €	TP 2021	TA/KS 2022 + muutos	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Myyntitulot	6 421	6 109	4 189	4 175	4 125
Maksutulot	1 679	1 392	1 235	1 380	1 380
Tuet ja avustukset	3 108	1 638	1 397	1 082	1 082
Vuokratulot	4 380	3 482	3 879	3 879	3 879
Muut toimintatulot	685	550	561	520	520
Toimintatulot:	16 273	13 170	11 260	11 036	10 986
Valmistus omaan käyttöön	582	431	431	431	431
Henkilöstömenot	-51 994	-50 284	-50 211	-51 456	-51 751
Palvelujen ostot	-108 237	-113 985	-15 580	-15 902	-16 151
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 004	-7 623	-8 067	-8 318	-8 479
Avustukset	-3 998	-4 079	-4 546	-4 491	-4 491
Vuokramenot	-2 881	-3 838	-3 759	-3 816	-3 888
Muut toimintamenot	-167	-589	-603	-581	-562
Toimintamenot:	-175 281	-180 399	-82 765	-84 566	-85 322
Toimintakate	-158 426	-166 798	-71 074	-73 099	-73 905
Verotulot	101 066	101 950	57 285	53 460	54 500
Valtionosuudet	67 166	69 418	24 726	24 730	24 900
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotulot	780	1 075	1 390	1 440	1 400
Muut rahoitustulot	5 633	3 325	2 730	2 890	2 390
Korkomenot	-1 026	-1 350	-2 300	-2 400	-2 200
Muut rahoitusmenot	-2 006	-1 695	-365	-540	-50
Rahoitustulot ja -menot, netto	3 381	1 355	1 455	1 390	1 540
Vuosikate	13 187	5 925	12 392	6 481	7 035
Poistot	-8 969	-7 814	-8 935	-8 935	-8 935
Satunnaiset erät	9 315				
Tilikauden tulos	13 533	-1 888	3 457	-2 453	-1 900
Tilikauden yli-/alijäämä	13 533	-1 888	3 457	-2 453	-1 900
Tavoitteet ja tunnusluvut:					
Toimintatulot / Toimintamenot, %	9,3	7,3	13,7	13,1	12,9
Vuosikate / Poistot, %	147,0	78,2	138,7	72,5	78,7
Vuosikate, €/asukas	544	251	510	266	288
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	21 035	18 070	21 527	19 074	17 174
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	867	741	886	783	704
Asukasmäärä vuoden lopussa	24 260	24 400	24 300	24 350	24 400
= valtuustoon nähden sitova					

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT 1.000 €	TP 2021	TA/KS 2022 + muutos	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Myyntitulot	13 546	13 448	12 221	12 207	12 156
Maksutulot	1 704	1 397	1 240	1 385	1 385
Tuet ja avustukset	3 108	1 638	1 397	1 082	1 082
Vuokratulot	7 650	7 208	8 003	8 003	8 003
Muut toimintatulot	701	572	566	525	525
Toimintatulot:	26 709	24 262	23 426	23 202	23 151
Valmistus omaan käyttöön	582	431	431	431	431
Henkilöstömenot	-51 994	-50 284	-50 211	-51 456	-51 751
	-115				
Palvelujen ostot	389	-121 351	-23 622	-23 944	-24 193
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 023	-7 623	-8 067	-8 318	-8 479
Avustukset	-3 998	-4 079	-4 546	-4 491	-4 491
Vuokramenot	-6 144	-7 565	-7 882	-7 940	-8 012
Muut toimintamenot	-168	-589	-603	-581	-562
	-185				
Toimintamenot:	717	-191 491	-94 931	-96 731	-97 487
	-158				
Toimintakate	426	-166 798	-71 074	-73 099	-73 905
Verotulot	101 066	101 950	57 285	53 460	54 500
Valtionosuudet	67 166	69 418	24 726	24 730	24 900
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotulot	780	1 075	1 390	1 440	1 400
Muut rahoitustulot	5 633	3 325	2 730	2 890	2 390
Korkomenot	-1 026	-1 350	-2 300	-2 400	-2 200
Muut rahoitusmenot	-2 006	-1 695	-365	-540	-50
Rahoitustulot ja -menot, netto	3 381	1 355	1 455	1 390	1 540
Vuosikate	13 187	5 925	12 392	6 481	7 035
Poistot	-8 969	-7 814	-8 935	-8 935	-8 935
Satunnaiset erät	9 315				
Tilikauden tulos	13 533	-1 888	3 457	-2 453	-1 900
Tilikauden yli-/alijäämä	13 533	-1 888	3 457	-2 453	-1 900

= valtuustoon nähden sitova

RAHOITUSLASKELMA

1.000 €		TP 2021	TA 2022 +muutos	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta						
	Vuosikate	+/- 13 187	5 925	12 392	6 481	7 035
	Satunnaiset erät	+/- 9 315				
	Tulorahoituksen korjaukset	+/- -9 677				
Investointien rahavirta						
	Investointimenot	- -6 303	-9 433	-8 740	-12 546	-10 390
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	+ 512	160	488	553	425
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+ 26 572	345	325	325	360
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Rahoituksen rahavirta						
	Antolainauksen muutokset	+/- -25 269	605	672	624	624
	Antolainasaamisten lisäys	- -26 569	-225	-150	-150	-150
	Antolainasaamisten vähennys	+ 1 299	830	822	774	774
	Lainakannan muutokset	+/- -2 806	2 161	-6 657	3 343	409
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+ 10 000	7 000	0	10 000	7 000
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- -12 406	-4 839	-6 657	-6 657	-6 591
	Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/- -400				
	Muut maksuvalmiuden muutokset	+/- -1 886		1 500	1 500	1 500
Vaikutus maksuvalmiuteen						
		+/- 3 644	-238	-20	280	-37
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot						
	<i>Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta</i>	-1 526	8 504	12 969	7 782	5 212
	<i>Laskennallinen lainanhoitokate</i>	0,5	2,2	1,6	1,0	1,1
= valtuustoon nähden sitova						

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalous yhteensä

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Myyntituotot	13 546	13 448	11 412	12 221	12 221	12 207	12 156
Maksutuotot	1 704	1 397	1 412	1 240	1 240	1 385	1 385
Tuet ja avustukset	3 108	1 638	1 326	1 397	1 397	1 082	1 082
Vuokratuotot	7 650	7 208	7 169	8 003	8 003	8 003	8 003
Muut toimintatuotot	701	572	597	566	566	525	525
Toimintatuotot yht.	26 709	24 262	21 916	23 426	23 426	23 202	23 151
Valmistus omaan käyttöön	582	431	431	431	431	431	431
Henkilöstökulut	-51 994	-50 284	-49 608	-50 311	-50 211	-51 456	-51 751
Palvelujen ostot	-115 389	-121 351	-22 345	-23 688	-23 622	-23 944	-24 193
Ostot	-8 023	-7 623	-7 175	-8 067	-8 067	-8 318	-8 479
Avustukset	-3 998	-4 079	-4 680	-4 691	-4 546	-4 491	-4 491
Vuokramenot	-6 144	-7 565	-7 392	-7 882	-7 882	-7 940	-8 012
Muut toimintakulut	-168	-589	-601	-603	-603	-581	-562
Toimintakulut yht.	-185 717	-191 491	-91 802	-95 242	-94 931	-96 731	-97 487
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-158 426	-166 798	-69 455	-71 385	-71 074	-73 099	-73 905
Poistot	-8 969	-7 814	-7 795	-8 935	-8 935	-8 935	-8 935
Ulkoiset							
Myyntituotot	6 421	6 109	4 164	4 189	4 189	4 175	4 125
Maksutuotot	1 679	1 392	1 407	1 235	1 235	1 380	1 380
Tuet ja avustukset	3 108	1 638	1 326	1 397	1 397	1 082	1 082
Vuokratuotot	4 380	3 482	3 502	3 879	3 879	3 879	3 879
Muut toimintatuotot	685	550	575	561	561	520	520
Toimintatuotot yht.	16 273	13 170	10 974	11 260	11 260	11 036	10 986
Valmistus omaan käyttöön	582	431	431	431	431	431	431
Henkilöstökulut	-51 994	-50 284	-49 608	-50 311	-50 211	-51 456	-51 751
Palvelujen ostot	-108 237	-113 985	-15 067	-15 646	-15 580	-15 902	-16 151
Ostot	-8 004	-7 623	-7 175	-8 067	-8 067	-8 318	-8 479
Avustukset	-3 998	-4 079	-4 680	-4 691	-4 546	-4 491	-4 491
Vuokrat	-2 881	-3 838	-3 724	-3 759	-3 759	-3 816	-3 888
Muut toimintakulut	-167	-589	-601	-603	-603	-581	-562
Toimintakulut yht.	-175 281	-180 399	-80 856	-83 076	-82 765	-84 566	-85 322
Toimintakate	-158 426	-166 798	-69 452	-71 385	-71 074	-73 099	-73 905
Sisäiset							
Myyntituotot	7 125	7 339	7 248	8 032	8 032	8 032	8 032
Maksutuotot	25	5	5	5	5	5	5
Muut toimintatuotot	16	22	22	5	5	5	5
Avustukset	0						
Vuokratuotot	3 270	3 726	3 668	4 124	4 124	4 124	4 124
Toimintatuotot yht.	10 436	11 092	10 942	12 165	12 165	12 165	12 165
Palvelujen ostot	-7 153	-7 365	-7 278	-8 042	-8 042	-8 042	-8 042
Ostot tilikauden aikana	-19						
Avustukset	0						
Vuokrat	-3 263	-3 726	-3 668	-4 124	-4 124	-4 124	-4 124
Muut kulut	-1						
Toimintakulut yht.	-10 436	-11 092	-10 946	-12 165	-12 165	-12 165	-12 165
Toimintakate							
Vyörytykset							
Keskushallinto	2 040	2 270	2 270	2 693	2 693	2 693	2 693
Hallintopalvelut	0	0	0				
Sivistyspalvelut	937	898	898	887	887	887	887
Tekninen toimi	546	600	600	607	607	607	607
Vyörytystulot yht.	3 523	3 768	3 768	4 186	4 186	4 186	4 186
Keskushallinto	-2 040	-2 270	-2 270	-2 693	-2 693	-2 693	-2 693
Hallintopalvelut	0	0	0				
Sivistystoimi	-937	-898	-898	-887	-887	-887	-887
Tekninen toimi	-546	-600	-600	-607	-607	-607	-607
Vyörytysmenot yht.	-3 523	-3 768	-3 768	-4 186	-4 186	-4 186	-4 186
Kokonaiskustannukset	-167 395	-174 611	-77 251	-80 320	-80 009	-82 033	-82 840

10 Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Hallintosihteeri Leena Räsänen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Myyntituotot	27	26	26	26	26	52	0
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintatuotot yht.	27	26	26	26	26	52	0
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-87	-75	-79	-79	-79	-152	-95
Palvelujen ostot	-22	-17	-18	-20	-20	-35	-24
Ostot	-4	-2	-2	-2	-2	-3	-2
Avustukset							
Vuokramenot	-3	-1	-1	-3	-3	-5	-3
Muut toimintakulut							
Toimintakulut yht.	-115	-95	-100	-103	-103	-194	-124
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-89	-69	-74	-77	-77	-142	-124
Poistot							
Ulkoiset							
Myyntituotot	27	26	26	26	26	52	0
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintatuotot yht.	27	26	26	26	26	52	0
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-87	-75	-79	-79	-79	-152	-95
Palvelujen ostot	-19	-15	-16	-14	-14	-29	-18
Ostot	-4	-2	-2	-2	-2	-3	-2
Avustukset							
Vuokrat	-3	-1	-1	-3	-3	-5	-3
Muut toimintakulut							
Toimintakulut yht.	-113	-93	-98	-98	-98	-188	-118
Toimintakate	-86	-67	-72	-72	-72	-136	-118
Sisäiset							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Muut toimintatuotot							
Avustukset							
Vuokratuotot							
Toimintatuotot yht.							
Palvelujen ostot	-3	-2	-2	-6	-6	-6	-6
Ostot tilikauden aikana							
Avustukset							
Vuokrat							
Muut kulut							
Toimintakulut yht.	-3	-2	-2	-6	-6	-6	-6
Toimintakate	-3	-2	-2	-6	-6	-6	-6
Kokonaiskustannukset	-89	-69	-74	-77	-77	-142	-124

Vuosina 2023 – 2025 järjestettävät vaalit:

2023

EDUSKUNTAVAALIT

- ennakkoäänestys 22. – 28.3.2023
- vaalipäivä sunnuntai 2.4.2023

2024

PRESIDENTINVAALIT

- ennakkoäänestys 17. – 23.1.2024
- vaalipäivä sunnuntai 28.1.2024

EUROPARLAMENTTIVAALIT

- vaaliajanjakso 6. – 9.6.2024
- vaalipäivä sunnuntai 9.6.2024

2025

KUNTAVAALIT

- ennakkoäänestys 2. – 8.4.2025
- vaalipäivä sunnuntai 13.4.2025

ALUEVAALIT

- ennakkoäänestys 2. – 8.4.2025
- vaalipäivä sunnuntai 13.4.2025

Vaalien järjestelyissä pyritään huolehtimaan siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä, ja mahdollistetaan siltä osin hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttaminen.

Vaalijärjestelyissä huolehditaan myös siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ottaen huomioon mahdollinen epidemiatilanne ja sen vaativat erityisjärjestelyt.

Sähköisen vaaliluettelon käyttöä varsinaisena vaalipäivänä laajennetaan mahdollisuuksien mukaan entisestään ja kehitetään tarvittaessa toimia, joilla taataan äänioikeutetuille mahdollisimman sujuva ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestämistilaisuus.

12 Tarkastustoimi

Vastuuhenkilö: Talousjohtaja Päivi Määttä

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintatuotot yht.							
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-17	-25	-26	-26	-26	-27	-27
Palvelujen ostot	-38	-50	-52	-54	-54	-54	-55
Ostot		-1	-1	-1	-1	-1	-1
Avustukset							
Vuokramenot	-1	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Muut toimintakulut							
Toimintakulut yht.	-57	-77	-80	-82	-82	-84	-85
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-57	-77	-80	-82	-82	-84	-85
Poistot							
Ulkoiset							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintatuotot yht.							
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-17	-25	-26	-26	-26	-27	-27
Palvelujen ostot	-34	-46	-48	-48	-48	-49	-50
Ostot		-1	-1	-1	-1	-1	-1
Avustukset							
Vuokrat	-1	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Muut toimintakulut							
Toimintakulut yht.	-53	-73	-76	-76	-76	-78	-79
Toimintakate	-53	-73	-76	-76	-76	-78	-79
Sisäiset							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Muut toimintatuotot							
Avustukset							
Vuokratuotot							
Toimintatuotot yht.							
Palvelujen ostot	-4	-4	-4	-6	-6	-6	-6
Ostot tilikauden aikana							
Avustukset							
Vuokrat							
Muut kulut							
Toimintakulut yht.	-4	-4	-4	-6	-6	-6	-6
Toimintakate	-4	-4	-4	-6	-6	-6	-6
Kokonaiskustannukset	-57	-77	-80	-82	-82	-84	-85

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunta valmistelea valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta huolehtii myös kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana mahdolliset havainnot valtuustolle.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Tarkastus- ja arviointitehtävien hoitaminen säännösten mukaisesti.
2. Arvioinnin vaikuttavuuden lisääminen.
3. Sidonnaisuuksien ilmoittamisen järjestäminen.
4. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana mahdolliset havainnot valtuustolle.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Tarkastus- ja arviointitehtävien hoitaminen säännösten mukaisesti	Tarkastuksen resurssien turvaaminen	Lakisääteiset tarkastuspäivät	57	
Arvioinnin vaikuttavuuden lisääminen	Palaute raportteihin ja arviointikertomukseen nopeasti ja asianmukaisesti	Määräaika	3 kk raportoinnista	
Sidonnaisuuksien ilmoittamisen järjestäminen	Rekisteritietojen ajantasaisuuden valvonta	Muutosten vieminen valtuustoon	Vähintään 4 krt / vuosi	
Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana mahdolliset havainnot valtuustolle	Mahdollisten havaintojen asianmukainen ja ajantasainen raportointi	Raportointi valtuustoon	Tarvittaessa	

14 Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekinen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintatuotot yht.							
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-140	-133	-140	-140	-140	-144	-145
Palvelujen ostot	-65	-70	-71	-81	-81	-82	-83
Ostot	-13	-6	-6	-6	-6	-6	-6
Avustukset							
Vuokramenot	-13	-12	-12	-12	-12	-12	-13
Muut toimintakulut							
Toimintakulut yht.	-231	-220	-230	-240	-240	-245	-248
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-231	-220	-230	-240	-240	-245	-248
Poistot							
Ulkoiset							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintatuotot yht.							
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-140	-133	-140	-140	-140	-144	-145
Palvelujen ostot	-30	-40	-42	-42	-42	-43	-44
Ostot	-13	-6	-6	-6	-6	-6	-6
Avustukset							
Vuokrat	-9	-12	-12	-12	-12	-12	-13
Muut toimintakulut							
Toimintakulut yht.	-193	-191	-200	-200	-200	-206	-208
Toimintakate	-193	-191	-200	-200	-200	-206	-208
Sisäiset							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Muut toimintatuotot							
Avustukset							
Vuokratuotot							
Toimintatuotot yht.							
Palvelujen ostot	-35	-29	-29	-39	-39	-39	-39
Ostot tilikauden aikana							
Avustukset							
Vuokrat	-4						
Muut kulut							
Toimintakulut yht.	-38	-29	-29	-39	-39	-39	-39
Toimintakate	-38	-29	-29	-39	-39	-39	-39
Kokonaiskustannukset	-231	-220	-230	-240	-240	-245	-248

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta ja hyväksyy kaupungin talousarvion vuodelle 2023 sekä taloussuunnitelman vuosille 2024 - 2025 sekä asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupunkikonsernille. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Elinvoimaisen Raahan edellytyksenä on palveluhalukkuus sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys. Nämä saavutetaan joustavilla ja tulevaisuuteen suuntaavilla palveluilla sekä oikea-aikaisilla ja monipuolisilla kaavoitusratkaisuilla.
2. Raaha on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
3. Olemme lapsiystävällinen kaupunki. Edistämme kaikessa toiminnassamme lasten ja nuorten hyvinvointia myös osallistamalla heitä oman toimintaympäristönsä kehittämiseen.
4. Mahdollistamme laadukkaat ja monipuoliset koulutuspolut kuntalaisille, kaupungin henkilöstölle ja yritysten tarpeisiin.
5. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla monipuolisia harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia sekä tekemällä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
6. Raahan kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.
7. Raaha tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahan aluetta kylineen.
8. Raahan kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raaha	Maanhankinnassa ja kaavoituksessa ennakoidaan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet	Monipuolinen tonttitarjonta	Riittävä tonttivaranto	
Yritysten Raaha	Mahdollistamme ja tuemme yritystoiminnan kehittymistä oikea-aikaisesti	Kuntabarometri	Valtakunnallinen keskitaso	
Lasten ja nuorten Raaha	Moniammatillinen yhteistyö ja uusien toimintatapojen kehittäminen	Tyytyväisyyskysely lapsi- ja nuorisopalveluista	Toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Osaajien Raahе	Monipuoliset koulutuspolut	Toisen- ja korkeasteen opiskelijoiden määrä Raahessa	Opiskelupaikat täynnä	
Hyvinvoinnin Raahе	Monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet	Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutunut	
	Toimivat hyvinvointipalvelut	Nykyisen palveluverkon säilyminen	Toteutunut	
Tasapainoinen talous	Tulojen ja menojen tasapaino	Tilikauden ylijäämä	Toteutunut	
		Lainamäärä vähenee	Toteutunut	
Yhteisöllinen toiminta	Aktiivinen vuorovaikutus kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti	Osallistumistilaisuudet	Toteutunut	
Vihreä siirtymä	Ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden hyödyntäminen	Kaupungin mahdollistamat toimenpiteet, kpl/vuosi	Toteutunut	

16 Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Myyntituotot	2 524	2 528	2 507	2 718	2 718	2 720	2 720
Maksutuotot	0	1	1	1	1	1	1
Tuet ja avustukset	616	225	235	274	274	274	274
Vuokratuotot	547	0					
Muut toimintatuotot	141	8	8	8	8	8	8
Toimintatuotot yht.	3 828	2 762	2 751	3 001	3 001	3 003	3 003
Valmistus omaan käyttöön	0						
Henkilöstökulut	-3 910	-3 532	-2 211	-2 256	-2 256	-2 290	-2 308
Palvelujen ostot	-99 697	-105 051	-5 807	-5 857	-5 852	-6 167	-6 235
Ostot	-105	-53	-64	-62	-62	-64	-65
Avustukset	-87	-143	-187	-165	-170	-148	-148
Vuokramenot	-473	-495	-510	-520	-520	-528	-538
Muut toimintakulut	0	-6	-36	-36	-36	-36	-7
Toimintakulut yht.	-104 272	-109 280	-8 815	-8 897	-8 897	-9 233	-9 301
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-100 444	-106 518	-6 064	-5 896	-5 896	-6 231	-6 298
Poistot	-1 171	-557	-557	-834	-834	-834	-834
Ulkoiset							
Myyntituotot	829	414	449	372	372	374	374
Maksutuotot	0	1	1	1	1	1	1
Tuet ja avustukset	616	225	235	274	274	274	274
Vuokratuotot	547	0					
Muut toimintatuotot	141	8	8	8	8	8	8
Toimintatuotot yht.	2 134	647	692	655	655	657	657
Valmistus omaan käyttöön	0						
Henkilöstökulut	-3 910	-3 532	-2 211	-2 256	-2 256	-2 290	-2 308
Palvelujen ostot	-99 514	-104 788	-5 522	-5 531	-5 526	-5 841	-5 909
Ostot	-105	-53	-64	-62	-62	-64	-65
Avustukset	-87	-143	-187	-165	-170	-148	-148
Vuokrat	-399	-431	-442	-428	-428	-437	-446
Muut toimintakulut	0	-6	-36	-36	-36	-36	-7
Toimintakulut yht.	-104 015	-108 954	-8 462	-8 479	-8 479	-8 816	-8 883
Toimintakate	-101 881	-108 306	-7 770	-7 824	-7 824	-8 159	-8 226
Sisäiset							
Myyntituotot	1 694	2 114	2 059	2 346	2 346	2 346	2 346
Maksutuotot							
Muut toimintatuotot							
Avustukset							
Vuokratuotot							
Toimintatuotot yht.	1 694	2 114	2 059	2 346	2 346	2 346	2 346
Palvelujen ostot	-183	-263	-284	-326	-326	-326	-326
Ostot tilikauden aikana							
Avustukset							
Vuokrat	-74	-64	-68	-91	-91	-91	-91
Muut kulut							
Toimintakulut yht.	-257	-327	-353	-418	-418	-418	-418
Toimintakate	1 437	1 788	1 706	1 928	1 928	1 928	1 928
Vyörytykset							
Keskushallinto	2 040	2 270	2 270	2 693	2 693	2 693	2 693
Hallintopalvelut							
Sivistyspalvelut							
Tekninen toimi							
Vyörytystulot yht.	2 040	2 270	2 270	2 693	2 693	2 693	2 693
Keskushallinto	-209	-245	-245	-252	-252	-252	-252
Hallintopalvelut							
Sivistystoimi							
Tekninen toimi							
Vyörytysmenot yht.	-209	-245	-245	-252	-252	-252	-252
Kokonaiskustannukset	-99 784	-105 051	-4 596	-4 290	-4 290	-4 624	-4 691

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Päätöksiä tehtäessä arvioidaan niiden vaikutusta kuntalaisiin ja elinkeinoelämään sekä kaupungin talouteen. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Elinvoimaisen Raahen edellytyksenä on palveluhalukkuus sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys. Nämä saavutetaan joustavilla ja tulevaisuuteen suuntaavilla palveluilla sekä oikea-aikaisilla ja monipuolisilla kaavoitusratkaisuilla.
2. Raaha on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
3. Olemme lapsiystävällinen kaupunki. Edistämme kaikessa toiminnassamme lasten ja nuorten hyvinvointia myös osallistamalla heitä oman toimintaympäristönsä kehittämiseen.
4. Mahdollistamme laadukkaat ja monipuoliset koulutuspolut kuntalaisille, kaupungin henkilöstölle ja yritysten tarpeisiin.
5. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla monipuolisia harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia sekä tekemällä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
6. Raahen kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.
7. Raaha tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahen aluetta kylineen.
8. Raahen kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raaha	Maanhankinnassa ja kaavoituksessa ennakoidaan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet	Monipuolinen tonttitarjonta Asukasmäärä	Riittävä tonttivaranto Positiivinen kehitys	
Yritysten Raaha	Mahdollistamme ja tuemme yritystoiminnan kehittymistä oikea-aikaisesti sekä olemassa olevien että uusien yritysten osalta	Kuntabarometri Yritysten määrä	Valtakunnallinen keskitaso Positiivinen kehitys	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Lasten ja nuorten Raahе	Moniammatillinen yhteistyö ja uusien toimintatapojen kehittäminen.	Tyytyväisyyskysely lapsi- ja nuorisopalveluista	Toteutunut	
	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääntyminen	Kouluterveyskysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	
Osaajien Raahе	Monipuoliset koulutuspolut	Toisen- ja korkeasteen opiskelijoiden määrä Raahessa	Opiskelupaikat täynnä	
	Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	
Hyvinvoinnin Raahе	Monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet	Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutunut	
	Toimivat hyvinvointipalvelut	Nykyisen palveluverkon säilyminen	Toteutunut	
Tasapainoinen talous	Tulojen ja menojen tasapaino	Tilikauden ylijäämä	Toteutunut	
		Lainamäärä vähenee	Toteutunut	
	Talouden tasapainottamisohjelma	Toimenpiteiden toteutuminen	Toteutunut	
Yhteisöllinen toiminta	Aktiivinen vuorovaikutus kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden	Osallistumistilaisuudet	Toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
	kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti			
Vihreä siirtymä	Ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden hyödyntäminen	Kaupungin mahdollistamat toimenpiteet, kpl/vuosi	Toteutunut	

160 Johtaminen ja omistajaohjaus

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	1 092	0					
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-97 992	-103 020	-3 327	-3 219	-3 219	-3 513	-3 554
Toimintakate	-96 900	-103 020	-3 327	-3 219	-3 219	-3 513	-3 554

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Johtamisen ja omistajaohjauksen tulosalueeseen sisältyvät muun yleishallinnon, kaupunginjohtajan, viestinnän ja kuntaosuuksien tulosityksiköt.

Muun yleishallinnon tulosityksikköön sisältyy kaupunginhallituksen sekä alaistensa toimikuntien ja jaostojen, varamäärärahojen ja avustusten ja jäsenmaksujen toiminnot.

Kaupunginjohtajan tulosityksikköön sisältyy kaupunginjohtajan, yliopisto- ja ammattikorkeakoulun, varautumisen ja keskustan kameravalvonnan sekä seutukaupunkiyhteistyön ja omistajapolitiikan toiminnot.

Viestinnän tulosityksikköön sisältyy viestintä, jonka tehtävänä on kehittää ja toteuttaa kaupungin viestintää kaupunkistrategian mukaisesti.

Kuntaosuuksiin sisältyy Raahen Liikuntahalli Oy:n (v. 2023), ympäristöterveydenhuollon ja maaseutuhallinnon maksuosuudet.

Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Elinvoimaisen Raahen edellytyksenä on palveluhalukkuus sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys. Nämä saavutetaan joustavilla ja tulevaisuuteen suuntaavilla palveluilla sekä oikea-aikaisilla ja monipuolisilla kaavoitusratkaisuilla.
2. Raahen on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
3. Olemme lapsiystävällinen kaupunki. Edistämme kaikessa toiminnassamme lasten ja nuorten hyvinvointia myös osallistamalla heitä oman toimintaympäristönsä kehittämiseen.
4. Mahdollistamme laadukkaat ja monipuoliset koulutuspolut kuntalaisille, kaupungin henkilöstölle ja yritysten tarpeisiin.
5. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla monipuolisia harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia sekä tekemällä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
6. Raahen kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.
7. Raahen tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahen aluetta kylineen.
8. Raahen kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahe	Maanhankinnassa ja kaavoituksessa ennakoidaan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet	Monipuolinen tonttitarjonta Asukasmäärä	Riittävä tonttivaranto Positiivinen kehitys	
	Aktiivinen mukanaolo erilaisissa verkostoissa	Seutukaupunkiverkostoyhteistyö Maakunnallinen ja kansallinen edunvalvonta	Toteutunut Toteutunut	
Yritysten Raahe	Mahdollistamme ja tuemme yritystoiminnan kehittymistä oikea-aikaisesti sekä olemassa olevien että uusien yritysten osalta	Kuntabarometri Yritysten määrä	Valtakunnallinen keskitaso Positiivinen kehitys	
	Tuemme Raahen satamaa ja muita konserniyhtiöitä liiketoiminnan kehittämässä ja vihreän siirtymän hyödyntämisessä	Hankkeiden edistäminen oikea-aikaisesti	Toteutunut	
Lasten ja nuorten Raahe	Moniammatillinen yhteistyö ja uusien toimintatapojen kehittäminen.	Tyytyväisyyskysely lapsi- ja nuorisopalveluista	Toteutunut	
	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääntyminen	Kouluterveyskysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Osaajien Raahe	Monipuoliset koulutuspolut	Toisen- ja korkeasteen opiskelijoiden määrä Raahessa	Opiskelupaikat täynnä	
	Korkeakoulu yhteistyön edistäminen	Koulutuspaikkojen monipuolistaminen	Toteutunut	
	Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	
Hyvinvoinnin Raahe	Monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet	Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutunut	
	Toimivat hyvinvointipalvelut	Nykyisen palveluverkon säilyminen	Toteutunut	
Tasapainoinen talous	Tulojen ja menojen tasapaino	Tilikauden ylijäämä	Toteutunut	
		Lainamäärä vähenee	Toteutunut	
		Investoinnit enintään poistojen suuruiset	Toteutunut	
	Talouden tasapainottamisohjelma	Toimenpiteiden toteutuminen	Toteutunut	
	Kaupunkikonsernin talouden tasapainottaminen	Konsernin lainamäärä vähenee	Toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yhteisöllinen toiminta	Aktiivinen vuorovaikutus kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti	Osallistumistilaisuudet	Toteutunut	
	Toimintamallien kehittäminen	Uudet toimintamallit käytössä	Toteutunut	
Vihreä siirtymä	Ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden hyödyntäminen	Kaupungin mahdollistamat toimenpiteet, kpl/vuosi	Toteutunut	
	Reagoimme vihreän siirtymän mahdollisuuksiin proaktiivisesti	Uudet toimintamallit käytössä	Toteutunut	

164 Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja Matti Bergman

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	227	239	299	338	338	340	340
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-3 427	-3 516	-2 589	-2 717	-2 717	-2 707	-2 693
Toimintakate	-3 200	-3 278	-2 290	-2 378	-2 378	-2 367	-2 353

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Hallintopalvelujen tulosalueeseen sisältyvät tulosyksiköt yleishallinto, osallisuus ja kansalaistoiminta, henkilöstöpalvelut, kotiapu Kissankello sekä neuvostot ja nuorisovaltuusto.

Yleishallinnon tulosyksikköön kuuluu kanslia, puhelinvaihe, monistamo, postitus ja hankinnat. Asiakaspalveluissa keskeistä on sähköisen asiakaspalvelun kehittäminen ja laajentaminen kaikkiin mahdollisiin toimintoihin.

Hankintapalvelut kilpailuttaa tavaroiden ja palvelujen vuosisopimuksia Raahen kaupungin toimialojen käyttöön. Hankintapalvelut ohjaa, neuvoo ja valvoo toimialojen hankintojen lainmukaisuutta sekä kehittää hankintojen suunnitelmallisuutta. Hankintapalvelut osallistuu sopimustenhallinnan toteuttamiseen.

Kansalaistoiminta ja osallisuustulosyksikkö sisältää lähidemokratiatoimikunnan, osallistuvan budjetoinnin ja maaseudun kehittämisen. Lähidemokratiatoimikunnan tehtävänä on luoda kaupungin ja kaupunkilaisten välisiä osallistumis-, vaikuttamis-, vuoropuhelu- ja vuorovaikutusmahdollisuuksia palvelevia rakenteita ja toimintamalleja. Lähidemokratia avustaa kaupungissa toimivia yhdistyksiä, edistää kansalaistoimintaa sekä päättää maatalouden kehittämisrahan jakamisesta että huolehtii osallistuvan budjetoinnin toteutuksesta.

Henkilöstöpalvelujen tehtävänä on kaupungin eri toimialojen sekä henkilöstön ja esihenkilöiden tukeminen ja ohjaaminen henkilöstön palvelusuhdeasioissa, osaamisessa sekä työhyvinvointiin ja terveyteen liittyvissä asioissa. Henkilöstöpalvelujen toiminnan painopistealueena ovat oikeudenmukainen ja tasapuolinen henkilöstö- ja palkkapolitiikka sekä henkilöstön rekrytointien toteuttaminen työehtosopimusten, lakien, säännösten ja kaupungin omien ohjeistusten mukaisesti. Henkilöstöjärjestöjen ja työterveyshuollon kanssa tehtävä yhteistyö on olennainen osa henkilöstöpalvelujen toimintaa. Yhteistyöhön kuuluu myös yhteistoimintalain mukaisen yhteistoimintaelimen (yhteistyötoimikunta) toiminta, jonka asioiden valmistelu ja toteutus hoidetaan henkilöstöpalveluissa. Henkilöstön ja työnantajan välistä yhteistoimintaa toteutetaan lisäksi henkilöstöasiain neuvotteluryhmän ja henkilöstön edustajien välisissä paikallisneuvotteluissa.

Henkilöstöpalvelujen tulosyksikköön kuuluvat seuraavat toiminnan osa-alueet: henkilöstöhallinto, henkilöstöpalvelut, eläkkeet, henkilöstöjaosto, työsuojelu, työterveyshuolto, henkilöstöetuudet ja keskitetty koulutus.

Vihannissa sijaitseva kotiapu Kissankello toimii hallintopalveluiden alaisena toimintana. Kotiapu Kissankello tarjoaa kodin palveluita erilaisiin elämäntilanteisiin asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

Neuvostot ja nuorisovaltuusto -tulosityksikköön sisältyy vammaisneuvosto, vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Hallintopalveluiden kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Kaupunkistrategian mukaisen toiminnan jalkauttaminen hallinnossa. Tässä ovat keskiössä henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen, sähköisen arkistoinnin haltuunotto, sähköisten asiointikanavien kehittäminen, osaamisen vahvistaminen, palveluprosessien kehittäminen, osallisuuden vahvistaminen, sopimushallinnan kehittäminen ja hankintojen kehittäminen. Entistä toimivampien menettelytapojen luominen kaupunkilaisten mielipiteiden ja näkemysten huomioon ottamisessa ja osallistuvan budjetoinnin juurruttaminen osallisuuden instrumenttina. Esihenkilöiden työn tukeminen. Organisaation toimintatapojen kehittämällä haetaan asiakaslähtöisiä, uusia toimintatapoja kokeilevia ja taloudellisia ratkaisuja hallinnon toimintaan.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Osaava henkilöstö	Koulutusmahdollisuudet riittävät ja tarpeen mukaiset	Koulutukseen osallistuminen	Jokainen käy koulutuksessa vuoden aikana	
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö jaksaa työssään	Päivitetyt tehtäväkuvaukset	Tehty	
	Laajennettu työterveys	Käyttöönotto ja tiedotus	Järjestetty	
	Kehityskeskustelut käydään kaikkien kanssa ja päivitetään tehtäväkuvat.	Käytyt keskustelut	Keskustelu/vuosi	
	Työhyvinvointi	Mahdollisuus viikkoliikuntaan ja järjestetty työhyvinvointipäivä	Järjestetty	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Taloudellinen hallinto	Yksikön toimintaa kehitetään tarpeellisilla ohjelmistoilla, koulutuksilla ja sisäistä viestintää kehittämällä	Talouden toteutuma	Talousarviossa pysyminen	
Yhteistyön kehittäminen	Hankintapalvelujen viestintä ja yhteistyö yrittäjien kanssa	Yhteiset tilaisuudet yrittäjien kanssa	Toteutunut	
Sähköinen arkisto	Sähköisen arkiston käyttöönotto ja hyödyntäminen	Käytössä koulutusten ja perehdytysten jälkeen	Tehty	
Sopimushallinnan kehittäminen	Sopimusjärjestelmän käytön tehostaminen	Koulutus ja opastus toimialoille	Tehty	
Yhteisöllinen toiminta	Luodaan vaikuttamisen Raahan malli	Toteutunut/ ei toteutunut	Toteutunut	
Lasten ja nuorten Raaha	Lähidemokratiatoimikunta edistää lasten ja nuorten mielipiteiden ja näkemysten esille tuleamista nuorisolain 24§ huomioiden	Nuorten osuus osallistuvissa toimenpiteissä kunnan osallistuvan budjetoinnin ideoinnissa.	50 %	
Osaajien Raaha	Toimikunta hyödyntää paikallista osaamista toiminnassaan	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Hyvinvoinnin Raahе	Kaupunkilaisten hyvinvointia edistävien yhdistysten toimintaedellytysten turvaaminen	Toimivat järjestöt ja yhdistykset	60 kpl	
Yhteisöllinen toiminta	Osallistuvan budjetoinnin juurruttaminen	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	
	Luodaan vaikuttamisen Raahen malli	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	
	Verkostoitunut toimintatapa	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	
	LD pitää kokouksensa tasapuolisesti eri puolilla kaupunkia	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Henkilöstön hyvinvointi ja tukeminen ovat tärkeitä toimivassa hallinnossa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksien ja toimintoja kehitetään uusien järjestelmien käyttöönottoamisilla, joilla on vaikutus koko kaupunkikonsernin toimintaan.

Henkilöstön sairauslomapäiviä pyritään vähentämään yhteistyössä työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa ennaltaehkäisevien toimintamallien avulla. Työterveyden laajentaminen ja henkilöstön terveyttä edistävien toimenpiteiden avulla pyritään saamaan hyvinvoiva työyhteisö. Henkilöstöresursseja tulee säilyttää hallinnon, henkilöstön ja hankintapalveluiden osalta ennallaan ja kehittää tulevaisuudessa vastaamaan työn tarpeiden mukaisesti.

Kuntalain 22§ mukaisesti kaupunkilaisille järjestetään osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Lähidemokratiatoimikunnalla on yksi viranhaltija. Toimikunta tukee raahelaisia yhdistyksiä ja järjestöjä resurssiensa puitteissa.

168 Talous ja rahoitus

Vastuhenkilö: Talousjohtaja Päivi Määttä

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	563	502	481	635	635	635	635
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-779	-692	-756	-910	-910	-918	-921
Toimintakate	-216	-190	-274	-275	-275	-283	-286

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tulosalueeseen sisältyy talous- ja rahoituspalvelut sekä palkanlaskennan- ja kirjanpidon ostopalvelut.

Talous- ja rahoituspalvelujen ensisijaisena tehtävänä on kaupungin taloussuunnitelman ja tilinpäätöksen kokonaisvalmistelu sekä kaupungin toiminnan rahoituksen riittävydestä huolehtiminen ja taloudellisen informaation tuottaminen sekä toimialaan liittyvien asioiden valmistelu.

Talous ja rahoitustulosalueen kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena periaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Tuotetaan ajantasaista ja laadullista talousinformaatiota oman organisaation ja asiakkaiden tarpeisiin päätöksenteon tueksi.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Ajantasainen ja laadukas talousinformaatio	Talousarvioprosessin kehittäminen	Uusi toimintamalli käytössä	Toteutunut	
	Talousarvion toteutumisen seurannan kehittäminen	Uusi toimintamalli käytössä	Toteutunut	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Taloushallinnon prosesseja kehitetään yhteistyössä palkanlaskenta ja kirjanpito- ja ostopalvelujen tuottajan kanssa. Prosessien kehittäminen edellyttää uusien järjestelmien käyttöönottoa, jota varten on investointiohjelman esitetty määräraha.

180 Tietohallinto

Vastuuhenkilö: Tietohallintopäällikkö Kari Väyrynen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	1 946	2 021	1 970	2 027	2 027	2 027	2 027
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-2 074	-2 052	-2 143	-2 051	-2 051	-2 095	-2 133
Toimintakate	-128	-31	-172	-24	-24	-68	-106

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tietohallinto kehittää, ylläpitää ja varmistaa organisaation tietojenkäsittelyä ja tietovarantoja, tietojärjestelmien yhteentoimivuutta, tietotekniikan ja tietotekniikkapalvelujen hankintaa ja tarjontaa sekä tietotoimintojen turvallisuutta ja taloudellisuutta.

Raahen kaupungin tietohallinnon tulosalue vastaa kaupungin tietohallintopalveluista. Tietohallintopalvelut sisältävät kaupungin tietojärjestelmien, sähköisten ja digitaalisten palveluiden suunnittelun, kehittämisen ja ylläpitämisen yhteistyössä toimialojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Tietohallinnon resurssit kohdistetaan toimialoille sykleittäin talousarviossa huomioiden suunnittelu- vuodet.

Tietohallinto muodostuu kahdesta tulosyksiköstä, tietohallinnosta ja ICT-palveluista. Tietohallintopäällikkö johtaa kaupungin tietohallintoa ja tietoturvallisuutta. Tieto- ja viestintätieteiden perus- ja tietoliikennepalvelut (ict-palvelut) hankitaan Joki ICT Oy:ltä. Tietohallinto vastaa ja seuraa ict-palveluiden laatua ja palvelutasoa. Kaikissa ict-laite- ja -tarvikehankinnoissa sekä palveluiden hankinnoissa noudatetaan kaupungin hankintaohjeita ja puitesopimuksia, joihin kaupunki on liittynyt.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Toimintaympäristön tietoturvallisuuden kehittäminen
2. Tietojärjestelmien ja tietoaineistojen tietoturvallisuuden, tietosuojan ja laadun varmistaminen
3. Kuntalaisille, asiakkaille ja toimialoille tarkoitettujen sähköisten palveluiden selvittäminen, kehittäminen ja toimeenpano digitiekartan ja kaupunkistrategian mukaisesti
4. Tietojärjestelmien yhteentoimivuuden parantaminen
5. Tiedon laadun, saatavuuden ja yhteentoimivuuden selvittäminen ja suunnitteleminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Tietoturvallinen työympäristö	Tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen	Tietoturvan hallintakeskuksen (SOC) Digityy hankkeen järjestämää testiin osallistuminen	Osallistuttu	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Tiedonhallintatyöryhmän johtaminen	Työryhmän kokoukset	4-6 kokousta	
	Tietoturvan parantaminen tietoturvaan liittyvillä hankinnoilla	Ratkaisut ja käytänteet	1-2 ratkaisua	
Digitalisaation edistäminen	Kaupungin digitalisaation tarpeet	Ylläpidetään digitalisaation tilanne ja tarpeet yhteistyössä toimialojen kanssa	Kaupungin digi-tiekartta päivitetty	
		Kuvataan kaupungin digistrategiamalli	Digistrategiamallin luonnos valmis	
	Digitalisaatioon liittyvät hankkeet	Otetaan käyttöön tuotoksia niistä hankkeista, joihin tietohallinto osallistuu	Otettu käyttöön	
	Valtakunnallinen ja alueellinen verkostoyhteistyö	Osallistutaan verkostoyhteistyöhön	Osallistuttu ePS3-foorumien ja Joki-laaksojen tietohallinnon ohjausryhmän (Joki ICT) sekä Kuntaliiton Turvallinen ja kriisinkestävä kunta -yhteistyöhön	
Yhteentoimivat tietojärjestelmät, tietovarannot ja yhteydet	Ulkoistettu ict-palvelutuotanto	Palvelutason ja laadun seuraaminen ja raportointi	Laatupalaverit toimittajan kanssa 4 krt/v ja asiakastytyväisyyskysely	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Laaditaan tiedonhallintamallin kuvaukset tietohallinnon vastuualueella vaiheistusti	Tietohallinnon tietoaineistojen kuvaukset	50 % laadittu	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Laadukas ICT-toimintaympäristö edellyttää sitä koordinoivan ja ohjaavan tietohallinnon sekä riittävästi resursseja. Tietohallinnossa työskentelee neljä vakituista henkilöä. Vuodelle 2023 toimintakulut ovat noin 2.000.000 euroa ja investoinnit 195.000 euroa.

Ulkoistettu ICT-palvelutuotanto edellyttää säännöllistä palvelutason ja -laadun valvontaa ja ohjausta.

Tietohallinnon vakituinen henkilöstömäärä mahdollistaa tietohallinnon johtamisen ja ohjaamisen strategisella ja kaupunkitasolla. Sen sijaan operatiivisella tasolla toimialojen digitiekartalla esitettyjä tarpeita täytyy priorisoida. Tarvittaessa tarpeiden toteuttamiseen on saatava lisää henkilöstöresursseja esim. projektiluonteisesti.

Lakien ja suositusten velvoittamat kehittämistoimet vaativat muutoksia jatkossakin toimintaprosesseihin ja järjestelmiin. Lisäksi hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen aiheuttaa sopimus-, teknologia- ja järjestelmämuutoksia sekä muutoksia myös tietovarantoihin.

20 Kehittämislautakunta

Vastuhenkilö: Kehittämisen toimialajohtaja Pasi Pitkänen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Myyntituotot	267	329	252	284	284	242	243
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	843	844	522	640	640	326	326
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot	70	68	68	78	78	38	38
Toimintatuotot yht.	1 180	1 241	842	1 002	1 002	605	607
Valmistus omaan käyttöön	2						
Henkilöstökulut	-3 154	-3 081	-2 519	-2 539	-2 539	-2 345	-2 363
Palvelujen ostot	-1 523	-1 832	-1 779	-1 877	-1 916	-1 752	-1 787
Ostot	-131	-100	-54	-56	-56	-57	-58
Avustukset	-1 927	-1 637	-2 194	-2 227	-2 077	-2 044	-2 044
Vuokramenot	-214	-352	-278	-276	-276	-281	-286
Muut toimintakulut	-15	-137	-105	-107	-107	-77	-79
Toimintakulut yht.	-6 964	-7 138	-6 928	-7 081	-6 970	-6 556	-6 617
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-5 782	-5 897	-6 086	-6 079	-5 968	-5 951	-6 011
Poistot				-1	-1	-1	-1
Ulkoiset							
Myyntituotot	243	311	252	284	284	242	243
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	843	844	522	640	640	326	326
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot	67	68	68	78	78	38	38
Toimintatuotot yht.	1 153	1 223	842	1 002	1 002	605	607
Valmistus omaan käyttöön	2						
Henkilöstökulut	-3 154	-3 081	-2 519	-2 539	-2 539	-2 345	-2 363
Palvelujen ostot	-1 358	-1 653	-1 663	-1 766	-1 805	-1 642	-1 676
Ostot	-130	-100	-54	-56	-56	-57	-58
Avustukset	-1 927	-1 637	-2 194	-2 227	-2 077	-2 044	-2 044
Vuokrat	-121	-267	-256	-256	-256	-261	-266
Muut toimintakulut	-15	-137	-105	-107	-107	-77	-79
Toimintakulut yht.	-6 705	-6 875	-6 791	-6 951	-6 840	-6 426	-6 487
Toimintakate	-5 550	-5 652	-5 949	-5 949	-5 838	-5 821	-5 880
Sisäiset							
Myyntituotot	24	19					
Maksutuotot							
Muut toimintatuotot							
Avustukset							
Vuokratuotot							
Toimintatuotot yht.	27	19					
Palvelujen ostot	-165	-178	-115	-111	-111	-111	-111
Ostot tilikauden aikana							
Avustukset							
Vuokrat	-93	-85	-22	-20	-20	-20	-20
Muut kulut							
Toimintakulut yht.	-259	-263	-137	-131	-131	-131	-131
Toimintakate	-232	-245	-137	-131	-131	-131	-131
Vyörytykset							
Keskushallinto							
Hallintopalvelut							
Sivistyspalvelut							
Tekninen toimi							
Vyörytystulot yht.							
Keskushallinto	-157	-177	-177	-200	-200	-200	-200
Hallintopalvelut							
Sivistystoimi							
Tekninen toimi							
Vyörytysmenot yht.	-157	-177	-177	-200	-200	-200	-200
Kokonaiskustannukset	-5 939	-6 074	-6 263	-6 280	-6 169	-6 152	-6 211

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kehittämislautakunta johtaa ja kehittää alaistiaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Kehittämislautakunta päättää:

1. Asema- ja yleiskaavojen valmistelusta ja nähtäväksi panosta
2. Elinkeinojen kehittämisasioista ja elinkeinostrategian laatimisesta sekä toimitilaratkaisuista
3. Kaupunkimarkkinoinnista, kaupunkitapahtumista ja niihin liittyvästä viestinnästä
4. Matkailun kehittämisestä
5. Työllisyydenhoidosta
6. Seutukunnan kehitykseen ja edunvalvontaan liittyvistä asioista
7. Joukkoliikenteen kehittämisestä

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Kehittämislautakunta vastaa laadukkaiden toiminnan puitteiden järjestämisestä niin yrityksille kuin asukkaille. Tavoitteena on edistää ja mahdollistaa Raahen kaupungin alueella toimivien yritysten toimintaedellytyksiä sekä auttaa uusien ja muualla toimivien yritysten toiminnan aloittamista Raahessa. Raahen ja Raahen seutukunta erottuu kehittyvällä elinkeinorakenteellaan sekä yrittäjätavallisuudella asenteellaan. Kehittämislautakunta keskittyy erityisesti olemassa olevan yritysten vahvistamiseen ja toimintaedellytysten parantamiseen sekä suurhankkeiden mahdollisuuksien ja positiivisten vaikutusten maksimointiin.

Työpaikkakehityksen voidaan ennustaa olevan positiivinen erityisesti suunnittelukauden loppupuolella, kun Ukrainan sodan aiheuttamasta taantumasta on selvitty. Raahen seutukunnassa on myös suunnitteilla merkittäviä, erityisesti vihreään siirtymään liittyviä projekteja ja suurhankkeita. Tämä asettaa kaavoitukselle, teollisuuden toimintaedellytysten luomiselle sekä osaavan työvoiman riittävyydelle ja työllisyydenhoidolle positiivisia haasteita. Moderni työmatkaliikenne tukee teollisuuden toimintaedellytyksiä.

Kehittämislautakunnan alaiset tulosalueet ottavat käyttöön digitalisaation tuomat mahdollisuudet. Lautakunnan alaiset tulosalueet toimivat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja henkilöstöä rohkaistaan kokeilemaan ja kehittämään organisaation toimintaa. Kaupungin markkinointi on positiivista kaupunkikuvaa luovaa. Raahen kaupungin imago- ja markkinointi edistetään aktiivisesti (hankkeet, tapahtumat, kansalaisten osallistaminen). Erityisenä toiminnan painopistealueena tarkastellaan Raahen kaupallisen keskuksen kehittämistä sekä elinvoimainvestointien valmistelua. Matkailun kehittäminen ja matkailumarkkinointi tukevat imago- ja markkinointien rakentumista.

Kaikessa lautakunnan alaisessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahan seutu	Luodaan toimintaedellytyksiä, jotka omalta osaltaan mahdollistavat Raahan yritysten ja työpaikkojen lukumäärän sekä väkiluvun kasvun.	Raahan menestysvetovoimaa- ja pitovoimaa mitaavissa tarkasteleissa.	Menestys on vuoden 2022 tasoa tai parempi.	
Yritysten Raaha	Yritysten toimintaedellytysten parantaminen, edunajaminen ja verkostotyö.	Elinvoimastrategian uudistaminen	Elinvoimastrategia on uudistettu.	
Lasten ja nuorten Raaha	Lapsi- ja perheystävällisyys otetaan huomioon kaikessa toiminnassa	Lapset ja nuoret sekä perheet on huomioitu erityisesti kehittämislautakuntaa koskevissa keskeisissä tai lasten elämänpiiriin erityisesti vaikuttavissa hankkeissa ja toimenpiteissä.	100%	
Osaajien Raaha	Korkea-asteen koulutuksen ja tutkimuksen etabloituminen Raahan seudulle.	Toimiva AMK koulutus. Koulutuspaikkojen laadullinen taso nousee ja niihin on runsaasti hakijoita	On tuettu Koulutuskuntayhtymä Brahea koulutuksen kehittämisessä (hankkeet, toimenpiteet).	
Hyvinvoinnin Raaha	Valmistautuminen TE2024-siirtoon. Työllisyysalue määritetty ja alueelliset yhteistyö neuvottelut toteutettu.	Työllisyysaluetta koskeva alustava kuntien välinen sopimus tehty	Kyllä/Ei	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Joukkoliikenteen suunnittelu, kehittäminen ja järjestäminen	Joukkoliikenne on sujuvaa ja palvelutaso on riittävä.	Joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu 5-10 %	
	Matkailun toimintaympäristön ja yhteismarkkinoinnin kehittäminen (Visit Raahе)	Seudullisen matkailun Master Planin laatiminen	Matkailun Master Plan on valmis	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kehittämislautakunta toimii Raahen kaupungin strategian sekä Raahen seudun elinvoimastrategian mukaisesti. Toiminnan resurssit sekä toimintaedellytykset esitellään tulosaluekohtaisissa tarkasteluissa.

205 Hallinto

Vastuhenkilö: Kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.							
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-702	-843	-882	-893	-927	-946	-963
Toimintakate	-702	-843	-882	-893	-927	-946	-963

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kehittämisen toimialan hallinto johtaa, hallinnoi sekä tuottaa koko toimialaa tukevia palveluita sekä vastaa kehittämislautakunnan sujuvasta toiminnasta ja työskentelystä. Hallinto vastaa myös omalta osaltaan hanke-, ohjelma- ja tukirahoituksen päätöksenteon valmistelusta. Tulosalueen alaisuuteen kuuluu joukkoliikenteen järjestäminen ja kehittäminen.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Lautakunnan sujuvan päätöksenteon varmistaminen
2. Kehittämisen toimialan sisäisen yhteistyön kehittäminen
3. Toimialan tarvitsemien hallinnollisten palveluiden tuottaminen
4. Joukkoliikennepalveluiden järjestäminen ja kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Tasapainoinen talous	Tehokas ja ajantasainen talouden seuranta	Käyttötalouden toteutumara-portti	11 krt/v	
Osaajien Raahe	Toimialan yhteistoiminnan kehittäminen ja selkeä viestintä	Johtoryhmän kokoukset / osallistumisprosentti	11 krt/v, 85%	
Hyvinvoinnin Raahe	Joukkoliikenteen suunnittelu, kehittäminen ja järjestäminen	Joukkoliikenne on sujuvaa, kustannustehokasta sekä palvelutaso on riittävä.	Joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu 5-10 %	
		Kaupunkimaisen joukkoliikenteen verkottaminen	Reitistö on keskustan osalta suunniteltu uudelleen	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Toimialan hallinto- ja yhteistoimintarakenteita kehitetään edelleen. Hallinnon tarvitseman henkilöresurssin oikea mitoitus sekä sisäisten yhteistoimintarakenteiden vakiinnuttaminen ovat keskeisessä roolissa.

200 Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys

Vastuuhenkilö: Kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	597	766	368	368	368	368	368
Valmistus omaan käyttöön	2						
Toimintakulut yht.	-4 233	-4 159	-3 829	-3 844	-3 699	-3 672	-3 694
Toimintakate	-3 634	-3 392	-3 462	-3 477	-3 332	-3 304	-3 326

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys -yksikkö huolehtii Raahen kaupungin työllisyydenhoidon kokonaisuudesta, Raahen kaupungin kehittämishankkeista, kaupunkimarkkinoinnista ja näkyvyydestä sekä Tapahtumatalo Raahen ulkopuolisesta tapahtumatuotannosta sekä edistää ja mahdollistaa Raahen kaupungin alueella toimivien teollisten yritysten toimintaedellytyksiä.

Kaikkien Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys -yksikön toimenpiteiden yhteinen tavoite on lisätä Raahen kaupungin veto- ja pitovoimaa. Toiminnassa korostetaan kehittämisenäkölukmaa, aktiivisuutta, verkostoyhteistyötä ja mahdollistajan roolia. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palvelupe-riatteenä asiakaspalvelunäkölukma.

Toimintaympäristö on Ukrainan sodan jälkeen poikkeuksellisessa tilanteessa. Venäjän aloittaman hyökkäyssodan jälkeen globaali, kansallinen ja alueellinen taloudellinen epävarmuus on lisääntynyt ja rakentamiskustannusten nousu on heikentänyt yritysten investointihalukkuutta. Toisaalta sodan aiheuttama energiahintojen dramaattinen nousu ja nopea pyrkimys päästä eroon venäläisestä energiasta on edesauttanut puhtaan energiantuotannon hankkeiden aloittamista ja kehitystä.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Paras omille, kaunis vieraille, hyvä kaikille – Raahen kaupungin näkyvyyden, tunnettuuden ja houkuttelevuuden vahvistaminen.

Raahen kaupungin alueella toimivien teollisten yritysten toimintaedellytysten edistäminen ja mahdollistaminen, teollisuuden hiilineutraalin tai vähähiilisen tuotannon yritysten sijoittuminen Raahen, sekä teollisuus- ja yritystonttien markkinointi.

Työllisyydenhoidon kokonaisuuden toimintamallien ja verkostojen kehittäminen ja vahvistaminen; kuntakokeilun ekosysteemien rakentaminen, raahelaisten nuorten työllistyminen kesätyöpaikan, kesätyösetelin tai kesäyrittäjäsetelin turvin.

Aktiivinen osallistuminen kehittämistyöhön sekä kehittämistarpeisiin soveltuvien rahoitusmahdollisuuksien selvittäminen talousarvioon määriteltyjen raamien pohjalta.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yritysten Raahе	Yritysvaikutusten arvioinnit kehittämislautakunnan päätösesityksissä.	Toteuma %	90 %	
	Raahen kaupungin ja/tai lähikuntien alueelle sijoittuvan vähähiihden tai hiilineutraalin teollisuusalueen hyödyntäminen (markkinointi, sijoittumis-caset).	Käynnistynyt	Kyllä/Ei	
Osaajien Raahе	Osaaja- ja koulutusmarkkinoinnin kehittäminen verkostoyhteistyön avulla, erityisenä painopistealueena AMK-markkinointi.	AMK-markkinointikampanjan toteuttaminen.	1 uusi toteutettu markkinointikampanja.	
Hyvinvoinnin Raahе	Proaktiivinen markkinointi Raahen tunnettujen ja vetovoimaisuuden edistämiseksi.	Aktiivinen näkyvyys ja läsnäolo sosiaalisessa mediassa.	Raahen kaupungilla aktiiviset tilit vähintään kolmessa some-palvelussa.	
		Asukasmarkkinointikampanjan toteuttaminen.	1 uusi toteutettu markkinointikampanja.	
	Positiivista imagoa edistävä, raahelaista identiteettiä ja yhteisöllisyyttä vahvistava tapahtumatuotanto.	Tapahtumavuosikellon mukaisten yleisötapahtumien järjestämisen ja koordinoiminen.	4 isoa vuosittaista yleisötapahtumaa, joiden kävijäarvio on yhteensä 25 000.	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Valmistautuminen TE2024-siirtoon. Työllisyysalue määritetty ja alueelliset yhteistyö neuvottelut toteutettu.	Työllisyysaluetta koskeva alustava kuntien välinen sopimus tehty.	Kyllä/Ei	
	Seudullinen sitoutuminen kuntakoiteilun toteutukseen	Toteutunut	Kyllä/Ei	
	Uudistuvan pohjoismaisen työvoimapalvelumallin toteutuminen työllisydenhoidossa	Toteutunut	Kyllä/Ei	
	Seudullisen työkykytiimin perustaminen yhteistyössä Kelan kanssa	Perustettu	Kyllä/Ei	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys -yksikkö huolehtii työllisydenhoitoon, Raahen kaupungin kehittämistoimenpiteisiin, markkinointiin, tapahtumatuotantoon ja elinvoimaan liittyvistä asioista.

Markkinoinnin suorittamalla toimenpiteillä viestitään Raahen kaupungin vetovoimatekijöistä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti sekä tehdään pitkäjänteistä työtä Raahen tunnettuuden kehittämiseksi käytettävissä olevien resurssien ja määrärahojen puitteissa. Kampanjoissa painottuvat asukas- ja elinvoimamarkkinointi.

Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys organisoit yhessä paikallisten toimijoiden kanssa vuosittain useita merkittäviä yleisötapahtumia. Näistä isoimpia kokonaisuuksia ovat Pooki Flakkaa – Raahen Meripäivät sekä Raahen Pimiät.

Raahen kaupungin kehittämishankkeet sijoittuvat Kaupunkikehittämiseen ja näkyvyyteen, ja niillä mahdollistetaan 2 htv henkilöpanos hanketoimintaan per vuosi.

Työllisyyden kuntakokeilun kehittämistä jatketaan valtion määräämien linjausten sekä omien paikallisten tavoitteiden ja toimenpiteiden kautta. Kehittämistyön keskiössä ovat nuorille ja maahanmuuttaja taustaisille suunnattujen palveluiden, työkyvynarviointiprosessin ja elinvoimaa tukevien palveluiden kehittäminen. Asiakasvirran organisointi toteutetaan Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin mukaisesti ja asiakkaiden yksilölliset tarpeet huomioon ottaen. Toiminnan keskeisenä tavoitteena on asiakaslähtöisten, työllistymistä edistävien palveluiden tarjonta ja pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisy. Työllisyydenhoidossa tehdään aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa ja valmistaudutaan TE-palvelut 2024 -uudistukseen.

Kuntakokeilussa työtä toteuttaa 15 henkilöä (15 htv), joista 4 henkilöä Raahen kaupungin palveluksessa. Lisäksi jäljelle jää muita työllisyydenhoidon henkilöitä alustavan arvion mukaan neljä.

Kaupunkikehittämiseen ja näkyvyyteen sijoittuu myös elinkeinot, jossa yhden henkilön organisaatio toimii aktiivisesti strategisten päämäärien ja tavoitteiden mukaisesti. Taloudellisesti erittäin niukat resurssit mahdollistavat pienimuotoisen markkinoinnin.

220 Kaavoitus

Vastuhenkilö: Kaavoituspäällikkö Anu Syrjäpalo

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.							
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-740	-848	-861	-824	-824	-881	-892
Toimintakate	-740	-848	-861	-824	-824	-881	-892

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaavoitusyksikkö vastaa Raahen kaupungin yleis- ja asemakaavojen laadinnasta maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyllä tavalla. Kaupungin kaavatyötä ohjaavat maakuntakaava sekä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Lisäksi kaavoitus antaa lausuntoja muun muassa rakennusvalvonnalle, sekä valtion virastoille lupa-asioissa sekä kaavallisiin ja maankäyttöön liittyvissä kysymyksissä.

Kaavoitusyksikön toiminta-alue on koko Raahen alue. Kaavaprosessin eri vaiheessa yhteistyötä tehdään yksittäisten kuntalaisten lisäksi maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla, sekä yksityisen että julkisen sektorin eri toimijoiden kanssa.

Kaavoituksen toimintatavat ovat läpinäkyviä ja yhdenvertaisia kaikkia asukkaita kohtaan.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslaki, Raahen kaupungin strategia, Talousarvio, Kaavoitusohjelma, strateginen maankäytön suunnitelma.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yritysten Raaha Lasten ja nuorten Raaha Osaajien Raaha Hyvinvoinnin Raaha	Maankäyttö- ja rakennuslain § 51 mukaisten asemakaavojen laadinta, yleiskaavojen uudistaminen kaavoitusohjelmassa esitetyllä tavalla.	Kaavoitusohjelman toteutumisen	70%	
	Kaupunkiorganisaation ulkopuolelta tuleviin lausuntopyyntöihin vastaaminen	Oikea-aikaisuus: Lausunto annetaan määräajassa	Kyllä/Ei	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tu-los/TP 2023
	Kaupunkiorgani- saation sisäisiin lausuntopyyntöi- hin vastaaminen	Oikea-aikaisuus: Lausunto annea- taan määräajassa	Kyllä/Ei	
Yritysten Raahe	Kaavoitus tuottaa riittävän tontti- tarjonnan yritys- toiminnan, teolli- suuden ja palve- luiden tarpee- seen.	Riittävä tonttitar- jonta	Teollisuuden tonttityypeissä kysyntää vas- taava tonttitar- jonta viiden vuo- den tarpeisiin	
	Yritysten maan- käyttöön tarpei- siin tarjotaan mahdollisimman joustava ja nopea ratkaisu	Oikea-aikaisuus: Lausunto annea- taan määrä- ajassa.	Kyllä/Ei	
		Jätettyjen kaavoi- tusaloitteiden valmistelu viipy- mättä	Kyllä/Ei	
Osaajien Raahe	Kaavoitus tuottaa riittävän tontti- tarjonnan asumi- sen ja virkistäyty- misen tarpee- seen.	Riittävä tonttitar- jonta, joka mah- dollistaa erilaiset asumisvaihtoeh- dot sekä moni- puolisen virkis- täytymisen	Asumisen tontti- tyypeissä kysyn- tää vastaava tonttitarjonta vii- den vuoden tar- peisiin Virkistysalueiden tonttitarjonta ajantasainen	
	Kaavoitusproses- sien läpinäkyvyys ja vuorovaikuttei- suus	Jokaisen kaava- prosessin yhtey- dessä järjeste- tään mahdolli- suus keskustella kaavasta joko yleisötilaisuutena tai kaavoittajan ilta-aikaisena vas- taanottona.	Kyllä/Ei	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
		Merkittävässä kaava- ja suunnitteluhankkeissa järjestetään osallistamisprosessi	Kyllä/Ei	
Hyvinvoinnin Raahe	Kaavoitus tuottaa riittävän tonttitarjonnan virkistämisen ja palveluntarjonnan tarpeeseen.	Kaikille helposti saavutettavien virkistysalueiden mahdollistaminen, hyvinvointipalveluiden riittävän tonttitarjonnan tuottaminen	Virkistysalueiden tonttitarjonta ajantasainen Hyvinvointipalveluiden tonttitarjonta ajantasainen	
	Uusien osallistamistapojen ennakoluuloton kokeileminen ja hyödyntäminen.	Laadukkaiden osallistamiskäytäntöjen järjestäminen kaavoitusprosessien yhteydessä.	Kyllä/Ei	
Lasten ja nuorten Raahe	Lapset ja nuoret huomioidaan soveltuvien osien kaavaprosesseissa	Lapset ja nuoret on huomioitu kaupunkia koskevissa keskeisissä tai lasten elämänpäiiriin erityisesti vaikuttavissa kaavahankkeissa.	Kyllä/Ei	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kaupungin kehittyminen edellyttää suunnitelmallista maankäyttöä ja varautumista tuleviin tarpeisiin. Kaavoitus on kaupungin tehokkain työkalu alueen maankäytön tarkoituksenmukaisessa suunnittelussa. Kaavoitus on lakisääteistä ja jatkuvaa toimintaa.

Kaavoitus on maankäyttö- ja rakennuslaissa säädelty prosessi, jossa on huomioitava riittävästi ylempi kaavataso sekä osallisten muistutukset ja lausunnot. Kaupungin pitkän tähtäimen strategisissa linjauksissa on huomioitava niiden vaikutus maankäyttöön ja alueiden kaavoitukseen, jotta kehittäminen on sujuvaa ja kaavoitus oikea-aikaista.

Osayleiskaava ohjaa asemakaavoitusta, joka lakisääteisenä toimintana on jatkuvaa. Yleiskaavojen laadinta ja niiden tarkistaminen vastaamaan maankäytön tulevia tavoitteita on myös jatkuvaa toimintaa. Kaavoituksen tulee tapahtua suunnitellusti, jotta kaupungin tonttitarjonta säilyy monipuolisenä.

Kaavoituksen tavoite on tuottaa riittävä ja laadukas tonttitarjonta. Kaavoitusyksikkö pyrkii toimimaan joustavasti ja nopeasti priorisoiden kaavoitushankkeita kiireellisyysjärjestyksessä.

280 Raahan seudun kehitys

Vastuhenkilö: Kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	583	475	475	635	635	238	239
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-1 288	-1 289	-1 357	-1 519	-1 519	-1 058	-1 068
Toimintakate	-706	-814	-882	-885	-885	-820	-829

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Toiminnan tarkoituksena on toimia ylikunnallisena Pyhäjoen ja Siikajoen kuntien sekä Raahan kaupungin yhteisenä elinkeino- ja yrityspalveluiden tuottamisorganisaationa. Tavoitteena on alueen elinvoiman edistäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Elinvoimaa edistetään kulloinkin voimassaolevan elinvoimastrategian ja vuosittaisten toimintasuunnitelmien sekä kuntien strategioiden määrittämin tavoittein. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma. Tehtävät jakaantuvat kolmeen tuloyksikköön: Raahan seudun yrityspalvelut, Projektitoiminta sekä Visit Raaha (matkailu).

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Seudullisen elinvoimastrategian mukaiset tavoitteet ja niiden edistäminen
2. Suurhankkeiden vaikuttavuus ja hyötyjen maksimointi alueen näkökulmasta
3. Alueen yritysten ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen sekä seudullinen edunajaminen ja verkostotyö aluetta vahvistavana toimena
4. Alueen näkyvyyden, vetovoiman sekä matkailun toimintaympäristön ja yhteismarkkinoinnin kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yritysten Raaha	Toimivat ja oikea-aikaiset yritysten perustamiseen ja kehittämiseen liittyvät palvelut.	Riittävä resurssi	On/Ei	
		Asiakastyytyväisyys	90%	
		Yritysten netto-perustanta	Positiivinen	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tu-los/TP 2023
	Suurhankkeiden ja vihreä siirtymän vaikuttavuuden ja hyötyjen maksimointi alueen näkökulmasta.	Edistetään yritysten suurhankkeiden hyödyntämistä.	Käynnissä vähintään yksi toimenpide/hanke.	
	Yritysten toimintaedellytysten parantaminen, edunajaminen ja verkostotyö.	Elinvoimastrategian uudistaminen	Elinvoimastrategia on uudistettu.	
		Edistetään yrityslähtöistä TKI-toimintaa seutukunnassa.	Eri rahoituslähteitä ja verkostoja on hyödynnetty kehittämisrahoituksen saamiseksi seudun yrityksille.	
		Verkostoyhteistyön ja hanketoiminnan tiivistäminen kumppaneiden kanssa.	Vähintään kuusi yhteistä hanketta on käynnissä yhdessä kumppaniorganisaatioiden kanssa.	
		Edunajaminen: Lausunnot annetaan määräajassa.	Kyllä/Ei	
		Raahen seudun kehityksen ja palveluiden tunnettuuden lisääminen.	Raahen seudun kehityksen uusi asiakashankinta ja tilaisuuksien osallistujamäärä ovat kasvussa.	
Lasten ja nuorten Raahen	Yrittäjyyskasvatustyön edistäminen	Yhteistyötoimenpiteet ja -hankkeet eri toimijoiden kanssa	3 kpl	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Osaajien Raahe	Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen	Tavoitetta tukeva hanke / henkilöresurssi käytössä	Käynnissä / haettu	
		HR-verkoston toiminnan kehittäminen ja jatkaminen	Toiminta on vakiinnutettu.	
Hyvinvoinnin Raahe	Matkailun toimintaympäristön ja yhteismarkkinoinnin kehittäminen (Visit Raahe)	Vakiinnuttaminen, resurssi/hanke	Toimintamalli on vakiinnutettu kokonaisuudessaan. Käynnissä on kaksi hanketta.	
		Seudullisen matkailun Master Planin laatiminen	Matkailun Master Plan on valmis.	
	Yrittäjien hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen	Tavoitetta tukeva hanke/resurssi	Käynnissä / haettu	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Raahen seudun kehityksen tärkeimpänä toimintaa linjaavana asiana on seudullinen elinvoimastrategia ja sen edellyttämät teemat, painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet. Toiminnassa huomioidaan myös kuntastrategiat. Projektitoiminnan osuus toiminnasta säilytetään vähintään aikaisempien vuosien tasolla. Työllisyyteen, osaavan työvoiman saatavuuteen ja koulutukseen liittyviä toimenpiteitä jatketaan. Vihreä siirtymä -teemaa tuodaan esille seutukunnan brändäyksen tukena. Kiinteää yhteistyötä eri toimijoiden kanssa jatketaan.

30 Tulevaisuuslautakunta

Vastuhenkilö: Opetus- ja kasvatusjohtaja Lucina Hänninen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Myyntituotot	504	495	495	495	495	495	495
Maksutuotot	1 335	990	990	844	844	990	990
Tuet ja avustukset	1 560	539	539	463	463	463	463
Vuokratuotot	31	53	53	53	53	53	53
Muut toimintatuotot	154	123	123	121	121	121	121
Toimintatuotot yht.	3 584	2 199	2 199	1 977	1 977	2 122	2 122
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-34 238	-32 697	-34 337	-34 948	-34 848	-35 870	-36 140
Palvelujen ostot	-8 694	-8 520	-8 634	-9 604	-9 504	-9 562	-9 620
Ostot	-1 343	-1 283	-1 360	-1 417	-1 417	-1 555	-1 583
Avustukset	-1 927	-2 123	-2 123	-2 123	-2 123	-2 123	-2 123
Vuokramenot	-3 641	-4 667	-4 708	-5 332	-5 332	-5 356	-5 395
Muut toimintakulut	-60	-372	-380	-380	-380	-387	-395
Toimintakulut yht.	-49 903	-49 663	-51 542	-53 804	-53 604	-54 854	-55 256
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-46 319	-47 463	-49 343	-51 827	-51 627	-52 732	-53 134
Poistot	-2 562	-2 310	-2 310	-2 768	-2 768	-2 768	-2 768
Ulkoiset							
Myyntituotot	492	495	495	495	495	495	495
Maksutuotot	1 316	990	990	844	844	990	990
Tuet ja avustukset	1 560	539	539	463	463	463	463
Vuokratuotot	18	53	53	53	53	53	53
Muut toimintatuotot	153	123	123	121	121	121	121
Toimintatuotot yht.	3 539	2 199	2 199	1 977	1 977	2 122	2 122
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-34 238	-32 697	-34 337	-34 948	-34 848	-35 870	-36 140
Palvelujen ostot	-3 176	-2 856	-2 971	-3 431	-3 331	-3 389	-3 447
Ostot	-1 343	-1 283	-1 360	-1 417	-1 417	-1 555	-1 583
Avustukset	-1 927	-2 123	-2 123	-2 123	-2 123	-2 123	-2 123
Vuokrat	-1 441	-2 058	-2 099	-2 136	-2 136	-2 160	-2 200
Muut toimintakulut	-60	-372	-380	-380	-380	-387	-395
Toimintakulut yht.	-42 184	-41 390	-43 269	-44 435	-44 235	-45 485	-45 888
Toimintakate	-38 645	-39 190	-41 070	-42 459	-42 259	-43 363	-43 766
Sisäiset							
Myyntituotot	12						
Maksutuotot	19						
Muut toimintatuotot	1						
Avustukset							
Vuokratuotot	12						
Toimintatuotot yht.	45						
Palvelujen ostot	-5 518	-5 664	-5 664	-6 173	-6 173	-6 173	-6 173
Ostot tilikauden aikana	0						
Avustukset							
Vuokrat	-2 200	-2 609	-2 609	-3 195	-3 195	-3 195	-3 195
Muut kulut	-1						
Toimintakulut yht.	-7 719	-8 273	-8 273	-9 369	-9 369	-9 369	-9 369
Toimintakate	-7 674	-8 273	-8 273	-9 369	-9 369	-9 369	-9 369
Vyörytykset							
Keskushallinto							
Hallintopalvelut							
Sivistyspalvelut	937	898	898	887	887	887	887
Tekninen toimi							
Vyörytystulot yht.	937	898	898	887	887	887	887
Keskushallinto	-1 126	-1 228	-1 228	-1 532	-1 532	-1 532	-1 532
Hallintopalvelut	0	0	0				
Sivistystoimi	-937	-898	-898	-887	-887	-887	-887
Tekninen toimi							
Vyörytysmenot yht.	-2 064	-2 126	-2 126	-2 420	-2 420	-2 420	-2 420
Kokonaiskustannukset	-50 007	-51 002	-52 881	-56 127	-55 927	-57 032	-57 434

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tulevaisuuslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Tulevaisuuslautakunnan tehtävänä on varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio-opetuksen, kansalaisopiston, musiikkiopiston sekä nuoriso- ja kulttuuritoimintaan liittyvien tehtävien hoitaminen ja järjestäminen Raahen kaupungissa.

Tulevaisuuslautakunnan alaiset tulosalueet ovat: opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, kulttuuripalvelut ja vapaa-aikapalvelut.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Toimintaa ohjaavat Raahen kaupunkistrategia sekä hyvinvointisuunnitelma. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Lautakunnan tavoitteet ovat:

Lasten ja nuorten Raahen: Osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien kehittäminen

Osaajien Raahen: Elinikäinen oppiminen ja tulevaisuususkko

Hyvinvoinnin Raahen: Raahelaisten hyvinvoinnin lisääminen

Yrittäjien Raahen: Yrittäjyyden ja yhteistyön edistäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Hyvinvoinnin Raahen	Raahelaisten hyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen	Poissaolojen vähentyminen	
		Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen	Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen kanssa	
		Kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen	Kulttuurin ja vapaa-ajan sisältöjen saavutettavuuden edistäminen	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Lasten ja nuorten Raahе	Osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien kehittäminen	Enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa itseä koskeviin asioihin	Toteutuu / ei toteudu	
		Harrastusmahdollisuuksien laajentaminen ja saavutettavuus	Harrastusmahdollisuuksien lisääntyminen	
Osaajien Raahе	Elinikäinen oppiminen	Oman henkilöstön koulutustukemisen	Koulutustamisen lisääntyminen	
		Koulutuksen jatkumien kehittäminen Raahessa	Toisen asteen strategian laatiminen	
Yrittäjien Raahе	Yhteistyön edistäminen kaikilla tulosalueilla	Otetaan käyttöön uusia yhteistyön menetelmiä	Toteutuu / ei toteudu	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tulevaisuuslautakunnan toiminta käsitetään kokonaisuutena, jossa on sekä keskitettyjä, alueellisia että lähipalveluita. Lautakuntatason sekä tulosalueiden tavoitteiden ja mittarien pohjalta laaditaan toimintasuunnitelma vuodelle 2023.

Lautakunnan alaisten tulosalueiden kehittäminen ja yhteiskehittäminen on tärkeää, jotta asukkaat ja asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun yhä sujuvammin. Tulevaisuuslautakunta haluaa olla mukana edistämässä kuntalaisten mahdollisuuksia olla vaikuttamassa palveluihin.

Vuoden 2023 talousarvion laadinnassa on huomioitu tämänhetkinen palvelutarve sekä lapsimäärä, joka lähivuosina lähtee voimakkaaseen laskuun. Tarpeet on arvioitu realistisesti, jotta perustoiminnot voidaan järjestää kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Tilanteen edellyttämät lisätarpeet opetuksen, valmistavan opetuksen sekä erityisen ja vaativan tuen järjestämisessä vaativat panostusta, mutta ovat suurelta osin lakisääteisiä. Arjen toimintaympäristöjen toimivat rakenteet ovat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin kivijalka.

320 Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö vs. Irmeli Stark

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	1 042	831	831	686	686	831	831
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-14 204	-14 407	-14 875	-15 122	-15 122	-15 435	-15 542
Toimintakate	-13 163	-13 576	-14 044	-14 437	-14 437	-14 604	-14 711

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Varhaiskasvatuspalvelujen tulosalue tarjoaa varhaiskasvatuslain mukaisesti laadukasta kasvatusta, opetusta ja hoitoa, siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatuslain 4§ mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueeseen kuuluu kunnallinen varhaiskasvatus (päiväkodit, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus), päiväkotien esiopetus, yksityinen varhaiskasvatus (yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä) sekä kotihoidontuki. Varhaiskasvatus, esiopetus, yksityisen hoidon tuki ja kotihoidontuki ovat lakisääteisiä palveluita, joita määrittelee varhaiskasvatuslaki ja asetus sekä perusopetuslaki. Varhaiskasvatuslaki määrittelee henkilöstön määrän suhteessa lasten ikään ja määrään sekä lasten tarvitseman yleisen, tehostun ja erityisen tuen (1.8.2022 §15a). Lasten ja henkilöstön suhdesuhteiden poikkeaminen ei ole sallittua henkilöstöstä johtuvista syistä.

Raahessa varhaiskasvatuspalveluiden yksiköissä toiminnan päämääränä on olla osaltaan vaikuttamassa siihen, että raahelaiset lapset saavat elää iloisien, huolettoman, hyvinvoivan ja turvallisen lapsuuden. Raahen kaupungin yhtenä strategisena linjauksena on lasten ja nuorten Raahen.

Kunnallinen varhaiskasvatus: kahdeksan päiväkotia, yksi ryhmäperhepäivähoitokoti, 10 omassa koudissaan ja yksi lasten kotona työskentelevä perhepäivähoitaja. Yksityinen varhaiskasvatus: viisi päiväkotia, 7 perhepäivähoitajaa (4.10.2022)

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko ja –tarjonta on rakennettu alueellisesti laajuudeltaan monipuolisen huomioiden alueelliset ja lasten ja perheiden tarpeet sekä yksityisen varhaiskasvatuksen lukuun ottamatta Satulehdon päiväkodin peruskorjaus- ja laajennustarvetta. Perhepäivähoitajien määrä vähenee. Avointa varhaiskasvatusta tarjotaan tarpeen ja resurssien mukaan, laajempi selvitys vuosien 2024-2025 aikana. Syntyvyystilasto ja lisääntyvä työperäinen tai muista syistä johtuva maahanmuutto huomioidaan suunnittelussa.

Varhaiskasvatuslain toteutuminen sekä yhteiskunnan tuomiin muutoksiin reagoiminen oikea-aikaisesti lapsen edun ensisijaisuus sekä perheiden tarpeet huomioiden.

Sisällöllisesti laadukas ja monipuolinen varhaiskasvatus. Opetushallituksen kehittämishankkeisiin osallistuminen sekä hankerahoitusten hakeminen ajankohtaisiin kehittämiskohteisiin. Henkilöstön koulutus rakenne muutetaan uuden lain mukaiseksi hallitusti. Henkilöstön osaamisen syventäminen

lasten tunne- ja vuorovaikutus- sekä sosiaalisten taitojen opettamiseen. Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin kehittäminen.

Turvallisten ja monipuolisten oppimisympäristöjen kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yritysten Raahe	Asiakaspalvelunäkökulma	Asiakas saa tarvitsemansa palvelun Yksityiset päiväkodit ja perhepäiväkodit	Varhaiskasvatuspaikka järjestyy 2 vk tai 4 kk rajoissa	
Osaajien Raahe	Sisällöllisesti laadukas varhaiskasvatus	Kehittäminen, hankkeet ja rekrytoinnit	Henkilöstösuunnitelma 2030 tarkentuu Henkilöstökoulutukset 1-2 Hankkeet 1-2	
Lasten ja nuorten Raahe	Turvalliset ja monipuoliset oppimisympäristöt	Lapsen tuen polku	Uhka-, vaara- ja tapaturmailmoitukset 0 Epäkohtailmoitukset 0	
Hyvinvoinnin Raahe	Työhyvinvoinnin tukeminen ja työssä jaksaminen	Henkilökunnan tuen polku Varhaisen puuttumisen malli	Toimintaohjeet käyttöön	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Varhaiskasvatus on ollut jatkuvassa muutoksessa vuodesta 2015 lähtien. Varhaiskasvatuslakia on muutettu lähes vuosittain. Muutosten vaikutus varhaiskasvatustoimintaan tulee vaikuttamaan henkilöstön ja lasten suhdeluvun seurantaan ja tuen tarpeiden lasten oikeuteen saada tarvitsemaansa tukea. Muutokset vaikuttavat henkilöstömäärän tarpeiden tarkasteluun päiväkotiryhmissä, jotta pystymme täyttämään lain vaatimuksia. Resurssihenkilöstöä on pysytty palkkaamaan hankerahojuksen turvin.

Raahen kaupungin paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin 1.8.2022 Opetushallituksen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 mukaisesti.

Laadukkaan sisällöllisen toiminnan painopistealueeksi nostamme oppimisympäristöjen kehittämisen (sosiaalisen, fyysisen ja psyykkisen ympäristö). Koulutamme henkilöstöä yhä syvällisemmin varhaiskasvatussuunnitelman mukaiseen toimintaan, arviointiin, lapsen tarvitsemaan tukeen sekä perheiden osallisuuden kehittämiseen. Haasteet varhaiskasvatuksen arjessa kasvavat ja lapset tarvitsevat hyvin monenlaista tukea kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Etsimme ratkaisuja henkilöstön jaksamiseen, haastavien ja väkivaltaisten tilanteiden ennaltaehkäisyyn, niissä toimimiseen ja jälkihoitoon.

Päiväkotiverkostomme on ajantasainen ja toimiva lukuun ottamatta Satulehdon peruskorjauksen ja laajennuksen tarvetta. Jokaisella alueella tulee olla eri toimintamuotoja. Raahen kaupungin varhaiskasvatuksen palveluverkon tulee olla monipuolinen, perheitä palveleva ja kattava.

330 Opetuspalvelut

Vastuuhenkilö: Opetus- ja kasvatusjohtaja Lucina Hänninen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	1 868	797	797	797	797	797	797
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-30 145	-29 789	-30 956	-32 820	-32 620	-33 445	-33 694
Toimintakate	-28 277	-28 992	-30 159	-32 024	-31 824	-32 648	-32 897

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Opetuspalvelujen tulosalue vastaa koulujen esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen järjestämisestä Raahen kaupungissa.

Perusopetuksen tehtävä on tukea oppilaan kasvua ihmisyyteen ja vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa oppilaalle elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Tavoitteena on edistää sivistystä, tasa-arvoisuutta ja kansainvälisyyttä sekä estää syrjäytymistä.

Raahen lukion tehtävänä on antaa opiskelijoilleen laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja edistää työelämä tietoisuutta. Lukio tukee opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Opetuspalvelujen tavoitteena on tukea lasten, nuorten ja perheiden kokonaishyvinvointia osana moniammatillista arjen toimintaympäristöä. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palvelupe-riatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Toimintaa ohjaavat Raahen kaupunkistrategia sekä hyvinvointikertomus sekä opetustoimen oma lasten, nuorten ja aikuisten strategia sekä opetussuunnitelmat.

Raahen kaupungin strategisina päämäärinä ovat hyvinvoinnin Raahen, osaajien Raahen, lasten ja nuorten Raahen sekä yritysten Raahen. Strategian läpileikkaavat teemat ovat talouden tasapaino, yhteisöllinen toiminta sekä vihreä siirtymä.

Tavoitteet opetuksessa:

Hyvinvoinnin Raahen: Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen, erityisopetuksen kehittäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen perusopetuksessa ja lukiossa, henkilöstön hyvinvointi

Osaajien Raahen: Opetustoimen strategian toteuttaminen, esihenkilöiden koulutus ja hyvinvointiosaamisen lisääminen, henkilöstön kouluttautumisen tukeminen, koulupolun yhtenäistäminen

Lasten ja nuorten Raahen: Harrastusmahdollisuuksien lisääminen koko kaupungin alueella, itseä koskeviin asioihin vaikuttaminen

Yritysten Raahen: Yhteistyön kehittäminen yritysten kanssa, yrittäjyyttä edistävään toimintaan sitoutuminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2022
Hyvinvoinnin Raahe	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Kouluterveyskysely	Tulosten parantaminen	
		Koulupudokkaiden määrä	Määrän vähentäminen	
		Hyvinvointiohjaaja/kouluvalmentaja -toiminnan laajentaminen	Toimintaa kaikilla koululla	
	Erityisopetuksen kehittäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen perusopetuksessa ja lukiossa	Oikea-aikainen ja riittävä kasvun ja oppimisen tuki perusopetuksessa	Oikein mitoitettu tuki ensisijaisesti lähikoululla	
		Asiakaskontaktien määrä lukiossa	Määrän kasvaminen	
	Henkilöstön hyvinvointi	Parantamissuunnitelmien toteuttaminen	Toteutettu kaikissa yksiköissä	
		Henkilöstön poissaolojen määrä	Poissaolopäivien väheneminen	
Osaajien Raahe	Opetustoimen strategian toteuttaminen	Elävä OPS -työn jatkaminen		
	Esihenkilöiden koulutus ja hyvinvointiosaamisen lisääminen	Esihenkilöiden koulutuspäivät kahdesti vuodessa	Toteutuneet koulutuspäivät kahdesti vuodessa	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2022
	Henkilöstön koulutautumisen tukeminen	Koulutuksiin osallistumisen määrä	Määrä kasvaa	
	Koulupolun yhtenäistäminen	Yhteistyön lisääminen toisella asteella	Toisen asteen strategian laatiminen	
Lasten ja nuorten Raaha	Harrastusmahdollisuuksien lisääminen koko kaupungin alueella	Harrastuksiin osallistuvien määrä	Määrän kasvaminen	
	Itseä koskeviin asioihin vaikuttaminen	Uusien menetelmien käyttöönotto	Toteutuu / ei toteudu	
		Oppilaskuntien yhteistyön jatkaminen ja lasten parlamentti	Toteutuu / ei toteudu	
Yritysten Raaha	Yhteistyön kehittäminen yritysten kanssa	Uusien yhteistyötapojen löytäminen	Toteutuu / ei toteudu	
	Yrittäjyyttä edistävään toimintaan sitoutuminen	Yrityskylä-yhteistyön toteutuminen	Toteutuu / ei toteudu	
		Talous ja nuoret – palvelupolun toteutuminen elävän OPS:in kautta kaikilla kouluasteilla ja lukiossa	Toteutuu / ei toteudu	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Perusopetuksessa halutaan kehittää kouluja arjen moniammatillisina kasvuympäristöinä yhdessä muiden asiantuntijoiden kanssa. Kouluhyvinvointia edistävä toiminta esimerkiksi hyvinvointiohjauksen avulla tukee lasten, nuorten ja perheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja parantaa

edellytyksiä turvalliseen kasvuun ja kehitykseen. Hyvinvointiohjaajien avulla pystytään panostamaan erityisesti kouluterveyskyselyssä nousseisiin haasteisiin.

Koulupäivän turvallisuus on pystyttävä takaamaan entistä nopeampana ja tehokkaampana moniammatillisena väkivaltaiseen käyttäytymiseen puuttumisena. Tukea tarvitsevien lasten määrä on kasvanut viime vuosina. Tuen tarpeet ovat moninaisia, pedagogisen tuen tarve nousee, mutta myös käyttäytymisen ja arjen taitojen tuen tarve sekä neuropsykiatriset haasteet näkyvät yhä lisääntyvässä määrin osana koulupäivää. Oikea-aikaisen ja -muotoisen tuen antaminen pitää pystyä varmistamaan riittävin resurssein. Lasten lisääntynyt väkivaltainen käyttäytyminen on myös työsuojelullinen haaste. Riittävät resurssit koulun arjessa vaikuttavat myös henkilöstön hyvinvointiin.

Pedagogisen kehittämisen ydin on uuden opetussuunnitelman mukainen kehittäminen. Opetustoimen strategia ja ELÄVÄ OPS ovat edelleen vahvana toiminnallisena viitekehyksenä. Vuonna 2023 elävään opetussuunnitelmaan lisätään yrittäjyyden sisältöjä. Myös opettajien osaamisen kehittämistä halutaan tukea.

Lukiokoulutuksen osalta lukiouudistukseen perehtyminen ja toteuttamisvaihtoehtojen pohtiminen ja uuden OPS:n mukaisen toiminnan jalkauttaminen koulun tasolla etenee. Erityisen tuen kehittäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen ovat erityisinä painopisteinä.

350 Kulttuuripalvelut

Vastuuhenkilö: Kulttuuripalvelupäällikkö Piritta Rossi

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	115	111	111	111	111	111	111
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-2 320	-2 456	-2 538	-2 596	-2 596	-2 625	-2 648
Toimintakate	-2 205	-2 345	-2 427	-2 485	-2 485	-2 514	-2 537

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Raahen kulttuuripalveluiden tulosalueeseen sisältyy 3 tulosyksikköä

- kulttuuripalvelut (Tapahtumatalo Raahe & kulttuuritoiminta), museopalvelut, kirjastopalvelut

Kirjaston tehtävät perustuvat kirjastolakiin (1492/2016).

- Raahen kaupunginkirjaston tehtävä on turvata tasapuolisesti kuntalaisten mahdollisuus tiedon-
saantiin, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen sekä monipuoliseen itsensä kehittämiseen ja elä-
myksiin. Palvelut järjestetään sopimus pohjaisesti osana OUTI-kirjastokimppaa.

Kulttuuritoiminnan tehtävät perustuvat lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019).

- Raahen kulttuuripalveluiden tehtävä on tuottaa kulttuuri- ja kokouspalveluita sekä tukea kaupun-
ginkulttuuritoimijoita.

Museon tehtävät perustuvat museolakiin (314/2019)

- Raahen museon tehtävä on kulttuuri- ja luonnonperinnön tallentaminen, säilyttäminen, tutkimi-
nen, suojelu ja tunnetuksi tekeminen, aineistojen ja tiedon saatavuuden, saavutettavuuden ja käy-
tön edistäminen, yleisötyö, elämysten tarjoaminen sekä kulttuuriperintö ja -ympäristöopetuksen ja
-kasvatuksen edistäminen.

Tulosalueen yksiköt hallinnoivat useita kulttuurikohteita Raahessa

- Kirjastopalvelut: Raahen kirjasto, Pattijoen, Haapajoki-Piehingin ja Vihannin lähikirjastot se-
kä ostopalveluna Haapaveden kirjastoauto (Vihanti) ja Kalajoen kirjastoauto (Raahen eteläinen).

- Kulttuuripalvelut: Tapahtumatalo Raahe

- Museopalvelut: Pakkahuoneen museo, Kruununmakasiini, Soveliuksen talo, Wanha apteekki, Sa-
loisten kotiseutumuseo, Ojalan kotiseutumuseo, Olkijoen rauhanpirtti

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Kuntalaisten ja henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen

Laadukkaat, monipuoliset kulttuuripalvelut

Lasten ja nuorten taide-, tiede- ja kulttuurikasvatus

Kulttuurinen kestävä kehitys ja paikallisidentiteetin vaaliminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2022
Hyvinvoinnin Raahel	Kuntalaisten hyvinvointi: kiinnostavat, laadukkaat ja sivistävät palvelut	Kävijät- ja käyttäjämäärät	Vähintään 300 000 asiakkuutta.	
	Henkilöstön hyvinvointi	Työhyvinvointikysely	Vähintään 3,5/5	
Osaajien Raahel	Henkilöstön kouluttautuminen	Koulutuksiin osallistuminen	2/hlö/vuosi	
	Digitalisaation edistäminen	eKirjaston kehittäminen	Tot. / ei tot.	
		Kokoelmahallintajärjestelmän käyttö ja kehitys/synkronointi FINNAAN	Tot. / ei tot.	
Lasten ja nuorten Raahel	Lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidekasvatus	Osallistuminen tilaisuuksiin ja tapahtumiin	15 000 lasta ja nuorta	
Yritysten Raahel	Yhteistyön kehittäminen yritysten kanssa	Uusien yhteistyökumppanuuksien löytäminen	Tot. / ei tot.	
Elinvoimainen Raahel	Kulttuurinen kestävä kehitys ja paikallisidentiteetin vaaliminen	Toiminnan järjestäminen vuorovaikutuksessa toimijoiden kanssa	100 yhteistyökumppania	
		Kulttuuritoimijoiden avustaminen	Avustettavien yhdistysten määrä väh. 20 kpl / 57.000 €	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2022
	Käytännön toiminnan ekologisuuden kehittäminen	Ekologisuus huomioidaan toiminnassa	Tot. / ei tot.	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tapahtumatalo Raahen vastikkeet nousivat vuodelle 2022 yhteensä 7.005 € (alv 0 %). Vuodelle 2023 on ennakoitavissa vielä suurempaa nousua. Hinnaston nostaminen korjausta vaativassa, vain osittain toimivassa talossa ei ole mahdollista. Esitämme vuoden 2023 talousarvioon 15.000 euron määrärahaerotusta vastikkeisiin.

Tapahtumatalo Raahen suunniteltu korjaus kohottaa tilojen kulunutta, rispaantunutta yleisilmettä. Eriyisen tärkeää on saada ripeästi Raahesalin työturvallisuus kuntoon.

Raahen museo ylläpitää arjen / käytännön toimintaansa alle 10.000 eurolla vuodessa. Kyseisellä rahalla ostetaan paperit, matkat, majoitukset, koulutukset, markkinointi ynnä muu toiminnallinen tekeminen. Esitämme vuoden 2023 talousarvioon 10.000 euron määrärahan lisäystä arjen toiminnan parantamiseen.

Kaupunginkirjastossa otetaan käyttöön kuntalaisille suunnattu työpajatoiminta, osallistuvan budjetoinnin kautta saatu lainattava välineistö sekä seurataan ja kehitetään omatoimikirjastoa ja eKirjasto-aineistoa.

360 Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö: Opetus- ja kasvatusjohtaja Lucina Hänninen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	559	461	461	383	383	383	383
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-3 234	-3 010	-3 174	-3 265	-3 265	-3 349	-3 372
Toimintakate	-2 675	-2 549	-2 713	-2 882	-2 882	-2 966	-2 989

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus-tulosyksikköön sisältyvät Raahen musiikkiopisto sekä Raahe-opisto. Toimintaa ohjaavat lait taiteen perusopetuksesta 633/1998 ja vapaasta sivistystyöstä 632/1998.

Raahe-opisto tarjoaa lapsille ja nuorille tavoitteellista, opetussuunnitelman mukaan etenevää taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta kuvataiteessa (Kuvataidekoulu Purje) ja käsityötaiteessa (käsityökoulu Solmu). Raahe-opiston tehtävä on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteita noudattaen vapaan sivistystyön mukaisia monipuolisia opetus- ja harrastusmahdollisuuksia Raahessa, Pyhäjoella sekä verkossa. Opiston koulutuksen tulee vastata paikallisiin sivistystarpeisiin.

Raahen musiikkiopiston perustehtävä on taiteen perusopetukseen perustuvan musiikin laajan oppimäärän mukaisen opetuksen järjestäminen lapsille ja nuorille sekä soveltuvin osin aikuisille tavoitteenaan kasvattaa opiskelijoista osallistuvia kulttuuritoimijoita sekä musiikin elinikäisiä harrastajia sekä antaa valmiudet musiikin ammattiopintoihin. Nuorisotyön tarkoitus on tarjota nuorille ajantasaista tietoa, helposti lähestyttäviä palveluita ja toimia mahdollistajana osallisuudelle sekä yhteisöllisyyden rakentajana.

Raahelainen nuorisotyö koostuu osallisuustoiminnasta, nuorisotiedotuksesta, kulttuurisesta-, liikunnallisesta-, digitaalisesta-, monikulttuurisesta- ja musiikkinuorisotyöstä sekä nuorisotilatoiminnasta, järjestöjen tukemisesta, ehkäisevästä ja erityisnuorisotyöstä, etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta. Toimintaa toteutetaan erilaisissa ympäristöissä monialaisena yhteistyönä: kouluilla, verkossa, liikuntapaikoissa, kaduilla sekä nuorisotiloilla.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Tavoitteita ohjaa Raahen kaupungin strategia, jonka sisällölliset teemat ovat yritysten Raahe, lasten ja nuorten Raahe, osaava Raahe ja hyvinvoinnin Raahe. Sisällöllisistä teemoista rakentuu elinvoimainen Raahe. Läpileikkaavat teemat ovat tasapainoinen talous, yhteisöllisyys sekä vihreä siirtymä.

Tulosalueen strategisia tavoitteita ovat:

Kuntalaisten ja henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen

Pedagoginen laatu toiminnassa

Osallisuuden edistäminen

Laadukkaat ja monipuoliset matalan kynnyksen palvelut

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2022
Hyvinvoinnin Raaha	Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus:			
	Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen	Valtionosuustunnit	27.000 tuntia	
	Henkilöstön hyvinvointi	Työhyvinvointikysely	Vähintään 3,5 / 5	
Osaajien Raaha	Vahva pedagoginen osaaminen - laadukas opetus- ja kurssitarjonta	Opiskelijoiden määrä	3.000 opiskelijaa	
Lasten ja nuorten Raaha	Laadukas taiteen perusopetus ja muu opetustoiminta	Lasten ja nuorten määrä toiminnassa	700 lasta ja nuorta	
	Omin jaloin – toiminta: Matalan kynnyksen vahvuusperusteisten yksilöohjauksien käynnistäminen	Toteutuneet yksilöohjaukset	15 asiakkuutta / vuosi	
	Koulunuorisotyön menetelmien kohdentaminen ukrainalaisten nuorten kouluintegraatioon	Kouluyhteistyö	Toteutunut / ei toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2022
Yritysten Raahe	Työhyvinvointi-, kulttuuri- ja opetusyhteistyö yritysten kanssa	Uusien yhteistyökumppanuuksien löytäminen	Tot. / ei tot.	
Elinvoimainen Raahe	Vuorovaikutuksellinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa	Yhteistyökumppaneiden määrä	100 yhteistyökumppania	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tilakysymykset haastavat erityisesti musiikkiopistotoiminnassa: toiminta on hajallaan eri puolilla kaupunkia tuoden haasteita jokapäiväisen opetuksen järjestämiseen. Raahe-opiston toive on tulevina vuosina löytää kiinteistö, jonne voisi keskittää lasten ja nuorten taitteen perusopetuksen eli Kuvataidekoulu Purjeen ja Käsityökoulu Solmun.

50 Rakennetun ympäristön lautakunta

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jarkko Vimpari

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Myyntituotot	10 224	10 069	8 131	8 698	8 698	8 698	8 698
Maksutuotot	369	406	421	395	395	395	395
Tuet ja avustukset	90	30	30	20	20	20	20
Vuokratuotot	7 072	7 155	7 116	7 950	7 950	7 950	7 950
Muut toimintatuotot	335	373	398	358	358	358	358
Toimintatuotot yht.	18 090	18 034	16 097	17 420	17 420	17 420	17 420
Valmistus omaan käyttöön	580	431	431	431	431	431	431
Henkilöstökulut	-10 448	-10 741	-10 297	-10 323	-10 323	-10 629	-10 672
Palvelujen ostot	-5 351	-5 812	-5 985	-6 195	-6 195	-6 291	-6 388
Ostot	-6 427	-6 178	-5 689	-6 522	-6 522	-6 632	-6 763
Avustukset	-57	-176	-176	-176	-176	-176	-176
Vuokramenot	-1 799	-2 037	-1 881	-1 738	-1 738	-1 756	-1 775
Muut toimintakulut	-93	-74	-80	-80	-80	-81	-82
Toimintakulut yht.	-24 175	-25 017	-24 108	-25 034	-25 034	-25 565	-25 856
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-5 505	-6 552	-7 579	-7 183	-7 183	-7 714	-8 005
Poistot	-5 236	-4 946	-4 928	-5 333	-5 333	-5 333	-5 333
Ulkoiset							
Myyntituotot	4 830	4 863	2 942	3 012	3 012	3 012	3 012
Maksutuotot	363	401	416	390	390	390	390
Tuet ja avustukset	90	30	30	20	20	20	20
Vuokratuotot	3 815	3 429	3 449	3 826	3 826	3 826	3 826
Muut toimintatuotot	324	352	377	353	353	353	353
Toimintatuotot yht.	9 421	9 075	7 213	7 600	7 600	7 600	7 600
Valmistus omaan käyttöön	580	431	431	431	431	431	431
Henkilöstökulut	-10 448	-10 741	-10 297	-10 323	-10 323	-10 629	-10 672
Palvelujen ostot	-4 105	-4 586	-4 805	-4 815	-4 815	-4 910	-5 008
Ostot	-6 409	-6 178	-5 689	-6 522	-6 522	-6 632	-6 763
Avustukset	-57	-176	-176	-176	-176	-176	-176
Vuokrat	-907	-1 068	-913	-921	-921	-939	-958
Muut toimintakulut	-93	-74	-80	-80	-80	-81	-82
Toimintakulut yht.	-22 019	-22 823	-21 960	-22 837	-22 837	-23 367	-23 659
Toimintakate	-12 018	-13 317	-14 315	-14 805	-14 805	-15 336	-15 627
Sisäiset							
Myyntituotot	5 395	5 206	5 189	5 686	5 686	5 686	5 686
Maksutuotot	5	5	5	5	5	5	5
Muut toimintatuotot	12	22	22	5	5	5	5
Avustukset							
Vuokratuotot	3 257	3 726	3 668	4 124	4 124	4 124	4 124
Toimintatuotot yht.	8 669	8 959	8 884	9 820	9 820	9 820	9 820
Palvelujen ostot	-1 246	-1 226	-1 180	-1 381	-1 381	-1 381	-1 381
Ostot tilikauden aikana	-18						
Avustukset							
Vuokrat	-892	-968	-968	-817	-817	-817	-817
Muut kulut							
Toimintakulut yht.	-2 156	-2 194	-2 148	-2 198	-2 198	-2 198	-2 198
Toimintakate	6 513	6 765	6 736	7 622	7 622	7 622	7 622
Vyörytykset							
Keskushallinto							
Hallintopalvelut							
Sivistyspalvelut							
Tekninen toimi	546	600	600	607	607	607	607
Vyörytystulot yht.	546	600	600	607	607	607	607
Keskushallinto	-547	-620	-620	-708	-708	-708	-708
Hallintopalvelut	0	0	0				
Sivistystoimi							
Tekninen toimi	-546	-600	-600	-607	-607	-607	-607
Vyörytysmenot yht.	-1 093	-1 220	-1 220	-1 314	-1 314	-1 314	-1 314
Kokonaiskustannukset	-11 288	-12 118	-13 127	-13 224	-13 224	-13 754	-14 046

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Rakennetun ympäristön lautakunnan alainen toimiala koostuu seitsemästä tulosalueesta, joiden tehtävänä on:

- Vastata lautakunnan hallinnon järjestämisestä, maksuliikenteestä, toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja johtamisesta (510 Hallinto)
- Vastata liikenneväylien, yleisten alueiden ja ympäristön kunnossapidosta ja rakentamisesta sekä jätehuollon toimintojen järjestämisestä (520 Kuntatekniikka)
- Luoda edellytykset kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, jakamalla avustuksia sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja (530 Liikuntapalvelut)
- Huolehtia Raahen kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen ja huoneistojen teknisestä kunnosta, käytön sujuvuudesta sekä kiinteistömassan tuottavasta ja tehokkaasta käytöstä, sekä vastata kaupungin uudisrakentamis- ja peruskorjaushankkeiden toteuttamisesta (540 Tilahallinta)
- Tuottaa ateria- ja puhtauspalveluita kaupungin omistuksessa oleviin kiinteistöihin sisältäen mm. varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja pelastuslaitoksen käytössä olevat tilat (550 Ateria- ja puhtauspalvelut)
- Vastata kaupungin maapolitiikasta ja maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistömuodostuspalveluista ja kiinteistörekisterinpidosta asemakaava-alueella, kartta- ja paikkatietopalveluista ja niiden ylläpidosta, mittaus- ja kartoitustehtävistä sekä rakennuslupien ja -valvonnan mittauspalveluista Raahessa ja Siikajoella (560 Maankäyttö ja -mittaus)
- Tuottaa maankäyttö- ja -rakennuslain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat ja niihin liittyvät viranomaiskatselmukset, vastata rakennetun ympäristön hoitoon liittyvästä valvonnasta sekä välittää tietoja digi- ja väestötietovirastolle. Tuottaa ympäristönsuojelu- ja maa-aineslainsäädännön mukaiset lupa ja valvonta-asiat sekä usean erityislain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat. Osallistua kunnan/kaupungin organisaatiossa yhteistyöhön ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa. Huolehtia kunnan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, koulutuksesta sekä valistuksesta (580 Rakennus- ja ympäristövalvonta)

Toimintaa ohjaavana asiantuntijalautakuntana toimii rakennetun ympäristön lautakunta. Toimialalle kuuluu useiden erityislakien valvonta ja velvollisuus toimia mm. näitä lakeja valvovana viranomaisena (lupa- ja valvontajaosto). Kaupungin ylimpänä sisäisenä ohjaavana dokumenttina on kaupungin strategia. Sen lisäksi ohjaavia dokumentteja ovat mm. hallintosääntö sekä lukuisat toimintaohjeet ja työehtosopimukset.

Toiminta-alue on hyvin laaja ja toimialan vaikutus kaupungin asukkaisiin on merkittävä. Toimialalla tehdään päivittäin ratkaisuita, jotka vaikuttavat asukkaiden elinympäristöön, hyvinvointiin, turvallisuuteen, viihtyvyyteen, elinkeinon harjoittamiseen, asumiseen tai harrastusmahdollisuuksiin.

Toimialalla on yli 400 tehtävää, joista merkittävä osa on lakisääteisiä tehtäviä. Lisäksi on joukko tehtäviä, joiden toteuttamisessa kunnalla on monopoliasema. Näiden lisäksi on suuri joukko vapaaehtoisia tehtäviä, jotka kuitenkin tuovat asukkaille merkittävää hyötyä ja hyvinvointia.

Toimialalla työskennellään hyvin monenlaisissa ympäristöissä ja työntekijät altistuvat työssään monenlaisille fyysisille tai psyykkisille riski- ja kuormitustekijöille. Keskeisimpiä työskentelypaikkoja ovat tekninen keskus, kaupungin varikko, kaikki liikuntapaikat ja kaupungin omistamat kiinteistöt. Iso osa töistä tehdään myös ulkona tai epäsäännöllisinä työskentelyaikoina.

Raahe on paras omille, kaunis vieraille, hyvä kaikille. Tämän vision toteuttamisessa toimialalla on keskeisen tärkeä rooli.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Turvaamme asukkaille viihtyisän ja ennen kaikkea turvallisen asuinympäristön tasapuolisesti koko Raahen alueella. Edesautamme positiivisen väestökehityksen syntymistä.
2. Järjestämme toiminnot taloudellisesti kestäväällä tavalla, pysymme kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion antamassa kehityksessä. Kannamme vastuun meille annetuista tehtävistä.
3. Parannamme henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista.
4. Kehitämme omaa toimintaa asiakasystävällisemmäksi, avoimemmaksi, tehokkaammaksi ja ketterämmäksi.
5. Parannamme kansalaisten osallisuutta ja kehittämme osallistumismahdollisuuksia.
6. Edistämme yrittäjyyttä ja yritysten toimintaedellytyksiä Raahessa.
7. Uskallamme rohkeasti yrittää erilaisia toimintatapoja, annamme itsellemme mahdollisuuden erehtyä, oppia ja luoda uutta.

Toiminta tukee uuden kaupunkistrategian toteutumista.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raaha	Strategian toteuttaminen	Elinvoimaisuutta tukevien toimenpiteiden lukumäärä strategian pohjalta laadittavissa toimenpideohjelmassa	> 30	
	Kriisinkestävyyden kasvattaminen	Toimialan varautumissuunnitelman laatiminen	Suunnitelma on hyväksytty	
Yritysten Raaha	Yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Yritysvaikutusten arvionti tehty kaikista oleellisista päätöksistä	90%	
Lasten ja nuorten Raaha	Turvalliset ja ajanmukaiset leikki- ja harrastuspaikat	Leikki- ja harrastuspaikkojen korjaaminen ja rakentaminen suunnitelmien mukaisesti	Tätä koskevat kuntatekniikan työohjelma, tilahallinnan työohjelma ja liikuntamukaisesti	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
			palveluiden investointiohjelma toteutuvat 100%	
	Ruokakasvatus	Turvallinen, monipuolinen ja ravitseva kouluruokailu	Ateria- ja puh-tauspalvelun arvio	
Osaajien Raahе	Panostamme henkilökunnan osaamisen kehittämiseen	Koulutuspäivien lkm / hlö / v	≥ 2	
	Henkilökunnan tasapuolinen kohtelu	Toimenkuvat ja työn vaativuuden arvioinnit ovat ajantasalla	100%	
	Toimintatapojen kehittäminen	Kaupungin yhteisten mittareiden mukaisesti. Johtoryhmän arvio asteikolla 1-5	≥ 3	
Hyvinvoinnin Raahе	Myönteisen työilmapiirin kehittäminen	Henkilöstökyselyn indeksien parantuminen vs. 2022 kysely	HTI: ≥ 3.9 Työtilan. ≥ 3.7 Tavoitteet ja visio ≥ 4.1	
	Ennaltaehkäisevä hyvinvointityö	Liikuntastrategian laatiminen	Liikuntastrategia on hyväksytty	
Tasapainoinen talous	Lautakunta pysyy jatkuvasti tietoisena taloustilanteesta	Talousraportointi lautakunnalle	11 kertaa /v	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Investoinnit osuvat suunniteltuihin kustannusarvioihin	Investoinnit toteutuvat suunnitelman mukaisesti	Toteutunut	
Yhteisöllinen toiminta	Parannamme kansalaisten osallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia	Osallistamis-, yhteistyö-, kuulemis- yms. tapahtumiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä	>150 hlö / v	
Vihreä siirtymä	Energiankulutuksen vähentäminen	Vertailu vuoden 2022 toteutuneeseen sähkön kulutukseen	5 % matalampi kulutus vuonna 2023	
	Energiatehokkuus sopimukseen liittyminen	Raahe on liittynyt sopimukseen	Liittyminen tapahtuu 2023 aikana	
	Ilmastostrategian laatiminen	Ilmastostrategia on hyväksytty kaupunginvaltuustossa	Suunnittelu ja valmistelu 2023 aikana. Strategian laatiminen 2024	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kohoavat kustannukset asettavat isoja haasteita toiminnan järjestämiselle – kaikki kustannukset nousevat merkittävästi, erityisesti sähköenergian hinnan arvioidaan nousevan 55% verrattuna vuoteen 2022. Toiminta pyritään järjestämään hyväksytyn talousarvion puitteissa koskien niin käyttötuloa kuin investointejakin. Talousarvion mahdollinen supistaminen aiheuttaa väistämättä toimintojen ja palveluiden karsimista, ns. löysää ei ole. Taloudellista epävarmuutta lisää hyvinvointialueen aloittamiseen ja toiminnan järjestämiseen liittyvät seikat, joista suurimpaan osaan emme pysty itse vaikuttamaan. Talouden epävarmuutta tulee jatkossa pyrkiä vakauttamaan lisäämällä valtion ja EU:n antamien tukien maksimaallista hyödyntämistä.

Useilla tulosalueilla haasteita tuo henkilöstön vaihtuvuus. Useissa tulosyksiköissä työn tekeminen vaatii erityisiä tietoja ja taitoja, jolloin ennakoivien rekrytointien merkitys korostuu. Uuden aloittavan henkilön on saatava riittävä perehdytys ja koulutus tehtävän aikaisemmalta hoitajalta. Osaamisen katoaminen esim. eläköitymisen vuoksi on paljon suurempi toiminnallinen ja taloudellinen riski, kuin hetkellinen tuplamiehitys samalla paikalla. Myös osaavan henkilöstön saatavuudessa on tiettyillä tulosalueilla isoja haasteita.

Toiminta on kehittynyt useilla mittareilla positiiviseen suuntaan, mutta tätä kehitystyötä pitää jatkaa. Ongelmaksi muodostuu tähän työhön käytettävä aika. Yhä edelleen työajasta kuluu merkittävä osa ns. tuottamattomaan työhön. Tätä hukkaa vähentämällä on mahdollista vapauttaa erityisesti esihenkilöiden aikaa siihen pohdintaan, että kuinka me töitä teemme. Tämän edellytyksenä on kuitenkin systemaattisen toimintavan käyttöönotto, jossa pyritään yhdessä löytämään keskeisiä työn sujuvuutta parantavia tekijöitä. Jokainen on oman työnsä paras asiantuntija. Isoja, kokonaisia tulosalueita koskevia organisaatiouudistuksia ei ole suunnittelussa 2023 aikana. Tulosalueiden sisällä pienemmät toiminnan järjestelyt ovat mahdollisia.

Työn fyysinen ympäristö on usein hyvin haastava. Tällä hetkellä isoin haaste on hyvin huonokuntoinen varikon toimistorakennus ja onkin ensiarvoisen tärkeää päästä kehittämään näitä työskentelyolosuhteita ja käynnistämään uuden toimistorakennuksen rakentaminen 2023 aikana. Toisaalta henkistä kuormitusta aiheuttavat mm. kiire, usealta suunnalta tulevat paineet, keskeneräisten töiden suuri määrä ja monet muut tekijät. Työyhteisön hyvinvointiin tuleekin kiinnittää entistä enemmän huomiota. Tällä uskotaan olevan positiivinen vaikutus mm. vaihtuvuuteen, työssä viihtyvyyteen ja sairauspoissaoloihin.

510 Hallinto

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Jarkko Vimpari

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	2						
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-678	-739	-758	-753	-753	-771	-777
Toimintakate	-676	-739	-733	-728	-728	-746	-752

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Hallinnon tulosalue vastaa rakennetun ympäristön lautakunnan hallinnon järjestämisestä, ostolas-kujen käsittelystä, toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja johtamisesta.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Järjestämme toiminnon taloudellisesti kestäväällä tavalla pysyen talousarvion antamassa kehyksessä. Kannamme vastuun meille annetuista tehtävistä. Parannamme henkilöstön työssä viihtymistä ja jak-samista. Kehitämme omaa toimintaa asiakasystävällisemmäksi.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset pää-määrät	Sitovat tavoit-teet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tu-los/TP 2023
Elinvoimainen Raahe	Kriisinkestävyy-den kasvattami-nen	Toimialan varau-tumissuunnitel-man laatiminen	Suunnitelma on hyväksytty	
Vihreä siirtymä	Energiatehok-kuus	Energiatehok-kuussopimuk-seen liittyminen	Liittyminen ta-pahtuu 2023 ai-kana	
Osaajien Raahe	Riittävä perehdy-tys, koulutus ja ammattitaidon kehittäminen	Koulutuspäivät /hallinnon työn-tekijä	≥ 2 pv/hlö	
Hyvinvoinnin Raahe	Myönteisen työil-mapiirin kehittä-minen	Henkilöstökyse-lyn indeksien pa-rantuminen vs. 2022 kysely	HTI ≥ 3.9	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Henkilöstö vastaa hallinnon toimivasta toteutuksesta. Toimintaympäristön ja käytettävien ohjelmistojen muutokset edellyttävät ammattitaidon ylläpitämistä ja koulutusta.

Haasteet: Toimistohenkilöstön vaihtuminen eläköitymisen johdosta tulevina vuosina. Tehtävien pehdyttäminen työn jatkajalle. Tehtävien uudelleenjärjestelyt.

520 Kuntatekniikka

Vastuhenkilö: Kuntatekniikan päällikkö Paula Pihkanen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	2 634	2 088	2 103	2 244	2 244	2 244	2 244
Valmistus omaan käyttöön	328	291	291	291	291	291	291
Toimintakulut yht.	-6 541	-5 320	-5 320	-5 700	-5 700	-5 807	-5 848
Toimintakate	-3 580	-2 941	-2 926	-3 165	-3 165	-3 273	-3 313

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kuntatekniikan tulosalue vastaa liikenneväylien, yleisten alueiden ja ympäristön kunnossapidosta ja rakentamisesta.

Tulosalueen tehtävät ovat:

- liikenneväylien, puistojen ja muiden yleisten alueiden kunnossapito ja rakentaminen
- konekeskuksen ja korjaamon toiminta
- talous- ja puistometsien hoito
- jätehuollon toimintojen järjestäminen
- keskusvaraston toiminta

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Hoitaa ja ylläpitää turvallista ja viihtyisää liikenneympäristöä, puistoja sekä muita virkistysalueita.
2. Energiansäästötoimenpiteiden toteuttaminen
2. Jätehuollon toimintojen ja vastaanoton järjestäminen uuden jätelain mukaisesti.
4. Ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Lasten ja nuorten Raahe	Leikkipuistojen rakentaminen ja peruskorjaus	Vanhojen leikkipuistojen peruskorjausmäärä / vuosi	3 leikkipuistoa / vuosi	
Vihreä siirtymä	Sähkön ja diesel-polttoaineen kulutuksen vähentäminen	Vertailu vuoden 2022 kulutukseen	5 %:n säästöta-voite sähköenergiassa 5 %:n säästöta-voite dieselin kulutuksessa	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Osaajien Raahе	Henkilöstön osaaminen	Koulutuspäivien määrä/kuntatekniikan työntekijä	Koulutuspäivät 2 päivää/työntekijä	
Hyvinvoinnin Raahе	Liikenneturvallisuus toimenpiteiden toteuttaminen	Liikenneturvallisuuden parantamiseksi toteutettu ratkaisu (hidaste tai suoja-tiesareke)	5 kpl	
Yhteisöllinen toiminta	Tiedonkulun parantaminen työyhteisössä	Henkilöstön hyvinvointikyselyn perusteella saatu arvio eri yksiköiden välisestä tiedonkulusta	Arvo suurempi, kuin 2,9	
	Yhteisen toimintasuunnitelman laatiminen (vuosisuunnitelma) konserniyhtiöiden kanssa	Yhteiset tapaamiset	6 kertaa / vuosi	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tehtävät hoidetaan kuntatekniikan työntekijöiden toimesta Raahen kaupungin omistamalla konekalustolla täydennettynä yksityisten urakoitsijoiden tarjoamilla palveluilla.

Haasteet:

Viime vuosina laajentuneet kunnossapitoalueet, lisääntyneet investoinnit ja työresurssien niukkuus, aiheuttavat haasteita käytännön toiminnassa ja aikataulujen pitävyydessä. Myös sääolosuhteiden muutokset ovat lisänneet kunnossapidon tarvetta ja toiveita/vaatimuksia asukkaiden taholta. Energian merkittävä hinnannousu aiheuttaa kustannuspainetta määrärahojen riittävyydelle. Henkilöstön vaihtuvuus ja uuden osaavan henkilöstön rekrytointi on nykyisin haasteellista. Osa asuinkaduista on todella huonokuntoisia ja odottaa peruskorjausta.

530 Liikuntapalvelut

Vastuuhenkilö: Liikuntapalvelupäällikkö Toni Ojala

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	877	897	912	912	912	912	0
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-3 115	-3 617	-3 852	-3 852	-3 939	-3 984	0
Toimintakate	-2 238	-2 720	-2 939	-2 939	-3 027	-3 072	0

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset asukkaidensa liikkumiselle tarjoamalla liikuntapalveluita. Tämä toteutetaan rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa sekä jakamalla avustuksia ja tukemalla kansalais-toimintaa. Omalla toiminnallaan liikuntapalvelut lisää Raahen vetovoimaisuutta, viihtyvyyttä ja tunnettavuutta.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

- * Liikuntastrategia toimii ohjaavana asiakirjana toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa
- * Liikuntapaikkojen turvallisuuden, tasokkuuden ja saavutettavuuden parantaminen
- * Kunto- ja terveystoiminnan, erityisryhmien liikunnan ja liikuntaneuvonnan kehittäminen. Ryhmäliikuntatarjonta on monipuolista matalalla kynnyksellä.
- * Kaupungin liikuntapalveluiden, liikuntajärjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden välisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen kehittäminen kaupungin toiminnassa
- * Sähköisen asioinnin ja palveluiden kehittäminen
- * Ulkoisen ja sisäisen viestinnän, menetelmien ja toimintatapojen parantaminen
- * Raahen tunnettavuus urheilu- ja liikuntakaupunkina kasvaa (vireä seura- ja kilpailutoiminta, menestys, urheilullinen menestys koetaan yhteisenä asiana)
- * Uuden tulosalueen myötä aikaisempien toimintojen yhdistäminen, tulosalueen selkiyttäminen ja toimintatapojen tehostaminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahe	Tasapainoinen talous	Toteumaraportti	Talousarvion toimintakate alle 100 %	
		Toteumaraportti	11 krt / v	
Osaajien Raahe	Tarpeen mukainen sisäinen ja ulkoinen koulutus sekä henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen	Koulutuspäivät / hlö Tyytyväisyyskysely (asteikolla 1–5)	2 pv / hlö Henkilöstötyytyväisyysindeksi 4	
Hyvinvoinnin Raahe & Lasten ja nuorten Raahe	Laaditaan liikuntastrategia / liikumisohjelma ohjaamaan tulevien vuosien suunnittelua, tavoitteita ja painopisteitä	Valmistunut liikuntastrategia / liikumisohjelma	Toteutunut / Ei toteutunut	
	Liikuntapaikkojen käyttöasteen nostaminen. Eri-alaisten liikuntaryhmien kehittäminen. Liikunnallisten tapahtumien toteuttaminen.	Kävijämäärät & liikuntapaikkojenkäyttöaste	Kuntokeidas Vesipekka 240 000 kävijää Ohjattavien ryhmien (pl. koulu-alaisten uimaopetus) määrä keskimäärin 25 kpl / vko. Liikunnallisia tapahtumia 10 kpl /vuosi.	
Vihreä siirtymä	Kiinteistöjen ja suorituspaikkojen kunnossapito hyvällä tasolla, jossa turvallista liikkua	Energiankulutusten seuranta (sähkönkulutus)	Kuntokeidas Vesipekan sähkön kokonaiskulutus pienempi kuin v. 2022. Toteutunut / Ei toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
		Asukaskysely liikuntapaikoista (asteikolla 1-5)	Asukastyytyväisyysindeksi 3.5	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Liikuntapalvelut vaikuttavat merkittävästi kaupunkilaisten hyvinvointiin ja kaupungin vetovoimaan.

Liikuntapalveluiden kehittäminen edellyttää suunnitelmallista toimintaa, jossa huomioidaan nykyresurssit ja tulevaisuuden liikuntatarpeet. Nykyinen liikuntapaikkainfra on kohtalaisella tasolla, mutta vaatii kunnostustoimia vuosittain ja isoja investointimäärärahoja, jotta pystytään liikuntapaikkainfraa kehittämään kilpailukykyiselle tasolle.

Lähiuosina korostuu energiansäästöratkaisut eri liikuntapaikoilla ja liikuntalajien muuttuvat olosuhdevaatimukset.

Kaikki toiminnot hoidetaan tulosalueen omalla henkilökunnalla. Tarvittaessa kaupungin sisäisenä työnä ja yksityisten urakoitsijoiden tarjoamilla palveluilla.

Haasteet: Mahdolliset määrärahaleikkaukset ja energiakustannusten johtaa palveluiden ja aukioloaikojen supistamiseen, liikuntapaikkojen lakkauttamiseen sekä korjausvelan kertymiseen.

540 Tilahallinta

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Jarkko Vimpari

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	5 007	5 187	5 129	5 708	5 708	5 708	5 708
Valmistus omaan käyttöön	108	130	130	130	130	130	130
Toimintakulut yht.	-6 705	-6 799	-7 008	-7 154	-7 154	-7 280	-7 399
Toimintakate	-1 589	-1 481	-1 749	-1 317	-1 317	-1 442	-1 562

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tilahallinta vastaa Raahen kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen ja huoneistojen teknisestä kunnosta, käytön sujuvuudesta sekä kiinteistömäärän tuottavasta ja tehokkaasta käytöstä.

Tilahallinta vastaa kaupungin uudisrakentamis- ja peruskorjaushankkeiden toteuttamisesta.

Tilahallinnan tulee tarjota Raahen kaupungin palvelutuotannolle turvalliset ja tarkoituksenmukaiset toimitilat ja tilapalvelut.

Suunnittelukauden 2021 – 2023 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Teknisesti toimivat, turvalliset ja käyttäjätarpeisiin vastaavat toimitilat
2. Olemassa olevan kiinteistömäärän tehokas käyttäminen ja tarpeettomista tiloista luopuminen
3. Energiatehokkuuden huomioiminen uudisrakennus- ja saneeraushankkeissa, sekä olemassa olevan rakennuskannan ylläpidossa
4. Avoin, vuorovaikutteinen ja asiakkaan perustarpeet ymmärtävä asiakaspalvelunäkökulma

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2021

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2021
Lasten ja nuorten Raaha	Koulujen ja päiväkotien leikkikenttien kunnostaminen	Leikkikenttien kunnostaminen / vuosi	1 leikkikenttä / vuosi	
Vihreä siirtymä	Energiankulutuksen vähentäminen kouluilla ja päiväkodeilla	Vertailu vuoden 2022 toteutuneeseen kulutukseen	5 % matalampi kulutus vuonna 2023	
Osaajien Raaha	Henkilöstön koulutus ja osaaminen	Koulutuspäivien määrä / tilahallinnan työntekijä	2 koulutuspäivää / työntekijä	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2021
Yhteisöllinen toiminta	Tiedonkulun parantaminen työyhteisössä	Henkilöstön hyvinvointikyselyn perusteella saatu arvio eri yksiköiden välisestä tiedonkulusta	Hyvinvointikyselyssä saavutettu tulos korkeampi kuin vuonna 2022	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tilojen käytössä tavoitellaan mahdollisimman korkeaa käyttöastetta. Tilat pyritään saamaan oman organisaation käyttöön tai ulkoiseen vuokraukseen, purkukuntoisia rakennuksia puretaan suunnitelmallisesti.

Energian käytön tehostaminen ja seurannan kehittäminen on välttämätöntä kustannusten nousun kompensoimiseksi. Konkreettisenä toimenpiteenä ovat vuosittaiset rakennusautomaation ja talotekniikan parannukset sekä suurten rakennuksien valaisinjärjestelmien päivitykset.

Olemassa olevan rakennuskannan kunto ja korjaustarve kartoitetaan riittävän pitkälle tulevaisuuteen, jolloin saavutetaan hyvä ennustettavuus tuleville kustannuksille.

550 Ateria- ja puhtauspalvelut

Vastuuhenkilö: Palvelupäällikkö Riitta Pekkala

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	7 062	7 079	5 106	5 574	5 574	5 574	5 574
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut yht.	-7 020	-7 091	-5 361	-5 540	-5 540	-5 680	-5 740
Toimintakate	42	-12	-255	34	34	-106	-166

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Ateriapalveluiden tehtävänä on tarjota ravitsemussuositusten mukaisia maukkaita, terveellisiä ja taloudellisesti tuotettuja aterioita asiakkaillemme. Tuotamme ateriapalvelut kaupungin päiväkotien ja koulujen sekä Raahan alueen sekä koulutuskuntayhtymän asiakasryhmille. Ateriatuotanto on keskitetty kolmeen alueelliseen tuotantokeittiöön ja kahteen valmistuskeittiöön. Palvelukeittiöitä on yhteensä 21 ja jakelukeittiöitä 1.

Puhtauspalvelujen tehtävänä on turvata asiakkaidemme toimitilojen riittävä puhtaus, joka tuo työskentely-ympäristöön viihtyisyyttä ja terveyttä edistävää hygieenisyyttä. Tuotamme puhtauspalveluita kaupungin koulujen, päiväkotien, virastojen, kulttuuri - ja nuorisotoimen ym. kiinteistöjen palvelutarpeisiin.

Siivottavaa pinta-alaa on n 87 400 m² joista ostopalveluna hankittava osuus on n. 5240 m². Kaikessa ateria- ja puhtauspalvelutoiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelun näkökulma.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Asiakaslähtöisesti toimiva laadukas ja kustannustehokas ateria- ja puhtauspalvelun yksikkö
2. Sujuva yhteistyö eri sidosryhmien kanssa palveluasiakkaan hyvinvoinnin edistämiseksi
3. Henkilöstön hyvinvoinnin ja ammatillisen osaamisen vahvistaminen
4. Vastuullinen ateria- ja puhtauspalvelun toiminnan ja toimitilojen tulevaisuuden suunnittelu

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Toimivat hyvinvointia edistävät ateria- ja puhtauspalvelut	Toimivat ja tarkoituksen mukaiset palveluprosessit	Palvelukuvaukset ja -sopimukset ajan tasalla	On tehty	
	Sujuva yhteistyö eri sidosryhmien kanssa	Asiakasedustajien yhteistyötaapaamiset	2 krt/ vuosi	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
		Asiakastyytyväisyyskyselyt	1-3 vuoden välein eri asiakasryhmille, on tehty.	
Laadukkaat ateria- ja puhtauspalvelut	Palvelunkuvauksien toiminnalliset ja tekniset laatumääritykset on tehty	Toimipisteiden palveluiden laadun seuranta säännöllistä ja dokumentoitua	Yhtenäiset laatu-tavoitteet saavutettu	
Kustannustehokkaat ateria- ja puhtauspalvelut	Tasapainoinen talous, jossa resurssiviisaus henkilössä ja tuotannon muissa kustannuksissa	Henkilöstömäärä/asiakkaat tai/siivottavat henkilöt €/suorite, €/m2	Asetetut tehokkuustavoitteet saavutettu	
Ammatillisesti osaava ja työtehtäviin sitoutunut hyvinvoiva henkilöstö	Koko henkilöstön osallistaminen kehittämiseen, koulutukseen ja hyvinvointia tukevaan toimintaan	Kehityskeskustelut	1 krt / vuosi	
		Yhteistoiminta työyhteisöhuoltamolla	Tiimikohtaiset huoltamotapaamiset 2 krt/ vuosi	
		Koulutukseen osallistuminen	Koulutus-päivä/henkilö	
Vastuullinen kehityssuunnittelu palvelutoiminnoissa	Ennakoivat selvitykset ja suunnitelmat toimintojen ja toimitilojen tarpeista	Keittiöverkkoselvitys osana kouluverkko-suunnitelmaa	On tehty	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Ateria- ja puhtauspalveluiden palvelutuotannon onnistumisen edellytyksenä ovat toimivat työvälineet ja työtilat, jotka mahdollistavat toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaiset palveluprosessit. Palvelua tuotetaan suositusten mukaisesti ja sen tärkein resurssi on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä yhteistyö henkilöstön, asiakkaiden ja eri sidosryhmien kanssa.

Palvelutoiminnan kehittäminen on jatkuvaa, jota edistetään työyhteisöjen voimin erityisesti johtamisen menetelmiä vahvistaen. Lisäksi otetaan suunnitelmallisesti käyttöön uusia sähköisiä välineitä ja luodaan palvelutuotannolle mittareita asiakastytyvyyteen, ja laadunvalvontaan ja kustannus-seurantaan.

Jatketaan koulutusyhteistyötä alan oppilaitosten kanssa oman ja tulevan henkilöstön osaamisen turvaamiseksi. Tehdään vastuullisesti yhteistyötä työllisyshoidon ja muiden sektoreiden kanssa mielekkäiden työtehtävien ja urapolkujen tarjoamiseksi.

560 Maankäyttö ja mittaus

Vastuuhenkilö: Kaupungeingeodeetti Mikko Moilanen

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	2 354	2 327	2 327	2 447	2 447	2 447	2 447
Valmistus omaan käyttöön	18	10	10	10	10	10	10
Toimintakulut yht.	-894	-1 077	-1 129	-1 113	-1 113	-1 142	-1 152
Toimintakate	1 479	1 260	1 208	1 344	1 344	1 315	1 305

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Maankäyttö ja mittaus vastaa kaupungin maapolitiikasta ja maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistönmuodostuspalveluista ja kiinteistörekisterinpidosta asemakaava-alueella, kartta- ja paikkatietopalveluista ja niiden ylläpidosta, mittaus- ja kartoitustehtävistä sekä rakennuslupien ja -valvonnan mittauspalveluista Raahessa ja Siikajoella. Lisäksi ylläpidetään osin Siikajoen paikkatietoaineistoa.

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Monipuolisen ja riittävän teollisuus- sekä asuntotonttitarjonnan turvaaminen
2. Kaupungille tarpeettoman kiinteistöomaisuuden myynti
3. Paikkatieto- ja mittauspalvelujen tuottaminen asiakaslähtöisesti
4. Rakennusvalvontamittausten nopea suorittaminen
5. Henkilöstöstrategia ja osaaminen: koulutus ja ammattitaidon ylläpito, työhyvinvoinnin vaaliminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2022

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2022
Monipuolinen ja riittävä tonttitarjonta	Asuin-, teollisuus- ja palvelutuotannon tontteja on saatavilla kysyntää vastaavasti	Luovutettavat tontit: - yritystontit - omakotitontit	> 1 kpl / vuosi > 12 kpl / vuosi	
Kaupungin omaisuuden myynti	Kaupungille tarpeettoman kiinteistöomaisuuden vähentäminen	Kpl / vuosi	1 kohde / vuosi	
Paikkatieto- ja mittauspalvelujen tuottaminen	Paikkatieto- ja mittauspalvelut kysyntää vastaavasti	Mittaussuoritteita (työtilauksia) kpl / vuosi	150 kpl / vuosi	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2022
Rakennusvalvontamittausten nopea suorittaminen	Rakennus merkitty maastoon kolmen työpäivän kuluessa tilauksesta	Työtilauslomakkeen tiedot (lomakkeeseen merkitty tilauspäivä/merkitsemispäivä)	Rakennuspaikka merkitty 3 työpäivän kuluessa tilauksesta	
Henkilöstön hyvinvointi, koulutautuminen ja ammattitaidon ylläpito	Henkilöstön koulutusmahdollisuudet	Koulutuspäiviä, vähintään 3 pvä/henkilö	Vähintään 3 pvä/henkilö	
	Porukkapalaverit	Yhteiset tapaamiset 6 krt / v	6 krt / v	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kaupungin kehittyminen edellyttää maankäytön suunnittelua ja varautumista tuleviin tarpeisiin. Toiminta on maapolitiikan, kantakartan ylläpidon, kiinteistönmuodostustehtävien ja kiinteistörekisterinpidon osalta lakisääteistä ja jatkuvaa.

Kaupunkistrategian mukaan kaupungissa tulee olla riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta asuin-, teollisuus- ja palvelutuotannon tarpeisiin. Maankäyttö ja kaavoitus mahdollistavat kaupungin eri toimintojen tarvitsemat maankäyttöratkaisut, esimerkiksi maankäyttösopimukset.

Kaupungille tarpeettoman omaisuuden myyntiä jatketaan. Tarpeetonta omaisuutta myymällä vähennetään kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitokustannuksia.

Asiakaslähtöisillä paikkatieto- ja mittauspalveluilla ylläpidetään ajantasaista ja luotettavaa karttatietokantaa sekä tuetaan rakennushankkeiden sujuvaa toteuttamista. Lisäksi suoritetaan ja tarjotaan muita maankäytön palveluja kuten paikkatietoanalyysijä, joilla edistetään tiedolla johtamista. Tuotettua paikkatietoa jaetaan mahdollisimman kattavasti kuntalaisten käyttöön.

Rakennusvalvontamittausten nopea suorittaminen lisää asiakastyytyväisyyttä. Rakennusvalvontamittaukset myös Siikajoella edistää seudullista yhteistyötä.

Ammattitaidon ylläpitäminen ja uuden oppiminen alati kehittyvässä mittausteknologiassa ja lainsäädännössä edellyttävät jatkuvaa koulutautumista. Maankäyttö- ja rakennuslain sekä kiinteistönmuodostamislain ja muun työssä sovellettavan lainsäädännön muutokset edellyttävät sääntelyn ajantasaista tuntemusta ja asioihin perehtymistä.

580 Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuuhenkilö: Johtava ympäristötarkastaja Aino Alatalo

1 000 €	TP 2021	TA 2022	Raami 2023	Ltk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset ja sisäiset yht.							
Toimintatuotot yht.	434	476	511	511	511	511	511
Valmistus omaan käyttöön	6						
Toimintakulut yht.	-633	-877	-915	-924	-924	-946	-956
Toimintakate	-193	-401	-404	-412	-412	-435	-444

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Rakennusvalvonnan tehtävinä Raahessa ja Siikajoella on:

- maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat ja niihin liittyvät viranomaiskatselmukset
- rakennetun ympäristön hoitoon liittyvä valvonta
- tietojen välittäminen Digi- ja väestötietovirastolle

Ympäristövalvonnan tehtävinä Raahessa ja Siikajoella on:

- ympäristönsuojelu- ja maa-ainelainsäädännön mukaiset lupa ja valvonta-asiat sekä usean erityislain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat
- osallistuminen kunnan/kaupungin organisaatiossa yhteistyöhön ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa
- huolehtia kunnan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, koulutuksesta sekä valistuksesta
- ympäristön tilan seuraaminen

Suunnittelukauden 2023 – 2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Hyvinvoinnin Raahе: Turvataan asukkaille turvallinen, terveellinen ja viihtyisä elinympäristö.

Yhteisöllinen toiminta: Tehokas asiakaspalvelu ja oman toiminnan kehittäminen.

Osaajien Raahе: Organisaation ammattitaitoa kehitetään, ylläpidetään ja työhyvinvoinnista huolehditaan.

Elinvoimainen Raahе: Ympäristötietouden lisääminen.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Hyvinvoinnin Raahе: Turvallinen ja kestävä elinympäristö	Ympäristökatselmuksen pitäminen määritellyllä alueella vuosittain	Katselmuksien määrä vuodessa	1 katselmus	
Yhteisöllinen toiminta: Oman toiminnan kehittäminen	Parannetaan ohjeistusta nettisivuilla. Rakennusvalvonnan prosessikuvaukset esille nettiin.	Nettisivujen päivitys. Lisätyt uudet ohjeet tai päivitykset kpl / vuodessa	5 kpl päivityksiä, joilla parannetaan asiakkaille tiedon löytymistä.	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yhteisöllinen toiminta: Parannetaan sähköistä palvelua asiakkaille	Luvat- ja valvontapalvelun käyttöönotto	Onko palvelu otettu käyttöön vai ei	Palvelu käytössä	
Osaajien Raahe: Henkilöstön ammattitaidon kehittäminen	Henkilöstö osallistuu koulutuksiin	koulutuspäiviä / henkilö	Vähintään 3 pvä / henkilö	
Elinvoimainen Raahe: Ympäristötietouden lisääminen	Tiedotetaan ajankohtaisista asioista kaupungin nettisivuilla	tiedotteiden määrä vuodessa	Vähintään 5 kpl tiedotteita	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Asukkaille terveellinen, viihtyisä ja turvallinen asuinympäristö lisää viihtyvyyttä ja tyytyväisyyttä. Ympäristötietouden lisääminen parantaa elinympäristön viihtyisyyttä sekä tukee ympäristön paremman tilan edistämistä.

Oikeanlainen ohjeistus nettisivuilla helpottaa lupien sujuvaa käsittelyä. Lupien sujuva käsittely lisää asiakastyytyväisyyttä sekä edesauttaa kaupunkistrategian mukaista yrittäjäystävällisyyteen panostamista.

Haasteet:

Tulojen pitäminen tavoitteissa, koska lupien määrää ei voi ennakoida.

Hetkellinen lupahakemusten ruuhka voi hidastaa lupien käsittelyä välillä.

Ammattitaidon ylläpitäminen, koska lainsäädännössä tapahtuu jatkuvasti muutoksia, joita täytyy seurata.

INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2023-2025

Kp	Hanke	Hanke/hankevastaava	(1.000 €)	Kust. arvio	TA 2022 + muutokset	LTK:n es. TA 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Kiinteä omaisuus:											
kp 8050	Kiinteä omaisuus / rakenn.ymp.ltk. (netto)				-50	0	0	0	0	0	0
9711	Menot: maanhankinta/kiinteistö/rakenn.ymp.ltk.			U	-350	-300	-300	-300	-300	-300	-300
9710	Tulot: maan/kiinteistöjen myynti				300	300	300	300	300	300	300
kp 8050	Maaperäselvitykset ja kunnostustoimenp. / rakenn.ymp.ltk.			U	-70	-120	-120	-100	-70	-70	-70
019/4020	Maaperäselvitykset ja tonttien kunnostustoimenpiteet				-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70
	Varin paineviemärin siirto pois tonteilta					-25	-25				
4026	Tokolan teollisuusalueen tonttien täyttämisen					-25	-25	-30			
Kiinteä omaisuus yhteensä:					Menot	-420	-420	-400	-370	-370	-370
					Tulot	300	300	300	300	300	300
					Netto	-120	-120	-100	-70	-70	-70
Irtain omaisuus:											
kp 8010	Osakkeet ja osuudet				-94						
xxxx	Raahen Liikuntahalli Oyn osakkeet				-94						
kp 8016	ICT-menot, keskitetyt / kaupunginhallitus			U/P	-1 020	-200	-195	-290	-280	-175	-175
306	Verkko			U/P	-150	-10					
307	Teleoperaattoripalvelut			U	-10	-10					
309	Sähköiset palvelut			U	-520	-105	-100	-100	-100	-100	-100
328	Keskushallinnon toimialajärjestelmät			U	-85	-35	-50	-50	-130	-120	-15
329	Kehittämiskeskuksen toimialajärjestelmät			U	-85	-20	-10	-10	-25	-10	-10
330	Sivistyspalvelujen toimialajärjestelmät			U	-85	-10	-10	-10	-25	-10	-10
331	Teknisen keskuksen toimialajärjestelmät			U	-85	-10	-10	-10	-10	-10	-25
332	Tietoturva			U	-70	-30	-15	-15	-15	-15	-15
kp 8016	Keskushallinnon irtaimisto / kaupunginhallitus			U	-75	-15	-15	-15	-15	-15	-15
1800	Keskustan kameravalvonta					-15	-15	-15	-15	-15	-15
	Siirrettävä LED-taulu				-50			-50			
kp 8033	Tulevaisuuslautakunnan irtaimisto / tulevaisuusltk.				-240	-296	-124	-124			
7971	Kirjasto: laitteet, koneet, kalustus					-50					
7825	Saloisten liikuntasalin irtaimisto				-140	-140					
	OKM:n avustuspäätös 29.2.2020, 550 t€, josta irtaimiston osuus 40 t€				40	40					
7827	Vhannin liikuntasalin irtaimisto, ei avustusehtoa, tämä brutto				-140	-146	-124	-124			
	Haettua liikuntapaikka-avustusta ei myönnetty OKM/8/628/2021, 29.4.2021				40						
kp 8050	Ateria- ja puhtauspalvelujen irtaimisto / rakenn.ymp.ltk.			P	-310	-105	-55	-55	-55		
7614	Astiahuollon laitehankinnat			P	-85	-85					
7615	Ateriatuotannon laitehankinnat			P	-185	-20	-55	-55	-55		
	Auton hankinta			U	-40						
kp 8050	Kuntatekniikan irtaimisto / rakenn.ymp.ltk. (netto)			U	-1 510	-323	-260	-245	-305	-188	
6223	Pienkaluston lisääminen/uusiminen ympäristön hoito				-105	-35					
xxx	Konekaluston uusiminen : pyöräkuormaaja auravarustuksella				-150	-150					
xxx	Konekaluston uusiminen : traktori auravarustuksella				-130	-130					
6222	Konekaluston uusiminen : kuorma-auto koukku- ja auravarustuksella				-480	-240	-240	-240			
6224	2 pakettiauton vaihto uudempaan(tilahallinta ja ympäristöpuoli)				-105	-40					
6225	3D päivitys pyöräkoneeseen				-30	-30	-30				
xxx	Traktorin niittokone				-15	-15	-15				
xxx	Kuorma-auton hiekoitin							-30			
6228	Kuorma-auton aura				-65	-13				-13	
5690	Harja-auton hankinta				-200					-200	
5850	Tiehöylä				-365				-365		
	Hyötys vanhoista vaihtokoneista				135	45	25	25	25	60	25
kp 8050	Ilmanlaadun mittauslaitteisto / rakenn.ymp.ltk.			U	-50	-15	-10	-10	-10	-10	-10
6280	Mittalaitteiden uusiminen				-50	-15	-10	-10	-10	-10	-10
kp 8050	Maankäyttö ja mittaus, irtaimisto / rakenn.ymp.ltk			P	-170	-40	-45	-45	-45	-45	
5521	Ajoneuvojen vaihto				-80	-40		-45			
6280	Mittauskaluston vaihto				-90		-45	-45	-45		
kp 8050	Liikuntapalvelut, irtaimisto / rakenn.ymp.ltk						-20	-20			
xxx	Ajoneuvon hankinta				-20	-20	-20				
Irtain omaisuus yhteensä:					Menot	-1 173	-749	-735	-725	-413	-190
					Tulot	85	25	25	60	25	0
					Netto	-1 088	-724	-710	-665	-388	-190

Kp	Hanke	Hanke/hankestaava	(1.000 €)	Kust. arvio	TA 2022 + muutokset	LTK:n es. TA 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tilahlallinta:											
kp 8033		Tapahtumatalo Raahе / Raahasali / tulev.ltk es. (netto)	P	-865	-50	-425	-425	-390			
6055		- Raahasalin peruskorjaus (suunnittelu ja toteutus, koko tapahtumatalo)		-1 015	-50	-500	-500	-465			
		Toteutuksella avustusehto: Opetus- ja kulttuuriministeriö		150		75	75	75			
kp 8050		Päiväkotien peruskorjaus / rakenn.ymp.ltk.		-1 661		0	0	-30	-670	-961	
		Satulehdon päiväkodin laajennus (TULAn esityksen mukaan) / Tarkastellaan päiväkotiverkkosuunn. yhteydessä	U/P	-1 661		0	0	-30	-670	-961	
		Saloisten monitoimitalo, netto / rakenn.ymp.ltk	U	-9 720	-328	-350	-350				
		- Hankesuunnittelu liikuntatilat 2020		-50							
		- Monitoimitalon toteutus 2019 - 2020		-8 130							
7822		- Liikuntasalin toteutus 2020-2021 (kalustus kp 8033, 140 t€)		-1 700	-430						
		(jaksotuksen muutos: ta 2021 1,6 m€ määrärahaasta 430 t€ siirtyy vuodelle 2022)									
		- OKM:n avustus päätös 29.9.2020 550 t€, josta rakentamiseen 510 t€		510	102						
		- Monitoimitalon kalusto ja irtaimisto 800 t€ (KP 8033) TULA:n esitys									
		- Monitoimitalon ja liikuntasalin väestönsuojan suunnittelu ja toteutus		-350		-350	-350				
		Vihannin monitoimitalo, brutto / rakenn.ymp.ltk	U	-10 520	-2 210	-500	-500				
		- Monitoimitalon toteutus 2019 - 2020 (kv 219.2020 § 61 lisämr 1.170.845 €)		-7 320							
		Jaksotus muuttuu: vuodelle 2019 3,5 milj. ja vuodelle 2020 3,82 milj.									
		- Liikuntasalin hankesuunnittelu+ rak. suunnittelu 2020		-50							
7826		- Liikuntasalin rakentaminen v. 2021-2023 (kalustus kp 8033, 140 t€)		-3 150	-2 210	-500	-500				
		jaksotuksen muutos: ta 2022 2,21 m€ määrärahaasta 0,5 m€ siirtyy vuodelle 2023									
		-Haettua liikuntapaikka-avustusta ei myönnetty OKM/8/628/2021, 29.4.2021									
		-Monitoimitalon kalusto ja irtaimisto 500 t€ (KP 8033) TULA:n esitys									
		Keskustan alueen koulutilojen vaihtoehtotarjastelut / tula ja rakenn.ymp.		-6 200		0	0				
		- Tarkastellaan kouluverkko suunnitelman yhteydessä									
xxxx		Muut mahdolliset peruskorjaushankkeet / rakenn.ymp.ltk (netto)		-1 750	-50	0	0	-200	-750	-750	
		Kampusalueen rakennukset	P	-1 750	-50			-200	-750	-750	
6410		Varikon tilaratkaisut. Vaihtoehtotarjastelut	U	-2 200	-550	-800	-800	-1 400			
		Suunnittelu ja toteutus		-2 200	-550	-800	-800	-1 400			
		Edellyttää lisäselvityksiä ja maankäytöllisiä ratkaisuja									
		jaksotuksen muutos: ta 2022 550.000 € määrärahaasta 500.000 € siirtyy vuodelle 2023									
7829		Kisakäyttöön sopiva monitoimihalli Koivuluodon alueelle (netto)	U	-7 950	-100	-750	-750	-3 625	-3 375		
		- Yleissuunnittelu v. 2022, rakennesuunnittelu v. 2023		-200	-100	-250	-250				
		- 2023 pohjatyt ja työmaaliikenne, rakentaminen 2024-2025		-8 500		-500	-500	-4 000	-3 750		
		-Toteuttamisella avustusehto (liikuntapaikka-avustus max 750.000 €)		750				375	375		
6315		Vihannin paloaseman remontti / rakenn.ymp.ltk	P	-230	-200	0	0	-200			
		Suunnittelu 2021, toteutus 2022 (HVA:n palvelutasopäätös)		-230	-200			-200			
		jaksotuksen muutos: ta 2022 200.000 € määräraha siirtyy vuodelle 2023									
7930		Hansatalon remontti / rakenn.ymp.ltk	P	-400	-100	-100	-100	-100			
		100 t€ vuosittain 2021 - 2024		-400	-100	-100	-100	-100			
xxxx		Vanhan Raahen peruskorjaukset / rakenn.ymp.ltk	P	-500	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100
		Toteutus tilahlallinnan työohjelman mukaan		-500	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100
xxxx		Harakkamäen koulun vesikattoremontti / rakenn.ymp.ltk	P	-350	-30	0	0	-320			
		Suunnittelu ja toteutus		-350	-30			-320			
		jaksotuksen muutos: ta 2022 350.000 € määrärahaasta 320.000 € siirtyy vuodelle 2024									
xxxx		Harakkamäen koulun käyttövesiremontti / rakenn.ymp.ltk	P	-225		-225	-225				
		Suunnittelu ja toteutus		-225		-225	-225				
xxxx		Merikadun lukion peruskorjaukset / rakenn.ymp.ltk	P	-330	-230	0	0		-100		
		Valaisinjärjestelmän uusiminen (suunnittelu ja toteutus)		-230	-230				-100		
		Julkisivun kunnostustyöt		-100					-100		
xxxx		Valaisinjärjestelmä- ja energiansäästöratkaisut / rakenn.ymp.ltk	P	-600		0	0	-150	-150	-150	-150
		150 t€ vuosittain 2025 - 2026		-600				-150	-150	-150	-150
xxxx		Koulujen ja päiväkotien leikkivälineiden uusiminen	P	-125		-25	-25	-25	-25	-25	-25
		Suunnittelu ja toteutus		-125		-25	-25	-25	-25	-25	-25
xxxx		Koulun ja liikuntasalin suunnittelu Pattasten alueelle	U	-100		-100	-100				
		Yleissuunnittelu 2023. Tarkempi suunnittelu vasta, kun kouluverkko päätöks		-100		-100	-100				
xxxx		Raatihuoneen pihatyt	P	-150		0	0		-150		
		Suunnittelu ja toteutus		-150					-150		
xxxx		Pikkulahden huoltorakennuksen korjaustyöt / rakenn.ymp.ltk	P	-15	-15	0	0				
		Suunnittelu ja toteutus		-15	-15						
xxxx		Pakkahuoneen museon valaisimien uusiminen/ rakenn.ymp.ltk	P	-55	-55	0	0				
		Toteutus valaistussuunnitelman mukaisesti		-55	-55						
Tilahlallinta yhteensä:				Menot	-4 120	-3 450	-3 450	-6 990	-5 695	-1 986	-275
				Tulot	102	75	75	450	375		
				Netto	-4 018	-3 375	-3 375	-6 540	-5 320	-1 986	-275

Kp			TA 2022 + muutoks et	LTK:n es. TA 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	
Hanke	Hanke/hankestaava	(1.000 €)	Kust. arvio							
Liikuntapalvelut:										
kp 8050	Liikuntapalvelut / rakennetun ymp. ltk		-4 965	-660	-775	-775	-1 310	-270	-1 225	-245
8238	Jäähallin kylmäkoneen putkiston uusiminen		P	-120	-120					
xxxx	Jalkapallomaalin hankinta		U	-20	-20					
	Raahen keskustan ja Raahe-Vihanti-Pyhäjoki suuntien kelkka- ja									
xxxx	monitoimireitti (suunnittelu 2025, rakentaminen 2026-2027)		U/P	-70	-10			-10	-25	-25
xxxx	HuuhTELUVESIESEN KÄSITTELY-YKSIKÖ (VESIPEKKA)		U	-80	-80					
	Lasisseinän rakentaminen monitoimiallas- ja									
xxxx	kuntouintiallasosastojen välille (Vesipekka)		U	-50	-50					
4163	Pattasten urheilukentän pysäköintialue		U	-150	-100	-50	-50			
xxxx	Koivuluodon urheilukentän varasto ja seiväshyppyrautat		P	-280	-250	-30	-30			
4652	Jääurheilukenttien peruskorjaus		P	-85	-10	-15	-15	-15	-15	-15
8254	Sauvonmäen ulkoilureittitoimitus		P	-100	-10	-30	-30	-30	-30	
xxxx	Vitajärven ulkoilureittitoimitus		P	-50	-10	-10	-10	-30		
4647	Ollinkalliontien kuntosadan aikukulun uusiminen		U	-330	-330	-330				
xxxx	Lähiliikuntapaikkojen rakentaminen		U	-260			-130		-130	
	Avustus 35 000 €			35			35		35	
xxxx	Ulkokuntosali		U	-180	-80	-80			-100	
xxxx	Ulkokoulureitit ja hiihtolatuojen peruskorjaus ja rakentaminen		P	-500	-20	-20	-70	-70	-70	-70
xxxx	Aurinkosähköjärjestelmä (Vesipekka)		U	-60	-60	-60				
xxxx	Aurinkosähköjärjestelmä (Jäähalli)		U	-60			-60			
xxxx	Koivuluodon tenniskenttien peruskorjaus (2kpl)		U/P	-55			-55			
4646	Kuntoratojen ja jääalueiden valaisujärjestelmien uusiminen		P	-400	-50	-50	-50	-50	-50	-50
4159	Koivuluodon urheilukentän peruskorjaus		P	-850	-30	-30	-820			
8210	Raahen hiihtomajan maalaus, kulunvalvonta ja pihan kunnostustyöt		P	-30	-10	-10				
xxxx	Maastopyöräilyn pumprackrata		U	-25			-25			
8255	Uimarantojen peruskorjaus		P	-200	-25	-25		-25		-25
xxxx	Keilahallin pistelaskujärjestelmän laitteiston ja ohjelmiston uusiminen		P	-20	-20	-20				
xxxx	Kiertovesipumppujen uusiminen		P	-15	-15	-15				
xxxx	Padelkentän rakentaminen		U	-50				-50		
xxxx	Honganpalo-Tarpio ulkoilureittitoimitus		U	-60			-10	-10	-10	-30
xxxx	Haapajärven rengasreitit ulkoilureittitoimitus		U	-60			-10	-10	-10	-30
xxxx	Täysmittaisen teknomurikentän rakentaminen		U	-700					-700	
xxxx	Minigolfradan rakentaminen		U	-40			-40			
xxxx	Monitoimiallasosaston ikkunoiden uusiminen (Vesipekka)		P	-100					-100	
xxxx	Esteetön uimaranta			-50					-50	
xxxx	Jalkapallohalli Koivuluodon alueelle (netto)		U	-3 250	0	0	0	0	-60	-60
	- Yleissuunnittelu v. 2026, rakennesuunnittelu v. 2027 60k€ + 60k€		U							
	- Hankkeen toteuttaminen vuonna 2028 3.9ME			-4 000					-60	-60
	-Toteuttamisella avustusehto (liikuntapaikka-avustus max 750.000 €)			750						
xxxx	Harjoitusjäähallin rakentaminen (netto)		U	-3 250	0	0	0	-120	-3 130	0
	- Yleissuunnittelu v. 2024, rakennesuunnittelu v. 2025		U					-120		
	- Hankkeen toteuttaminen vuonna 2026			-4 000					-3 880	
	-Toteuttamisella avustusehto (liikuntapaikka-avustus max 750.000 €)			750					750	
Liikuntapalvelut yhteensä			Menot	-660	-775	-775	-1 345	-390	-5 200	-305
			Tulot	0			35		785	0
			Netto	-660	-775	-775	-1 310	-390	-4 415	-305
INVESTOINNIT YHTEENSÄ:			Menot	-9 083	-8 740	-8 740	-12 546	-10 390	-11 249	-3 730
			Tulot	505	813	813	878	785	1 135	300
			Netto	-8 578	-7 927	-7 927	-11 668	-9 605	-10 114	-3 430

YHTEENVETO VUODEN 2023 MÄÄRÄRAHOISTA JA TULOAR- VIOISTA

Sitovuus: N = netto, B = brutto	Sitovuus N/B	Määrärahat 1 000 €	Tuloarviot 1 000 €
Käyttötalousosa			
10 Keskusvaalilautakunta	N	-72	
12 Tarkastuslautakunta	N	-76	
14 Kaupunginvaltuusto	N	-200	
16 Kaupunginhallitus	N	-7 824	
20 Kehittämislautakunta	N	-5 838	
30 Tulevaisuuslautakunta	N	-42 259	
50 Rakennetun ympäristön lautakunta	N	-14 805	
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	B		57 285
Valtionosuudet	B		24 726
Rahoitustuotot ja -kulut	N		1 455
Investointiosa			
8050 Maanhankinta/Kiinteistöt	N	0	
8050 Maaperäselvitykset ja kunnostustoimenpiteet	N	-120	
8016 ICT-menot, keskitetyt	N	-195	
8016 Keskushallinnon irtaimisto	N	-15	
8033 Tulevaisuuslautakunnan irtaimisto	N	-124	
8050 Ateria- ja puhtauspalvelujen irtaimisto	N	-55	
8050 Kuntatekniikan irtaimisto	N	-260	
8050 Ilmanlaadun mittauslaitteisto	N	-10	
8050 Maankäyttö ja mittaus irtaimisto	N	-45	
8050 Liikuntapalvelut irtaimisto	N	-20	
8033 Tapahtumatalo Raahen / Raahesali	N	-425	
8050 Saloisten monitoimitalon liikuntatilat	N	-350	
8050 Vihannin monitoimitalo liikuntatilat	B	-500	
8050 Varikon tilaratkaisut. Vaihtoehtotarkastelut	N	-800	
8050 Kisakäyttöön sopiva liikuntahalli Koivuluodon alueelle	N	-750	
8050 Hansatalon remontti	N	-100	
8050 Vanhan Raahen peruskorjaukset	N	-100	
8050 Harakkamäen koulun vesikattoremontti	N	-225	
8050 Koulujen ja päiväkotien leikkivälineiden uusiminen	N	-25	
8050 Koulun ja liikuntasalin suunnittelu Pattasten alueelle	N	-100	
8050 Valtatie 8 -järjestelyt	N	-300	
8050 Muut katutyöt	N	-1 345	
8050 Kevyenliikenteen väylien rakentaminen ja peruskorjaus	N	-400	
8050 Puistot ja muut yleiset alueet	N	-270	
8050 Venelaiturit ja väylät	N	-30	
8050 Muu julkinen käyttöomaisuus	N	-335	
8050 Ympäristöhankkeet	N	-100	
8050 Luontoympäristön parantaminen	N	-123	

8050	Liikekeskustan katujen peruskorjaus	N	-30	
8050	Liikuntapalvelut	N	-775	
Rahoitusosa				
	Antolainauksen muutokset	N		672
	Lainakannan muutokset	N	-6 657	
	Muut maksuvalmiuden muutokset			1 500
Vaikutus maksuvalmiuteen			20	
Talousarvion loppusumma (1 000 €)			-85 638	85 638

KONSERNIYHTEISÖJEN TAVOITTEET VUONNA 2023

Raahen Energia Oy

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön yhteiset toiminnalliset tavoitteet;

- Ohjauskaapeli- ja kuituverkon kehittäminen
- Osaamisen kehittäminen

Kaukolämpö;

- Lämmönjakelun toimitusvarmuuden kehittäminen
- Kaukolämpöverkon rakentaminen uusille kaava-alueille
- Runkolinjojen vahvistus
- Kaukolämmön lämmönsiirtokapasiteetin kasvattaminen
- Tulevaisuuden lämmöntuotannon esisuunnittelu

Sähkö;

- Sähkön toimitusvarmuuden kehittäminen
- Muuntoasemien uusinnan jatkaminen
- Keskijännitekaapeleiden ennakoiva kuntokartoitus ja vanhimpien keskijännitekaapeleiden uusinta
- Kummatin sähköaseman ja 110 kV suurjännitekaapelin käyttöönotto
- 20 kV sähköverkon rakentamisen jatkaminen
- Häiriökarttasovelluksen hankinta

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,4 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö sitoutuu maksamaan 336 375 euron osingon omistajalleen.
- Yhtiön ja kaupungin välisen yhteistyön tiivistäminen sekä yhteisen toimintasuunnitelman laatiminen.
- Yhtiö huolehtii sähkön ja kaukolämmön toimitusvarmuudesta.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
15 800 000 €	580 000 €	464 000 €	50 %	01.01.2023 12 422 000 € 31.12.2023 11 001 000 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Toiminnalliset tavoitteet

- Henkilöstön työkyvyn ja jaksamisen tukeminen
- Tavaraliikenteen kasvutavoite 2 % kolmen vuoden keskiarvosta (strategiassa 1-3%/v)
- Liikevaihdon kasvutavoite noin 3 % kolmen vuoden keskiarvosta
- Kiertotaloushankkeiden edistäminen Raahen alueelle
- Edistetään aluksen päästöttömän satamakäynnin toteuttamisen toimenpiteitä
- Edistetään bio- ja uusiutuvan energian jakelua satamassa asioiville kulkuvälineille
- Satama tarjoaa huippuunsa viritetyt palvelut terästeollisuuden logistiikkaan
- Satama on alueen johtava projektilastisatama
- Digitaalisuuden eteenpäin vieminen
- myönteinen tukipäätös EU:n CEF2-hankehakemukseen
- Edistetään EU:n valintaa Raahen satamasta TEN-T ydinverkon satamaksi
- Sataman hankesalkun toteuttamisen edistäminen omistajan tuella

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,4 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö sitoutuu maksamaan 52 400 euron osingon omistajalleen.
- Yhtiö myötävaikuttaa aktiivisesti toimintaympäristön teolliseen kehittämiseen.
- Yhtiö edistää sataman hankesalkun toteuttamista yhdessä omistajansa kanssa.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
6 700 000 €	-170 000 €	-150 000 €	16 %	01.01.2023 31 300 000 € 31.12.2023 30 600 000 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Toiminnalliset tavoitteet

Raahen Vesi Oy toimittaa asiakkailleen riittävästi hyvälaatuista pohjavettä, huolehtii jätevesien viemäröinnistä ja puhdistamisesta toiminta-alueellaan sekä hulevesien johtamisesta hulevesiviemärialueellaan siten, että palvelujen hinta on kohtuullinen, laatu viranomais määräysten mukainen ja toiminta ympäristöä säästävää.

Merkittävä liikevaihdon kasvu perustuu asiakkailta perittävien maksujen korottamiseen. Vesihuoltomaksujen korotustarpeet tulevat yhtiön ulkopuolelta.

Vesihuoltoverkoston saneerausta tulisi tehdä riittävästi vuosittain. Vuosittainen veden vuotovesimäärä vesijohtoverkostossa on 320 000 m³ – 450 000 m³. Jätevesiviemäriverkoston vuotovesimäärä on 450 000 m³ – 850 000 m³ riippuen sadannan määrästä, eli jätevedenpuhdistamolle tulee ylimääräistä vettä. Jätevesiviemäriverkosto ja jätevedenpumppaamot kaipaavat saneerausta ja hulevesiviemäriverkoston laajentamisella saadaan sadevesiä pois jätevesiviemäriverkostosta. Pattijoen vesitornin ja vedenkäsittelylaitosten saneeraukset ovat merkittävimpiä yksittäisiä laitoksiin tehtäviä tulevaisuuden investointeja. Vesihuoltoverkoston ja laitosten saneerauksen määrä ei ole riittävä turvaamaan tulevaisuudessa vesihuoltopalvelujen häiriötöntä toimintaa.

- Saneeraus- ja uusinvestoinnit 1,5 milj. euroa.
- Lainoja lyhennetään 571 000 euroa.

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,4 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö sitoutuu maksamaan omistajalleen 354 300 euron osingon.
- Yhtiön ja kaupungin välisen yhteistyön tiivistäminen sekä yhteisen toimintasuunnitelman laatiminen.
- Yhtiö huolehtii vedenjakelun toimitusvarmuudesta.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
4,9 M€	292 320 €	233 860 €	26 %	01.01.2023 9 914 000 € 31.12.2023 9 343 000 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Toiminnalliset tavoitteet

- Käyttöasteen parantaminen
- Vuokrauskäyttöön kannattamattomien asuntojen ja kiinteistöjen myynti
- Energiatohokkuus ja -säästötoimenpiteiden toteuttaminen
- PTS:n mukaisten korjausten toteuttaminen kassavirralla
- Erityisryhmien asuttaminen, yhteistyön jatkaminen SPR:n kanssa
- Asuntojen markkinointi alueen suurhankkeiden tarpeita varten
- Taloudellisena tavoitteena pitkäaikaisen lainan lyhentäminen

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,0 milj. euron/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö veloitetaan osallistumaan konsernirakennetta koskeviin selvityksiin.
- Yhtiö pyrkii aktiivisesti osallistumaan tulevien elinvoimahankkeiden alueelle tuomien uusien asukkaiden asuttamiseen yhteistyössä Raahen kaupungin ja Raahen Seudun Asuntosäätiön kanssa.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
5 201 846 €	295 226 €	295 226 €	5 %	01.01.2023 31 921 766 € 31.12.2023 31 151 280 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Toiminnalliset tavoitteet

- vuokrausaste pysyy nykyisessä tasossa
- Ilveskorven rivitalon peruskorjaus etenee
- korjausohjelmassa edetään kiinteistöjen kuntokartoitusten mukaan
- kiinteistöyhtiö säilyy itsenäisenä yhtiönä

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (0,5 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö veloitetaan osallistumaan konsernirakennetta koskeviin selvityksiin.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
683 000 €	0 €	0 €	8,0 %	01.01.2023 2 378 000 € 31.12.2023 2 246 000 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Raahen Seudun Asuntosäätiö

Toiminnalliset tavoitteet

Talouden tasapainottamistoimet jatkuvat.

Rahoittajien kanssa sovitaan lyhennysohjelmien muutoksesta lähtökohtana se, että säätiö pystyy lyhentämään lainojaan 400.000 €.

Asuntokanta pyritään pitämään niin hyvässä kunnossa kuin se käytettävät resurssit huomioiden on mahdollista.

Asumisneuvontatoimintaa jatketaan yhteistyössä kaupungin, Kiinteistö Oy Kummatin ja Kiinteistö Oy Vihannin Kantin kanssa.

Pyritään eroon ylimääräisestä asuntokannasta joko myymällä taikka tyhjentämällä asuntoja.

Kaupungin esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Säätiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Säätiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,0 milj. euron/hanke) investointien toteuttamista.
- Säätiö veloitetaan osallistumaan konsernirakennetta koskeviin selvityksiin.
- Säätiö pyrkii aktiivisesti osallistumaan tulevien elinvoimahankkeiden alueelle tuomien uusien asukkaiden asuttamiseen yhteistyössä Raahen kaupungin ja Kiinteistö Oy Kummatin kanssa.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
4 951 000 €	101 000 €	-250 000 €	3 %	01.01.2023 15 918 887 € 31.12.2023 15 518 887 €

*) Omavaraisuusaste % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Toiminnalliset tavoitteet

- Raahepolis on luonut palvelumallin siivouksen järjestämiseksi
- Kiinteistöjen omistusjärjestelyt omistajan kanssa saatettu loppuun
- PT-suunnitelmat päivitetty kaikkiin kiinteistöihin
- Kartoitetaan myyntimahdollisuudet heikosti tuottaville kiinteistöille
- Parannetaan yrityksen paikallista näkyvyyttä
- Softpolis E-talon kiinteistöautomaatio uusittu
- Kiinteistöjen energiatehokasta käyttöä optimoidaan kiinteistöjen muuttuvien kulujen alentamiseksi (tavoite 2023–2024)
- Vuotuisen kiinteistöjen kunnossapitosuunnitelman mukaiset työt toteutettu (pysyvä tavoite)
- Vuokrausaste on yli 80 %

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,0 milj. euron/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö lyhentää kaupungin myöntämää pääomallinaa 50 000 eurolla.
- Yhtiö huolehtii proaktiivisesti yrityselämän toimitilojen saatavuudesta.
- Yhtiö keskittyy ensisijaisesti elinkeinoelämän tarpeisiin kohdistuvaan vuokraustoimintaan.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
3 465 000 €	130 000 €	10 000 €	36 %	01.01.2023 18 900 000 € 31.12.2023 18 300 000 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstösuunnitelma - Kaupunginhallitus					
Vakinainen henkilöstö	TP 2021 Htv	2022 Htv	2023 Htv	2024 Htv	2025 Htv
Johtaminen ja omistajaohjaus	3,0	3,0	2,0	2,0	2,0
Hallintopalvelut	12,3	12,7	16,0	16,0	16,0
Talous ja rahoitus	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0
Tietohallinto	7,4	4,0	4,0	4,0	4,0
Kaupunginhallitus, yhteensä	24,6	21,7	25,0	25,0	25,0

Henkilöstösuunnitelma - Kehittämislautakunta					
Vakinainen henkilöstö	TP 2021 Htv	2022 Htv	2023 Htv	2024 Htv	2025 Htv
Hallinto	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3
Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys	17,9	25,0	8,0	8,0	8,0
Kaavoitus	6,1	7,0	7,0	7,0	7,0
Raahan seudun kehitys	6,1	5,7	5,7	5,7	5,7
Kehittämislautakunta, yhteensä	30,1	38,0	21,0	21,0	21,0

Henkilöstösuunnitelma - Tulevaisuuslautakunta					
Vakinainen henkilöstö	TP 2021 Htv	2022 Htv	2023 Htv	2024 Htv	2025 Htv
Varhaiskasvatuspalvelut	174,9	158,0	173,0	173,0	173,0
Opetuspalvelut	254,9	270,7	282,7	282,7	282,7
Kulttuuripalvelut	28,0	29,0	29,0	29,0	29,0
Vapaa-aikapalvelut	36,6	33,1	33,1	33,1	33,1
Tulevaisuuslautakunta, yhteensä	494,4	490,8	517,8	517,8	517,8

Henkilöstösuunnitelma - Rakennetun ympäristön lautakunta					
Vakinainen henkilöstö	TP 2021 Htv	2022 Htv	2023 Htv	2024 Htv	2025 Htv
Hallinto	9,1	11,0	11,0	11,0	11,0
Kuntateknikka	35,7	27,0	27,0	27,0	27,0
Liikuntapalvelut (vsta 2022 alkaen)		38,0	39,0	39,0	39,0
Kuntokeidas Vesipekka (Liikuntap. v. 2022 alk.)	18,5	0,0			
Tilahallinta	18,0	22,0	22,0	22,0	22,0
Ateria- ja puhtauspalvelut					
<i>Ateriapalvelut</i>	63,2	64,5	42,2	42,2	42,2
<i>Puhtauspalvelut</i>	38,8	49,8	49,8	49,8	49,8
Maankäyttö ja mittaus	13,8	15,0	15,0	15,0	15,0
Rakennus- ja ympäristövalvonta	5,9	8,0	8,0	8,0	8,0
Rakennetun ympäristön lautakunta, yhteensä	203,0	235,3	214,0	214,0	214,0

Henkilöstösuunnitelma - koko organisaatio yhteensä					
Vakinainen henkilöstö	TP 2021 Htv	2022 Htv	2023 Htv	2024 Htv	2025 Htv
Kaupunginhallitus	24,6	21,7	25,0	25,0	25,0
Kehittämislautakunta	30,1	38,0	21,0	21,0	21,0
Tulevaisuuslautakunta	494,4	490,8	517,8	517,8	517,8
Rakennetun ympäristön lautakunta	203,0	235,3	214,0	214,0	214,0
Koko organisaatio, yhteensä	752,1	785,8	777,8	777,8	777,8